

#13

RURAL DEVELOPMENT

kırsal kalkınma

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL
JULY-AUGUST-SEPTEMBER
2018

YENİLENEBİLİR ENERJİ RENEWABLE ENERGY

HABER

Ankara'daki 43 kırsal yatırım için tören

NEWS

Ceremony held for 43 rural investments in Ankara

P.08

GEZİ

Gönül kapısını aralayan kent: Konya

JOURNEY

City that speaks to the heart: Konya

P.62

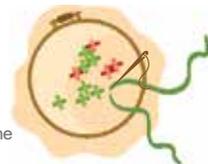
TEMA

Geçmişten geleceğe miras: El Sanatları

THEME

Inheritance from past to the future: Handicrafts

P.77

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 2018 | JULY-AUGUST-SEPTEMBER 2018

3 Aylık Süreli Yayın | Quarterly Journal

ISSN: 2149-472X

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Başkanlığı adına imtiyaz sahibi
Publisher on behalf of Agriculture and Rural Development Support Institution Presidency
HAKAN KALENDER

Yayın Kurulu Başkanı | Head of the Editorial Board & Genel Yayın Yönetmeni | Chief Editor
RAMAZAN ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü | Managing Editor
RAMAZAN ÇELEBİ

Yayın Koordinatörleri | Editorial Coordinators
CEREN ALTINEL-RÜYAM DEMİRKIRAN

Görsel Yönetmen | Art Director
EBRU İNAL

Katkıda Bulunanlar | Contributors
**YUSUF ÇELİK-ZEHRA ÇİDAM-ERHAN GÖZÜAÇIK-SEREN HAYDAROĞLU-GENER ATA
KÖLANLI-HAKAN ÜZEN-SALİH MURAT ŞEYRAN-ERGUN KEMAL YENİDÜNYA**

Çeviri | Translation
BALKAN TERCÜME

Yönetim Yeri | Place of Management
Turan Güneş Bulvarı No.68 Yıldız Çankaya/Ankara

İletişim | Contact
Tel : +90 312 409 14 00
Web : www.tkd.gov.tr
Mail : basin@tkd.gov.tr

Dergide yer alan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir. Makul alıntılar dışında
iktibas yapılamaz.

The contents of this publication are the sole responsibility of the authors. Copying
is not allowed except for reasonable citations.

Hajans **OSS**

Yapım | Production
Via Green, Mustafa Kemal Mah. 2079. Sok. No: A/44
Eskişehir Yolu, Çankaya/ANKARA
Tel : +90 312 417 14 15-417 14 20
Faks : +90 312 417 14 94
www.hossajans.com.tr

Baskı | Print
Özel Ofset Basım Yay. Mat. Tic. San. Ltd. Şti.
Matbaacılar Sanayi Sitesi 1514 Sokak No.6 İvedik - Yenimahalle / Ankara
Tel : +90 312 395 06 08
Baskı Tarihi | Print Date
05.07.2018

SUNUŞ

Kırsal alanımız, üretici ve arazi zenginliğiyle üretimimizin “ana kaynağı”dır. Kaynağı hesaba katmadan oluşturulan plan ve projeler kalıcı çözüm ve sürdürülebilir bir gelişmeye rehberlik edemez. Kırsal kalkındırmadan tarımı kalkındırmayız. Ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak, istihdamı artırmak, çiftimizin refah seviyesini yükseltmek, kır ve kent arasındaki gelişmişlik farklılığını kabul edilebilir düzeye çekmek, küçük aile işletmelerini rekabet edebilir yapıya dönüştürmek yönünde güçlü bir iradeye, gayrete ve hedefe sahibiz. Kadın ve genç çiftçilerimiz başta olmak üzere kırsal kesime büyük destek veriyoruz. IPARD kapsamında kadın ve genç yatırımcılara pozitif ayrımcılık yapıyoruz. Ayrıca Bakanlığımız tarafından yürütülen “Genç Çiftçi Projesi”yle 2016 ve 2017’de 31 bin genç çiftçimize çeşitli projeleri karşılığında 933 milyon TL hibe verdik. Bu yıl da 16 bin 733 gencimize 503 milyon TL’lik ödemede bulunacağız. “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi” kapsamında da 12 bin projeye 3,3 milyar TL hibe desteğinde bulunarak, 60 bin kişiye istihdam sağladık. Tarımı, tarım içinde de kırsal kesimi ihmal etmemiz asla düşünülemez. Tarımını verimli, kaliteli, sağlıklı, rekabet edebilir, sürdürülebilir kılmayan ülkeler diğer sektörlerde de başarı yakalayamazlar. Gıda güvenliğini garantiye alamayan ülkeler tam bağımsızlıklarını kazanamayacakları gibi geleceğin lider ülkeleri arasına da adlarını yazdıramayacaklardır. Bu yüzden her daim ekeceğiz, yetiştireceğiz, üreteceğiz. Kırsal kalkınma hamlemize büyük katkı sunan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu başta olmak üzere tüm mesai arkadaşlarımıza, tarıma gönül ve emek veren herkese teşekkür ediyor, tarımı daha da ileriye taşıma noktasında başarılar diliyorum. Elinin nasını, alınımın teriyle milletimizin gıda güvenliğini teminat altına alan fedakâr çiftçilerimize bol kazanç temenni ediyorum. Aziz Milletimizin Kurban Bayramı’nı da bu vesileyle tebrik ediyor, kelime manası “yakınlaşmak” olan ‘kurban’ın aramızdaki sevgi ve birlik bağını daha da güçlendirmesine vesile olmasını Cenab-ı Hak’tan niyaz ediyorum. 15 Temmuz’un yıldönümü vesilesiyle de bütün şehitlerimizi tekrar tekrar rahmetle yâd ediyorum. Aziz kanlarıyla sulayarak bize emanet ettikleri bu cennet vatani, her daim alın terimizle sulayıp istikrara, istiklale, istikbale uzanan filizleri yeşil tutacağımızdan emin olsunlar.

BAKAN / MINISTER

Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba

INTRODUCTION

Our rural area is the “main source” of our production with its wealth of producers and land. Plans and projects created without taking the source into consideration cannot present sustainable development and guide permanent solutions. We cannot develop agriculture without developing the rural. We have a strong will, effort and goal to provide economic and social development, to increase employment, to raise the level of welfare of our farmers, to bring the developmental distinction between rural and urban to an acceptable level, and to transform small family businesses into a competitive structure. We give great support to rural classes, especially to women and young farmers. We are positively discriminating against women and young investors under IPARD Programme. Moreover, 31 thousand young farmers were given 933 million TL grant for various projects under “Youth Farmer Project” carried out by our Ministry in 2016 and 2017. This year we will pay 503 million TL to 16 thousand 733 young people. Within the scope of “Support Project for Rural Development Investments”, we provided 3.3 billion TL grant to 12 thousand projects and provided employment to 60 thousand people. It is unimaginable that we neglect agriculture and the rural classes in agriculture. Countries that do not make agriculture efficient, quality, healthy, competitive, and sustainable cannot succeed in other sectors as well. Countries that cannot guarantee food security will not be able to gain their full independence, nor will be able to put their stamps among the leaders of the future. That is why we will always plant, grow, produce. I would like to thank all of my work friends, all those who have contributed to agriculture and rural development, and especially to the Agriculture and Rural Development Support Institution, who have made a great contribution to the development of rural development and wish success to develop agriculture. I wish for prosperous businesses to our devoted farmers, who guarantee the safety of the food of our people with great effort. I also congratulate our Honourable Nation’s the feast of Sacrifice, and I hope that the sacrifice, which literally means “convergence”, will contribute to further strengthen the love and unity among us. On the occasion of anniversary of the 15th of July, I am commemorating all our martyrs again and again with God’s mercy and grace. They can be confident that we will keep the stability, independence, and future sprouts green by devoting great effort for this paradise homeland, where they entrusted to us by watering it with their blessed blood.

HABER
NEWS

08

ANKARA'DAKİ 43 KIRSAL
YATIRIM İÇİN TÖREN
Ceremony Held for 43 Rural
Investments in Ankara

12

BAŞBAKANIMIZIN
TEŞRİFLERİYLE
ERZİNCAN'DAKİ PROJELERİN
AÇILIŞI GERÇEKLEŞTİ

Inauguration Ceremony Held For
Rural Development Projects in
Erzincan in Presence of Prime
Minister

14

3. YEREL TOHUM
BULUŞMALARI
3rd Local Seed Unions

16

5 İLDE 108 YATIRIM İÇİN
TOPLU AÇILIŞ
Mass Opening in 5 Cities for 108
Investments

GİRİŞİMCİDEN MESAJ VAR
WE GOT A MESSAGE FROM AN ENTREPRENEUR

24

BAKİŞ
OVERVIEW

28

KURBİYET VE ÜNSİYET METAFİZİĞİ: KURBAN VE
KARDEŞLİK AHLAKI
Metaphysics of Proximity and Familiarity:
Morality of Immolation and Brotherhood

YAPRAKLAR YEŞERİRKEN
AS THE LEAVES TURN GREEN

32

KADINLAR GÜNÜNDE TESİSİNİ
AÇTI, ONLARCA KADINA
İSTİHDAM SAĞLIYOR
Gives a Start to Her Facility On Women's Day,
Employs Tens of Women

KAPAK
COVER

41

YENİLENEBİLİR ENERJİ
Renewable Energy

GEZİ
JOURNEY

62

GÖNÜL KAPISINI ARALAYAN KENT
City That Speaks to the Heart
KONYA

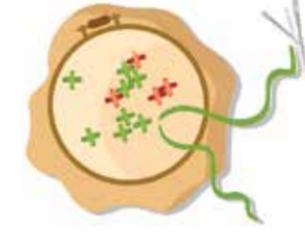
EKRAN
SCREEN

68

UZAY MİMARİ
Space Architect
Ayşe Ören

TEMA
THEME

78

GÜNÜMÜZDE EL SANATLARI VE EL SANATLARI
GELİŞİMİNDE DEVLET DESTEKLERİNİN ÖNEMİ
Handicraft Today and the Importance of State Support in
Development of Handicraft

82

"ANADOLU EL SANATLARI AÇISINDAN BİR HAZİNE"
"Anatolia is a Treasure of Handicrafts"

86

EL SANATLARI İLE TEKSTİLİ BİRLEŞTİRDİ 14 ÜLKEYE
İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİYOR
By Combining the Handicrafts with Textile,
He Exports to 14 Countries

KİTAP
BOOK

74

MUTLU BEYİN
Habits of a Happy Brain

FİLM
MOVIE

75

AH BU ŞEKER!
That Sugar Film

WEB
WEB

76

TÜRKİYE KÜLTÜR
PORTALI
Turkish Culture Portal

TKDK'NİN KOŞU MESAFELERİ OF ARDSI

TKDK 2011'den bugüne IPARD fonları ile yatırımcının en büyük güvencesi oldu. Bugüne kadar 8,6 milyar TL yatırım yapıldı. 2011 yılından günümüze 42 farklı ilimizde 12 bin yatırımcıya ulaşan TKDK, yatırım kapsamı ve çeşitliliğini artırarak yoluna devam ediyor.

ARDSI has become the biggest assurance of the investors with IPARD funds since 2011. 8.6 billion TL investment has been made until today. ARDSI, reaching 12 thousand investors in 42 different provinces since 2011, proceeds on its way by increasing its investment scope and diversity.

SÜT ÜRETİMİ / MILK PRODUCTION

1212 proje için 1,5 milyar TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 2,7 milyar TL'dir. **1.5 billion TL grant** was provided for **1212 projects** supporting Milk Production. The total investment amount is **2.7 billion TL** in this field.

ET ÜRETİMİ / MEAT PRODUCTION

1405 proje için 1,1 milyar TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 2 milyar TL'dir. **1.1 million TL grant** was provided for **1405 projects** supporting Meat Production. The total investment amount is **2 billion TL** in this field.

SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI / PROCESSING AND MARKETING OF MILK AND MILK PRODUCTS

227 proje için 259 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 628 milyon TL'dir. **259 million TL grant** was provided for **227 projects** supporting Processing and Marketing of Milk and Milk Products. The total investment amount is **628 million TL** in this field.

ET VE ET ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI / PROCESSING AND MARKETING OF MEAT AND MEAT PRODUCTS

140 proje için 234 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 574 milyon TL'dir. **234 million TL grant** was provided for **140 projects** supporting Processing and Marketing of Meat and Meat Products. The total investment amount is **574 million TL** in this field.

MEYVE VE SEBZELERİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI / PROCESSING AND MARKETING OF FRUITS AND VEGETABLES

271 proje için 372 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 846 milyon TL'dir. **372 million TL grant** was provided for **271 projects** supporting Processing and Marketing of Fruits and Vegetables. The total investment amount is **846 million TL** in this field.

SU ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI / PROCESSING AND MARKETING OF FISHERY PRODUCTS

29 proje için 41 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 103,3 milyon TL'dir. **41 million TL grant** was provided for **29 projects** supporting Processing and Marketing of Fishery Products. The total investment amount is **103.3 million TL** in this field.

YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI / RENEWABLE ENERGY INVESTMENTS

42 proje için 34 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 88 milyon TL'dir. **34 million TL grant** was provided for **42 projects** supporting Renewable Energy Investments. The total investment amount is **88 million TL** in this field.

KIRSAL TURİZM VE REKREASYON FAALİYETLERİ / RURAL TOURISM AND RECREATIONAL ACTIVITIES

417 proje için 216 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 485 milyon TL'dir. **216 million TL grant** was provided for **417 projects** supporting Rural Tourism and Recreational Activities. The total investment amount is **485 million TL** in this field.

ÇİFTLİK FAALİYETLERİ / ON-FARM ACTIVITIES

7256 proje için 279 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 599 milyon TL'dir. **279 million TL grant** was provided for **7256 projects** supporting On-Farm Activities. The total investment amount is **599 million TL** in this field.

TEKNİK DESTEK / TECHNICAL SUPPORT

40 proje için 3,8 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 3,8 milyon TL'dir. **3.8 million TL grant** was provided for **40 projects** supporting Technical Support. The total investment amount is **3.8 million TL** in this field.

BİTKİSEL ÜRETİMİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ, BİTKİSEL ÜRÜNLERİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI / DIVERSIFICATION OF PLANT PRODUCTION, PROCESSING AND MARKETING OF PLANT PRODUCTS

553 proje için 32 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 59 milyon TL'dir. **32 million TL grant** was provided for **553 projects** supporting Diversification of Plant Production, Processing and Marketing of Plant Products. The total investment amount is **59 million TL** in this field.

YUMURTA ÜRETEN TARIMSAL İŞLETMELER / EGG PRODUCING AGRICULTURAL HOLDINGS

6 proje için 8 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 13 milyon TL'dir. **8 million TL grant** was provided for **6 projects** supporting Egg Producing Agricultural Holdings. The total investment amount is **13 million TL** in this field.

ARICILIK VE ARI ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ, İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI / BEEKEEPING AND PRODUCTION, PROCESSING AND MARKETING OF BEE PRODUCTS

240 proje için 13 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 22 milyon TL'dir. **13 million TL grant** was provided for **240 projects** supporting Beekeeping and Production, Processing and Marketing of Bee Products. The total investment amount is **22 million TL** in this field.

ZANAATKARLIK VE KATMA DEĞERLİ ÜRÜNLER / CRAFTS AND ARTISANAL ADDED VALUE PRODUCTS

375 proje için 167 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 374 milyon TL'dir. **167 million TL grant** was provided for **375 projects** supporting Crafts and Artisanal Added Value Products. The total investment amount is **374 million TL** in this field.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ / AQUACULTURE

27 proje için 11 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 23 milyon TL'dir. **11 million TL grant** was provided for **27 projects** supporting Aquaculture. The total investment amount is **23 million TL** in this field.

MAKİNE PARKLARI / MACHINERY PARKS

19 proje için 4,4 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 7,5 milyon TL'dir. **4.4 million TL grant** was provided for **19 projects** supporting Machinery Parks. The total investment amount is **7.5 million TL** in this field.

ANKARA'DAKİ 43 KIRSAL YATIRIM İÇİN TÖREN CEREMONY HELD FOR 43 RURAL INVESTMENTS IN ANKARA

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Ankara İl Koordinatörlüğü tarafından Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı (IPARD) Programı hibeleriyle başkente kazandırılan ve kazandırılacak kırsal yatırımlar için, "TKDK Ankara İl Koordinatörlüğü Temel Atma, Açılış ve Sözleşme İmzalama Töreni" düzenlendi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba, törende yaptığı konuşmada, kırsal kalkınma denilince heyecanlandığını söyledi. Ülkesini çok sevdiğini ve kırsalda kalkınma olmadan şehirlerde kalkınmanın mümkün olmadığını düşündüğünü belirten Fakıbaba, şöyle konuştu:

"Bu bağlamda, ülkenin kalkınması kırsalda başlar. Özellikle, kadın ve genç arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Her gittiğim yerde güzel örneklerine bakıyorum. TKDK Başkanı ve çok değerli bürokrat arkadaşlarım var burada tabii. Gittiğim her yerde bu projelere hayran kalıyorum, izliyorum. O hanım kardeşlerim! Ne kadar

ARDSI Ankara Provincial Coordination Unit Groundbreaking, Inauguration and Signature Ceremony was held by the ARDSI Ankara Provincial Coordination Unit for the investments already made and to be made in the capital province using grants offered in scope of the Instrument for Pre-accession Assistance for Rural Development Programme.

Addressing to the crowd at the ceremony, the Minister of Food, Agriculture and Livestock, Mr. Ahmet Eşref Fakıbaba said he got excited when rural development was discussed.

Expressing that he loved his country very much and thought urban development could not be possible without achieving rural development, Minister Fakıbaba continued his words as follows:

"In this sense, the process of national development starts from the rural area. I would like to extend my special thanks to our women and young fellows. I have been observing pleasant examples everywhere I go. Of course, ARDSI President and most valuable bureaucrat colleagues cannot

mükemmelsiniz, ne kadar üretkenseniz. Yani, Allah'ın verdiği o annelik özellikleriyle öyle güzel şeyler yapıyorlar ki ve diyorum ki, "Türkiye, gerçekten yıldızı parlayan bir ülke. Tarım sadece çiftçi kardeşlerimiz için bir ekonomik kaynak değildir. Tarım bir kültürdür, hobidir, zevktir, spordur ve heyecandır. Bugün 18 proje sahipleri yatırım çeklerini alacak. Hepsinin çok başarılı olacağına inanıyorum. Çünkü Türk insanının isterse yapamayacağı hiçbir şey yok."

ANKARA, TÜRKİYE'NİN 2. TARIM ŞEHİRİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Jülide Sarıeroğlu, Ankara'nın 12 milyon dekarlık tarım arazileriyle Türkiye'nin 2. tarım şehri olduğunu dile getirdi. Uzun süredir Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının gerçekleştirdiği projeler ve hibe programlarıyla ivme kazanan bir süreç yaşandığını ifade eden Sarıeroğlu, "İnşallah, bugün açılışını gerçekleştireceğimiz tesislerimiz, yeni imzalayacağımız sözleşmelerimiz ve hizmete başlayacak olan yatırımlarımızla bu ivmenin daha da hızlanacağına inanıyoruz. Tekrardan hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Ankara'da sahada yaşanan sorunları da sürekli istişare halindeyiz. Bir kadın Bakan olarak da bir hususun altını çizmeden kürsüden ayrılmam uygun olmaz. Ankara'da bu kadar başarılı performansın arkasında aslında Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Ankara İl Koordinatörü'nün de bir kadın olmasının etkisi olduğunu düşünüyorum. Buradan Ankara İl Koordinatörlüğüne teşekkür ediyorum. Başarılarının devamını diliyoruz." değerlendirmelerinde bulundu.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KIRSAL KALKINMA, AB'İN ORTAK TARIM POLİTİKASININ AYRILMAZ BİR PARÇASI

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Gabriel Munuera Vinals, IPARD kapsamında Türkiye'de yapılan etkinliklere 4. defa katıldığını ve bu katılımlardan büyük memnuniyet duyduğunu anımsattı. Tarım sektörünün AB ekonomisinin en önemli sektörlerinden birisi olduğunu vurgulayan Vinals, ortak tarım politikasının AB'nin temel politikalarından olduğuna işaret etti. AB, çiftçilere hem yeni yaşam standardı sağlamayı başarmış hem de hayvan sağlığı ve refahı, çevrenin korunması ve gıda güvenliği için birtakım koşullar belirlediğini hatırlatan Vinals, sürdürülebilir kırsal kalkınmanın AB'nin Ortak Tarım Politikası'nın ayrılmaz bir parçası olduğunu bildirdi.

ANKARA VALİSİ TOPACA'DAN BEREKETLİ KAZANÇ TEMENNİSİ

Ankara Valisi Ercan Topaca, bugün Ankara'nın tarımı ve kırsal kalkınması için önemli bir günü yaşadıklarını ifade etti. Sözleşmesi imzalanacak ve açılışı yapılacak tesislerin ülkeye, kente ve yatırımcılara hayırlar getirmesi, helalinden bol ve bereketli kazançlara vesile olması temennisinde bulundu.

EN FAZLA HİBE ALAN İL ANKARA

TKDK Başkanı Hakan Kalender de bugün programı yapılan 43 projeye toplam 47 milyon TL hibe sağladıklarını belirtti. Bu hibelerle Ankara'da 100 milyon TL yatırım yapılacağına işaret eden Kalender, şunları kaydetti: "Ankara'nın tarımsal ve hayvansal potansiyelinin etkin kullanımına katkı veren bu yatırımlar, aynı zamanda istihdama da

go unmentioned here. I admire those projects everywhere I set foot on, just enjoying them. Those sisters of mine! How perfect you are, how productive! They achieve so great things by virtue of motherhood bestowed on them by God that it makes me say, "Turkey is indeed a bright star. Agriculture is not exclusively a source of income for our fellow farmers. It is rather culture, a hobby, pleasure, sports and excitement. Today, 18 project owners will be awarded their cheques. I believe they will all be very successful; for Turkish people are capable of anything they desire."

ANKARA, THE 2ND PROVINCE OF AGRICULTURE IN TURKEY

The Minister of Labor and Social Security, Ms. Jülide Sarıeroğlu said that Ankara is the second province of agriculture nationwide with its 12 million decares of agricultural lands. Stating that the Ministry of Food, Agriculture and Livestock has long been going through a process gaining momentum with the projects run and the grant schemes applicable, Minister Sarıeroğlu commented "We believe the facilities to be inaugurated today, new contracts we will sign and the investments to be put into service will add to this momentum. I would like to reiterate my hope that they result auspiciously. We are permanently engaged in consultations about the problems occurring in practice in Ankara. It would be inappropriate for me, as a female Minister, to leave the floor without highlighting this one particular issue. In my opinion, this record of success in Ankara actually results from the fact that the Agriculture and Rural Development Institution Ankara Provincial Coordinator is also a woman. I would like to avail myself of this opportunity to express my gratitude to Ankara Provincial Coordination Unit. I wish them greater success in their future activities, by the grace of Allah."

SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT AN INTEGRAL PART OF EU COMMON AGRICULTURAL POLICY

Deputy Head of the European Union Delegation to Turkey, Gabriel Munuera Vinals reminded that he took part in the IPARD events organized in Turkey for the fourth time and it had been a great pleasure for him every time. Emphasizing that agricultural sector is one of the most important sectors in the EU's economy, Mr. Vinals pointed out to the fact that common agricultural policy is a basic EU policy. Reminding that EU both successfully introduced a new living standard for farmers and set specific conditions for animal health and welfare, environment protection and food safety, Mr. Vinals reported that sustainable rural development is an integral part of EU Common Agricultural Policy.

ABUNDANT INCOME WISH BY ANKARA GOVERNOR TOPACA

Ankara Governor Ercan Topaca stated they experienced a significant day for Ankara's agriculture and rural development. He expressed his wish for the contracts to be signed and facilities to be inaugurated to be auspicious for the whole country, province and investors and conduce to abundant and affluent income.

THE GREATEST GRANT HOLDER IS ANKARA

ARDSI President Hakan Kalender said they provided 47 million TL of grant in total to 43 projects included in the Programme that day. Signaling that 100 million liras of investment would be made in Ankara using those grants, President Kalender stated that "These investments contributing to efficient use of agricultural and animal potential of Ankara make significant contributions to employment at the same time. ARDSI

önemli katkılar sağlamaktadır. TKDK olarak Avrupa Birliği fonlarının ağırlıklı kullanıldığı IPARD Programı kapsamında 2011 yılından itibaren süt üretiminden besiciliğe, et ve süt işleme tesislerinden soğuk hava depolarına, arıcılıktan kırsal turizme kadar birçok alanda yatırımları destekliyoruz. Ankara, 2016 yılında tamamlanan IPARD-I kapsamında 42 il içerisinde en fazla hibe alan ilimizdir. Ankaralı yatırımcılarımızın gayreti ve TKDK Ankara İl Koordinatörlüğündeki arkadaşlarımızın yoğun çalışmasıyla IPARD-II kapsamında hibelerimiz artarak devam edecektir. Sayın Bakanımızın talimatıyla küçük yatırımcılarımızın bu hibelerden daha etkin faydalanması için önemli çalışmalar başlattık. Küçük üreticilere önemli avantajlar sağlayan bu projeyi başlattığı için Sayın Bakanımıza şükranlarımı arz ediyorum.”

FAKIBABA VE SARIEROĞLU'DAN 18 PROJE SAHİBİNE ÇEK TAKDİMİ

Konuşmaların ardından, Gölbaşı ilçesinde hayata geçirilecek Ar-Et Sanayi ve Ticaret AŞ'nin kırmızı et işleme ve parçalama tesisleri yatırımlarına ilişkin temel atma töreni canlı bağlantıyla gerçekleştirildi. Fakıbaba ve Sarieroğlu, 18 proje sahibine sözleşmelerinin öngördüğü çekleri takdim etti, girişimcilerle hatıra fotoğrafı çektirdi. İnşası tamamlanan 25 yatırım için ise toplu açılış töreni düzenlendi.

Programa, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bürokratları, kamu kurumlarının müdürleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, girişimciler ve vatandaşlar katıldı.

has supported investments in a wide range of fields from milk production to stockbreeding, milk and meat processing holdings to cold storage warehouses and beekeeping to rural tourism since 2011, in scope of the IPARD Programme, which uses the European Union funds predominantly. Ankara is the biggest grant holder among 42 provinces included in scope of the IPARD-I Programme finalized in 2016. Our grants will be continued increasingly during the IPARD-II period with endeavors of investors from Ankara and painstaking efforts of our colleagues at ARDSI Ankara Provincial Coordination Unit. We have started important activities upon instruction of our Honorable Minister so that small investors can benefit from these grants more actively. I would like to express my gratitude to Honorable Minister for starting this project bringing considerable advantages for small producers.”

FAKIBABA AND SARIEROĞLU PRESENT CHEQUES TO 18 PROJECT OWNERS

After the speeches, groundbreaking ceremony of the red meat processing and cutting plants of Ar-Et Sanayi ve Ticaret A.Ş., which is going to start operation in Gölbaşı district, was held on live broadcast. Ministers Fakıbaba and Sarieroğlu presented their cheques to 18 project owners and photos were taken with the entrepreneurs in memory of the event. As for 25 investments the construction works of which were completed, a collective inauguration ceremony was held. Bureaucrats from the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, directors from public institutions, representatives of nongovernmental organizations, entrepreneurs and citizens participated in the event.

ÜCRETSİZ PROJE HAZIRLAMAK İÇİN TZOB'LA PROTOKOL

PROTOCOL WITH THE UNION OF TURKISH CHAMBERS OF AGRICULTURE (GFAR) FOR PREPARATION OF IPARD PROJECTS FREE OF CHARGE

TR IPARD projelerinin ücretsiz hazırlanmasına yönelik yapılan çalışma kapsamında, daha önce imzalanan 7 protokole ek olarak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) arasında “IPARD Hibeleri Kapsamında Küçük Ölçekli Projelerin Ücretsiz Hazırlanmasına Yönelik Eğitim ve Proje Hazırlama İşbirliği Protokolü” imzalandı.

GTH Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba, imza töreninde yaptığı konuşmada, bu protokol sayesinde IPARD hibelerinin daha etkin kullanımını ve geliri az olan küçük işletmelerin projelerini ücretsiz hazırlanmasını amaçladıklarını söyledi. Yerinde üretmek ve yerinde işlemek anlayışıyla çalışmaların artarak devam ettiğini belirten Fakıbaba, protokolün kırsal kalkınmaya önemli bir katkı sağlayacağını ifade etti. TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar ise IPARD'ın sektörü rekabete hazırlayabilemeye, pazara açık bir sektör haline getirebilmeye ve Avrupa standartlarına uygun üretim yapabilmeye amaçladığını dile getirdi. Burada en önemli aktörün danışmanlar olduğuna dikkati çeken Bayraktar, şunları kaydetti: “Burada anahtar kelime, doğru ve kabul edilebilir projeler sunmak olduğuna göre, danışmanlarımıza gerçekten büyük görevler düşüyor. İyi eğitim alan, konusuna hâkim olan, çiftçimizi iyi analiz edebilen ve bu manada kabul edilebilirliği yüksek projeler hazırlayan danışmanlara ihtiyaç var. Bu kapsamda, TZOB olarak 411 danışmanımızı proje yapabilir hale getireceğiz. Fakıbaba ve Bayraktar, konuşmaların ardından protokole imza atarak, sektörün tüm yatırımcılarına hayırlı olması temennisinde bulundu.” Törene, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi Mehmet Ali Cevheri, Bakanlık bürokratları, TKDK Başkanı Hakan Kalender, TZOB Yönetim Kurulu üyeleri ve yatırımcılar katıldı.

EN In addition to the 7 protocols signed before regarding the preparation of IPARD projects free of charge, The Cooperation Protocol on Trainings and Projects for Design of Small-Scale IPARD Projects Free of Charge” was signed between the Ministry of Food, Agriculture and Livestock and the Union of Turkish Chambers of Agriculture (GFAR).

In his address to the crowd at the signature ceremony, MoFAL Ahmet Eşref Fakıbaba said, “We aim with this cooperation protocol to promote more efficient use of the IPARD grants and start project design for low-income small enterprises free of charge.” Minister Fakıbaba stated that this protocol will contribute significantly to rural development. GFAR Chairman Şemsi Bayraktar said that IPARD was designed to equip the sector for competition, improve sectorial access to the market and promote production at EU standards. If you ask who the key actor is here; the answer is the consultants. Given that the keyword here is to submit the right and acceptable projects, a great responsibility is placed on the shoulders of consultants. We need well-educated and competent consultants who are able to analyze our farmers thoroughly and design projects with high acceptability. Accordingly, we will ensure 411 consultants are trained to improve their skills for project design. Minister Fakıbaba and Mr. Bayraktar put their signatures under the protocol after the remarks, congratulating all investors with their best wishes about the protocol. Justice and Development Party Şanlıurfa MP, GNAoT Planning Budget Commission Member Mehmet Ali Cevheri, ARDSI President Hakan Kalender, bureaucrats from the Ministry, members of GFAR Board of Directors and investors were present at the ceremony.

BAŞBAKANIMIZIN TEŞRİFLERİYLE ERZİNCAN'DAKİ KIRSAL KALKINMA PROJELERİNİN AÇILIŞI GERÇEKLEŞTİ

INAUGURATION CEREMONY HELD FOR RURAL DEVELOPMENT
PROJECTS IN ERZİNCAN IN PRESENCE OF PRIME MINISTER

Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) hibeleri ile hayata geçirilen Erzincan Beşkardeşler Besi Tesisi'nde gerçekleşen TKDK Kırsal Kalkınma Projesinin Açılış Töreninde yaptığı konuşmada Hükümet olarak hayvancılık ve tarımın gelişmesine büyük önem verdiklerini belirterek "Hükümet olarak 16 yıldır kalkınmamızın anahtarı olarak tarımı ve hayvancılığı gördük ve desteklerimizi de kendimize hedef olarak koyduk" dedi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Sayın Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz, Sağlık Bakanı Sayın Ahmet Demircan, Erzincan Valisi Sayın Ali Arslantaş, TKDK Başkanı Sayın Hakan Kalender, Belediye Başkanı Sayın Cemalettin Başsoy, TKDK Erzincan İl Koordinatörü Sayın

Honourable Prime Minister Binali YILDIRIM stated in his address at the Inauguration Ceremony of the ARDSI Rural Development Project held at the Erzincan Beşkardeşler Breeding Facility put into operation with support of ARDSI grants that as the government, they attached great importance to development of agriculture and livestock farming, uttering "We, our government, have embraced the issue of agriculture and livestock as the key to development for 16 years and set the incentives in this field as our goal". The Prime Minister, delivering a speech at the ceremony attended by Minister of Food, Agriculture and Livestock, Dr. Ahmet Eşref FAKIBABA, the Minister of National Education, Mr. İsmet YILMAZ, the Minister of Health, Mr. Ahmet DEMİRCAN, Erzincan Governor Ali ARSLANTAŞ, ARDSI Predisent Hakan KALENDER, Mayor Cemalettin BAŞSOY, ARDSI Erzincan Provincial Coordinator Metin

Metin Bektaş ve çok sayıda davetlinin de katıldığı törende konuşan Başbakanımız; Hükümet olarak toprağımızın zenginliklerinin ülkemizin geleceği olduğunu iyi bildiklerini bu yüzden hayvancılık ve tarımın gelişmesine büyük önem verdiklerini belirterek "Hükümet olarak 16 yıldır kalkınmamızın anahtarı olarak tarımı ve hayvancılığı gördük. Tarım ve hayvancılığa desteklerimizi de kendimize hedef olarak koyduk. Tarım ve hayvancılığa 15 milyar TL'lik destek sağlıyoruz. 4-5 milyar TL hayvancılığa 10 milyar TL de tarıma veriyoruz.

Hükümet olarak toprağımızın zenginliklerinin ülkemizin geleceği olduğunu iyi biliyoruz. Bu yüzden hayvancılık ve tarımın gelişmesi için büyük önem veriyoruz. 3,7 milyar dolar olan tarımsal ihracatımız 2017'de 17 milyar dolara çıktı. Bundan dolayı da Avrupa'da 2005'ten bu yana Türkiye tarım üretiminde 1 numara. Tüm bunları nasıl başardık? Çiftçilerimizle ve hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızla başardık. Hep yanınızda olduk, olmaya da devam edeceğiz. Bugün burada TKDK'nın desteklediği 10 tesisi Erzincan'a kazandırıyoruz. Bu tesislerin arasında organik arıcılık tesisleri, makina parkları, büyükbaş besi tesisleri, organik tarım ve süt üretimi tesisleri, sera ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği gibi projeler yer alıyor." ifadelerini kullandı.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI DR. AHMET EŞREF FAKIBABA: "KALKINMA VE BÜYÜME KIRSALDA BAŞLAR"

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Sayın Dr. Ahmet Eşref FAKIBABA; kalkınmanın ve büyümenin kırsalda başladığını ifade ederek şöyle konuştu: "Kırsal kalkınma olmadan şehirlerde kalkınma olmaz ve dolayısıyla ülke kalkınmaz. Verdiğimiz hibelerle kırsalda birçok kişinin hayatı değişiyor; kadınlarımız iş kuruyor, istihdama katkı sağlıyor, gençlerimiz kırsala dönmeye başlıyor. Dünyada kırsal kesimin başlıca geçim kaynaklarından birisi tarım ve hayvancılıktır. Bundan dolayı Hükümetlerimiz 2002 yılında 1,9 milyar olan tarımsal destekleri 2018'de 15 milyara çıkarmıştır yani artış 7,5 kattır." Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun verdiği hibelerin kırsal kalkınmadaki önemini vurgulayan Fakıbaba; "Üretenin ve üreticinin yanındayız, yanlarında da olmaya devam edeceğiz. TKDK hibeleriyle IPARD-II kapsamında Erzincan'a 10 proje kazandırıyoruz. Bu projelere toplam 10 milyon TL hibe sağlıyoruz. Bu projelerle Erzincan'a 20 milyon TL'lik yatırım kazandırıyor, 60 kişiye istihdam sağlıyoruz. 2018 sonunda Erzincan'a son 5 yılda TKDK tarafından toplamda 95 projeye 53 milyon TL hibe verilmiş olacak. Bu yatırımlarla 310 kişiye istihdam sağlanacak. Bizler Erzincan'ın bu hibelerden daha fazla faydalanması için çalışmaya devam edeceğiz. Bakanlık olarak kırsalda yaşam standartlarını yükseltmek, tarıma dayalı sanayi geliştirmek kısacası yerinde üretmek ve yerinde işlemek felsefesiyle çalışmalarımız artarak devam ediyor. Açılışını yaptığımız tesislerin üreticilerimize, ilimize, ülkemiz tarım ve hayvancılığına hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum." dedi.

11 PROJE İÇİN TOPLAMDA 20 MİLYON TL YATIRIM

TKDK tarafından Erzincan'da desteklenen 11 projeye 20 milyon TL yatırıma karşılık 10 milyon TL hibe desteği sağlandı.

BEKTAS and many other guests, maintained that the government was well aware of the fact that riches of our land were the future to our country and therefore, they attached great importance to achieving development in the field of agriculture and livestock and expressed "We, our government, have embraced the issue of agriculture and livestock as the key to development for 16 years and set the incentives in this field as our goal. We have made incentives of 15 billion TL available to promote agriculture and livestock farming. We have allocated 4-5 billion TL for livestock farming and 10 billion TL for agriculture. The government is well aware of the fact that riches of our land are the future to our country. This is why we consider development in the field of agriculture and livestock crucial. Our agricultural export, which had been 3.7 billion dollars, previously rose to 17 billion dollars in 2017, which has made Turkey the number 1 in agricultural production in Europe since 2005. Well, how could we achieve all these? We have achieved these thanks to our farmers and citizens engaged in livestock farming. We have always stood by you and will always be there. Today we have convened here to present 10 holdings supported by the ARDSI to Erzincan province. Among these facilities are included projects such as organic beekeeping holdings, machinery parks, cattle breeding farms, organic farming and milk producing holdings, greenhouses and medicinal aromatic herbs etc."

MINISTER OF FOOD, AGRICULTURE AND LIVESTOCK DR. AHMET EŞREF FAKIBABA: "DEVELOPMENT AND GROWTH STARTS FROM THE RURAL"

Honourable Minister of Food, Agriculture and Livestock Dr. Ahmet Eşref FAKIBABA expressed development and growth started from the rural and remarked "Urban areas cannot be developed unless rural areas develop; in which case, the state cannot be developed. We have changed many lives in the rural area with the grants we have provided; our women have started their own businesses, contributed to employment and the youth have begun to return the rural area. All around the world, a main source of income for the rural areas is agriculture and livestock farming. Because of this, our governments have raised the agricultural incentives corresponding to 1.9 billion TL in 2002 to 15 billion TL in 2018, recording an increase by 7.5 folds." Highlighting the important role of the ARDSI grants in rural development, Minister Fakıbaba said "We have always taken sides with producers and will ways do so. We have presented 10 projects to Erzincan by virtue of the ARDSI grants in scope of IPARD II. We have provided 10 million TL in grant to these projects, which will alternately bring 20 million TL of investments to Erzincan as well as providing employment opportunities for 60 people. By the end of 2018, the ARDSI will have provided 95 projects in Erzincan totally with 53 million TL of grant, in a period of 5 years. 310 people will have accessed to employment opportunities thanks to the mentioned investments. We are going to maintain our efforts to ensure Erzincan benefits more from the grants. Our Ministry has maintained its efforts increasingly, embracing the philosophy of improving the rural standards of living, developing agriculture-oriented industry and producing and processing in situ. I hope the facilities we have inaugurated today will be auspicious for our producers, province as well as agriculture and livestock farming in our country and conduce to abundant and affluent income."

20 MILLION TL OF TOTAL INVESTMENT FOR 11 PROJECTS

ARDSI offered 10 million TL grant in support to 11 Erzincan projects with total investment amount of 20 million TL.

3. YEREL TOHUM BULUŞMALARI

3RD LOCAL SEED UNIONS

Sayın Cumhurbaşkanımızın Saygıdeğer eşleri Sayın Emine Erdoğan Hanımefendilerinin teşrifi ile, "3. Yerel Tohum Buluşmaları" etkinliği Şanlıurfa GAPTAEM Talat Demirören Araştırma İstasyonu'nda gerçekleştirildi.

Programa Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, Moritanya Devlet Başkanı'nın Saygıdeğer eşleri Sayın Tekber Mint Melainine Ould Ahmed Hanımefendi, Şanlıurfa Valisi Abdullah Erin, Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi, Milletvekillerimiz ve çok sayıda davetli katıldı.

TOHUM TOPRAĞA, TOPRAK TOHUMA EMANETTİR

Saygıdeğer Hanımefendi Emine Erdoğan konuşmalarına "Yurdumuzun güzel köşesinde, Harran ovasında sizlerle buluşmaktan büyük memnuniyet duyuyorum. Geçtiğimiz aylarda dost ve kardeş Afrika ülkesi Moritanya'ya yaptığımız ziyaret sırasında bize yüreklerini açan ve bizi çok güzel bir şekilde ağırlayan, iade-i ziyaret için şimdi ülkemizde bulunan Moritanya'nın Hanımefendisi ve evlatlarıyla, medeniyet yurdu Şanlıurfa'ya hep birlikte geldik." diyerek başladı.

"Toprak bizim sadık yârimizdir. Geldiğimiz ve gideceğimiz yerdir. Altını bereketli üstünü mamur hale getirmek bizim ona karşı sorumluluğumuzdur." diyerek toprağın önemini vurgulayan Sayın Erdoğan

3rd Local Seed Unions took place at the Şanlıurfa GAPTAEM Talat Demirören Research Station, in presence of Honourable First Lady, Mrs. Emine Erdoğan. Minister of Food, Agriculture and Livestock Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, Honourable First Lady of Mauritania, Mrs. Tekber Mint Melainine Ould Ahmed, Şanlıurfa Governor Abdullah Erin, Şanlıurfa Metropolitan Mayor Nihat Çiftçi, members of parliament and many guests participated in the event.

THE SEED IS TRUSTED TO THE EARTH AND THE EARTH TO THE SEED

Honorable First Lady, Mrs. Emine Erdoğan started her remarks stating "It is a great pleasure for me to meet you in this beautiful land of our country, the Harran Plain. We have come to Şanlıurfa, home to civilizations, together with Honourable First Lady of Mauritania and her children, who had opened their hearts to us and welcomed us with great hospitality during our visit to the friendly and sister African state of Mauritania in the earlier months and are with us presently on the occasion of a return visit". Highlighting the importance of earth saying "Earth is our faithful lover. It is our beginning and the end. We are responsible for making it fertile underneath and prosperous above." Honourable Lady Erdoğan maintained that "The seed is trusted to the earth and the earth

Hanımefendi "Tohum toprağa, toprak tohuma emanettir." ifadesiyle sözlerine devam etti. Tohum meselesi stratejik bir mesele olup ülkenin tohum ihtiyacının dışarıya bağımlı olmaksızın kendine karşılanabilmesi, geleceğe ve yeni nesillere yapılan en büyük yatırımdır. Sağlıklı tohum üretiminin önemini vurgulayan Sayın Erdoğan Hanımefendi, son yıllarda tohum üretiminde, veriminde, kalite ve ihracatında önemli gelişmelerin kaydedildiğini ifade ederek iyi örgütlenmenin uluslararası tohumculuk alanında söz sahibi olmaya vesile olacağını, kadın çiftçilerin de desteği ile ata tohumlarını yeniden toprağa döndürmenin doğal şartlara uyum ve organik tarımın sürdürülebilmesi için kolaylık sağlayacağını sözlerine ekledi. Son olarak Şanlıurfa'nın kardeşçe yaşamın sembol şehirlerinden olduğunu belirten Sayın Erdoğan Hanımefendi, "Din, dil, ırk ayrımı yapmadan yaşama fikrinin tohumları burada atılmıştır. Belki de dünyanın en değerli ata tohumu birlikte yaşama fikrinin tohumudur. Bu tohumu tüm ülkemizde tüm dünyaya yayalım ki sevgi, muhabbet, saygı filizlensin. Bu duygularla tüm dünyanın ilham alacağı bu şehirden ayrılırken, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımıza ve toprağın emektarı çiftçi kardeşlerime çok teşekkür ediyorum." diyerek sözlerine son verdi.

Program sonrasında hazırlanan stantlar arasında TKDK standını da ziyaret eden Saygıdeğer Hanımefendi Emine Erdoğan TKDK Başkanı ve kurum personelinden TKDK destekleri ve çalışmaları hakkında bilgi aldı.

10 YILDA TOPLAM 1.7 MİLYAR TL TOHUM FIDAN DESTEKLEMESİ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, 3. Yerel Tohum Buluşmaları Etkinliğinde yaptığı konuşmada; "Bu topraklar dünyanın en zengin biyolojik çeşitliliği ile dünyada üç biyocoğrafyanın kesiştiğini; iki gen merkezini barındıran konumu ve bitki örtüsünde yer alan 12.000 bitki çeşidi ile büyük bir zenginliğe sahip olduğunu" vurguladı. Fakıbaba, konuşmasına "Yerel tohumlarımızın hem şifa hem de bir ekonomik değer olarak geleceğe aktarılması, korunması ve yaygınlaştırılması için Bakanlığımızın çok özel görevleri olduğunun bilincindeyiz. Tür çeşitliğimizin muhafaza edilmesi geçmişte hiç olmadığı kadar önemli hale gelmiştir. Gelecekte ihtiyaç duyacağımız gıda için kendine yeterli bir ülke olmamızın ana hatları tarımsal önemi olan türlerin tohumlarını uygun şartlarda muhafaza etmemize bağlıdır. Uyguladığımız tarım politikaları içerisinde önem verdiğimiz alanların başında tohumculuk gelmektedir. Bakanlık olarak tohumculuk politikasını mevcut bitkisel kaynakları koruma altına almak olarak ifade eden Fakıbaba, sözlerine "Tohumluk üretimi için uygun ekolojide sahip ülkemizde hedefimiz; yurt içi tohumluk üretim kapasitesini geliştirmek, Özel girişimciliğin ağırlıkta olduğu milli bir tedarik sistemi oluşturmak ve uluslararası rekabet gücüne sahip bir milli tohumculuk sektörünün oluşturulmasına öncülük etmektir." şeklinde devam etti. Bunun yanı sıra son 10 yılda sertifikalı tohum fidan ve fide kullananlara ve üreticilerimize toplam 1,7 milyar TL destekleme ödemesinin yapıldığını, bu desteklerle tohumculuğun üretim, verim, kalite ve ihracatında ciddi artışlar gerçekleştiğinin önemini vurguladı.

to the seed." The seed has evolved into a strategic matter and it will be the greatest of all investments in the future and next generations to cater for the national demand for seeds by national means without depending on the outer sources. Underlining the significant role of healthy seed production, Honourable Lady Erdoğan noted considerable progress had been made lately in production, yield, quality and export of seeds and added to her remarks that developing good organizational skills would be conducive to our national domination in the international seed sector and it would facilitate adaptation to natural conditions and sustainability of organic farming to return ancestral seeds to the soil with backing of women farmers. Mentioning lastly that Şanlıurfa is among the symbol provinces of living in fraternity, Honourable Lady Erdoğan concluded her remarks saying "Seeds of the idea of living together without discrimination of religion, language and race were planted here. The most valuable ancestral seed in the world is perhaps that of the idea of living together. Let us spread these seeds all around the country and the world so that love and respect sprout out of them. As I leave the province which will inspire the whole world, with such feelings in heart, I would like to express my gratitude to the

Ministry of Food, Agriculture and Livestock and our farmers who devoted themselves to this soil".

Honourable First Lady, Mrs. Emine Erdoğan visited the stands and the ARDSI stand after the programme and requested information from the ARDSI President and staff members about the ARDSI supports and activities.

1.7 BILLION TL SUPPORT IN TOTAL TO SEEDS AND SAPLINGS IN A DECADE

The Minister of Food, Agriculture and Livestock, Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba addressed to the audience at the 3rd Local Seed Unions event and underlined that "These lands sit at the intersection of three geographies, blessed with the richest biological diversity on earth and have a great wealth with their location sheltering two gene centers and the flora comprised of 12.000 plant species". Minister Fakıbaba continued his remarks as "We are aware of the fact that our Ministry has very special duties for passing our local seed to next generations both as a healing and economic value, as well as preserving and spreading them. It has become more important than ever before to preserve the diversity of our national species. The key to becoming a self-sufficient country for our food demand in the future is preserving the seeds of species of agricultural value under proper circumstances. The foremost field of importance for us among all the agricultural policies we have implemented is seed growing." Stating the Ministry's seed policy to be preservation of the available plant resources, Minister Fakıbaba added "Our goal for our country which features a favourable ecology for seed production is to step up domestic seed production capacity, develop a national supply system dominated by private entrepreneurs and lead the way for building a national seed sector with competitive power in the international arena." He also highlighted that 1.7 billion TL of support in total was made available to the users and producers of certified seeds, seedlings and saplings in the last decade and significant increase was achieved in production, productivity, quality and export of seeds thanks to the supports mentioned.

5 İLDE 108 YATIRIM İÇİN TOPLU AÇILIŞ MASS OPENING IN 5 CITIES FOR 108 INVESTMENTS

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun (TKDK) sağladığı hibelerle Şanlıurfa, Ardahan, Elazığ, Isparta ve Uşak'ta faaliyete geçen ve geçecek 108 tesis için toplu açılış ve çek takdimi törenleri düzenlendi.

TKDK, toplam yatırım tutarı 85 milyon lira tutarındaki projeler için başvuru sahiplerine 51 milyon lira hibe öngördü. Öngörülen bütçeyle Uşak'ta 41, Şanlıurfa'da 22, Ardahan'da 11, Elazığ'da 29 ve Isparta'da 5 olmak üzere toplam 108 proje destek kapsamına alındı.

Girişimciler, aldıkları hibelerle Uşak'ta 11 milyon liralık, Şanlıurfa'da 5,2 milyon liralık, Ardahan'da 18 milyon liralık, Elazığ'da 37 milyon liralık ve Isparta'da 14 milyon liralık projelerini yatırıma dönüştürerek 85 milyon liraya mal olan işletmeleri ülke ekonomisine kazandırdı.

Yatırımlar için Uşak'a 9,5 milyon lira, Şanlıurfa'ya 2,5 milyon lira, Ardahan'a 10 milyon lira, Elazığ'a 22 milyon lira, Isparta'ya ise 7 milyon lira hibe aktarıldı.

ŞANLIURFA

Projelere ilişkin ilk tören, 22 yatırım için Şanlıurfa'da gerçekleştirildi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, Şanlıurfa'daki törende yaptığı konuşmada, kırsalda kalkınma olmadan Türkiye'de kalkınma olamayacağını söyledi. Kırsal kalkınmanın uygulayıcısı olan TKDK'nin hibeleriyle Şanlıurfa'ya önemli

Mass opening and cheque ceremonies were organized for 108 facilities operating and to be operated in Şanlıurfa, Ardahan, Elazığ, Isparta and Uşak with the grants provided by the Agricultural and Rural Development Support Institution (ARDSI).

ARDSI predicts a grant of 51 million TL to the applicants for projects with a total investment amount of 85 million TL.

A total of 108 projects, 41 of which in Uşak, 22 in Şanlıurfa, 11 in Ardahan, 29 in Elazığ and 5 in Isparta, were included in the predicted budget.

Entrepreneurs have invested the businesses into the economy of the country, which cost 85 million TL, 11 million TL of which in Uşak, 5.2 million TL in Şanlıurfa, 18 million TL in Ardahan, 37 million TL in Elazığ and 14 million TL in Isparta by using the grants they have received in the projects.

9.5 million TL for Uşak, 2.5 million TL for Şanlıurfa, 10 million TL for Ardahan, 22 million TL for Elazığ and 7 million TL for Isparta were transferred for investments.

ŞANLIURFA

The first ceremony for the projects was held in Şanlıurfa for 22 investments. The Minister of Food, Agriculture and Livestock, Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, spoke at the ceremony in Şanlıurfa and said that it cannot be development without rural development in Turkey. Mr. Fakıbaba stated that it has been conducted significant investments

yatırımlar kazandırıldığını ifade eden Fakıbaba, şöyle konuştu: "Bu yatırımlarda emeği geçen tüm arkadaşlarımıza ve yatırımcılarımıza teşekkür ediyorum. Hizmetlerimiz artarak devam edecek. Yaptığımız çok büyük işler var, bunları sabaha kadar anlatsak inanın bitmez. Sizler hak ediyorsunuz. İnşallah el ele vereceğiz. El ele verdikten sonra çözemeyeceğimiz hiçbir şey yok."

ISPARTA

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, Isparta'da yaptığı konuşmada, 2011 yılından itibaren TKDK'nin faaliyetleri ve desteklerini Ispartalıları tanıtmak amacıyla çok yoğun bir çalışma gerçekleştirildiğini belirtti. Bu yoğun çalışmalar neticesinde Isparta'da TKDK destekleri ile tarım ve hayvancılıkta önemli yatırımların gerçekleştirildiğini dile getiren Bilgiç, "TKDK destekleri ile yıl sonunda gerçekleştirilecek toplam 210 projeye 250 milyon liralık yatırımın sağlayacağı 1565 ilave istihdam, Isparta'nın itici gücü tarım ve hayvancılık olan iktisadi hayatına çok büyük bir destek olacaktır. TKDK, Isparta'da gerçekleştirdiği yatırımlara ek olarak daha çok tesise katkı sağlamaya devam edecektir." değerlendirmelerinde bulundu.

ELAZIĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Mehmet Hadi Tunç, Elazığ'da yaptığı konuşmada, dünyada yaklaşık 13 milyar hektar tarım alanının olduğunu anımsattı.

Bunun 5 milyar hektarının tarıma elverişli olduğuna dikkati çeken Tunç, şöyle devam etti: "İşlenebilir miktarı ise 1,5 milyar hektar. Ülkemizde de yaklaşık 24,5 milyon hektar tarım alanı var. Bu tarım alanlarının da %75'ini kullanıyor durumdayız. Tabi, bunları artırarak sürdürmek bizim amacımızdır."

ARDAHAN

TKDK Başkanı Hakan Kalender, Ardahan'da yaptığı konuşmada, TKDK'nin sadece kırsal kalkınma yatırımlarını destekleyen bir kurum olmadığını vurguladı.

TKDK'nin, aynı zamanda, inşaat ve makine ekipman sektörlerinin gelişmesine de dolaylı olarak katkı sağladığını aktaran Kalender, proje kültürünün gelişmesine ve yeni bir vizyon oluşmasına da katkı sağladıklarını belirtti.

UŞAK

TKDK Finansman Genel Koordinatörü Hakan Aksoy ise Uşak'ta yaptığı konuşmada, tarım, hayvancılık ve kırsal kalkınmada yatırımcının, TKDK'nin, sivil toplum kuruluşları ve tüm paydaşların bir arada olması gereken bir sürecin beraber geçirildiğini kaydetti. Protokol üyeleri, açılış konuşmalarının ardından TKDK ile sözleşme imzalayan proje sahiplerine çeklerini takdim etti ve kurdele keserek yapımı tamamlanan projelerin açılışını gerçekleştirdi. Törenlere, valiler, kaymakamlar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bürokratları, belediye başkanları, kamu kurumlarının idarecileri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, muhtarlar, girişimciler, üreticiler ve vatandaşlar katıldı.

in Şanlıurfa with the grants of ARDSI, which is the implementer of rural development, he also stated as follows: "I would like to thank to all my friends and investors for their efforts in these investments. Our services will increasingly continue. There are so many great works we have done, these are too numerous to be counted. You deserve it. I hope to join hands. There is nothing we cannot solve when we collaborate."

ISPARTA

President of the Planning and Budget Commission of the Grand National Assembly of Turkey, Süreyya Sadi Bilgiç, spoke in Isparta and stated that since 2011, a very intensive work has been carried out in order to promote the activities and supports of ARDSI to Isparta. Expressing that important investments in agriculture and livestock have been realized with the support of ARDSI in Isparta as a consequence of these intensive studies, Mr. Bilgiç said: "With the support of ARDSI, 1565 additional employments provided by an investment of 250 million TL with a total of 210 projects that take place at the end of the year will be a great support to Isparta's economic power, which is the driving force of agriculture and livestock. ARDSI will continue to contribute more facilities in addition to the investments it has made in Isparta."

ELAZIĞ

Counsellor of the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, Mehmet Hadi Tunç spoke in Elazığ and reminded that there are 13 billion hectares of agricultural area in the world. Noting that 5 billion hectares of this are suitable for agriculture, Tunç added: "The amount that can be processed is 1.5 billion hectares. There are approximately 24.5 million hectares of agricultural land in our country. We are also using 75 percent of these agricultural areas. Of course, it is our goal to continue to increase them."

ARDAHAN

ARDSI President Hakan Kalender, spoke in Ardahan and emphasized that ARDSI is not only an institution supporting rural development investments but also ARDSI indirectly contributes to the development of the construction and machine equipment sectors. Mr. Kalender stated that they contribute to the development of the project culture and the formation of a new vision.

UŞAK

ARDSI General Coordinator of Finance, Hakan Aksoy spoke in Uşak and stated that the process was undergone together as ARDSI, non-governmental organizations, and all shareholders in agriculture, livestock and rural development. Following the opening speeches, the protocol members presented their cheques to the project owners who had signed a contract with ARDSI and opened the projects that were completed by cutting the ribbon for opening. The governors, district governors, bureaucrats of the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, mayors, administrators of public institutions, representatives of non-governmental organizations, neighbourhood representatives, entrepreneurs, manufacturers, and citizens participated in the ceremonies.

TKDK BAŞKANI KALENDER'DEN HİBE VERİLEN TÜM İLLERE ZİYARET

PRESIDENT OF ARDSI MR. KALENDER VISITS ALL THE CITIES THAT ARE AWARDED THE GRANT

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Başkanı Hakan Kalender, hibe verilen 42 şehrin tamamını ziyaret etti.

Ocak 2018'de göreve başladıktan sonra 5 ay içerisinde TKDK'nın destek verdiği 42 ilin tamamına giden Kalender, başta il koordinatörlükleri olmak üzere, desteklenen yatırımları da yerinde inceledi. Kalender, ziyaretlerinde valiler, il müdürleri, paydaş kurum ve kuruluşların yetkilileriyle de bir araya gelerek, şehirlerin hibelerden daha etkin yararlanmasını hususunda görüş alışverişinde bulundu ve TKDK çalışmalarına sağlanan katkılardan dolayı teşekkürlerini iletti. Çeşitli sektörlerdeki projelerini yatırıma dönüştüren girişimcilerle de buluşan Kalender, tesislerde teknik incelemeler yaptı ve yatırımcıların taleplerini dinledi. Kalender, çalışma gezilerini TKDK Hatay İl Koordinatörlüğü ziyaretiyle tamamladı.

Hakan Kalender, President of the Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI), visited all the 42 cities that are awarded the grant.

After started to duty in January 2018, within five months, Mr. Kalender went to the 42 cities supported by ARDSI and examined the supported investments in site, especially the provincial coordinaton units. Mr. Kalender also met with the governors, provincial directors, authorities of shareholder organizations and institutions and exchanged views on the more effective use of the grants by the cities, and thanked them for their contributions to ARDSI. Meeting with the entrepreneurs who turned their projects into investments in in various sectors, Mr. Kalender conducted technical inspections at facilities and listened to requests of investors. Mr. Kalender completed his work visits with a visit to ARDSI Hatay Provincial Coordinaton Unit.

252 MİLYON AVROLUK HİBE PAKETİNE 3 BİN 651 BAŞVURU

3 THOUSAND 651 APPLICATIONS TO THE 252 MILLION-EURO GRANT PACKAGE

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Başkanı Hakan Kalender, proje çağrısında buldukları 252 milyon avroluk hibe paketi için 3 bin 651 başvuru aldıklarını bildirdi.

Kalender, Kırsal Kalkınma dergisine yaptığı açıklamada, Avrupa Birliği'nin aday ve potansiyel aday ülkeler için hazırladığı Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı (IPARD) II Programı kapsamında, 21 Aralık 2017'de et, süt, yumurta, bitkisel ürünler, arıcılık, yerel ürünler, kırsal turizm, su ürünleri, makine parkları ve yenilenebilir enerji sektörlerini içeren toplam 252 milyon avroluk başvuru çağrı ilanını yayımladıklarını ve 42 ildeki girişimcileri TKDK'ya proje sunmaya davet ettiklerini anımsattı.

Başvuru işlemlerinin Nisan 2018'de başarılı şekilde tamamlandığını ifade eden Kalender, şöyle konuştu:

“Yatırımcılarımızdan toplam yatırım bütçesi 3 milyar lira tutarında 3 bin 651 proje aldık. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba'nın IPARD Programı kapsamında daha çok projenin desteklenmesi hedefi çerçevesinde, çağrı bütçesi dikkate alındığında TKDK'ya sunulan projelerin çoğunu destekleyeceğiz.”

EN ÇOK PROJE KONYA'DAN

Kalender, 264 başvuruyla en çok projenin Konya'dan alındığını dile getirdi. Konya'yı, 209 projeye Çankırı'nın, 203 projeye ise Samsun ve Sivas'ın takip ederek ilk 3 sırayı bu 4 şehrin paylaştıklarını aktaran Kalender, TKDK 42 il koordinatörlüğü tarafından projelerin incelenme sürecinin devam ettirildiğini belirtti.

Kalender, kontrol, değerlendirme ve proje seçim süreci tamamlandıktan sonra, desteklenmeye hak kazanan proje sahiplerini kamuoyuyla paylaşacaklarını kaydetti.

Hakan Kalender, President of the Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI), announced that they had received 3 thousand 651 applications for the 252 million-euro grant package which they had called for the project.

Mr. Kalender announced in the Rural Development magazine on 21 December 2017 that they launched a total of 252 million-euro call for application involving the sectors of meat, milk, eggs, herbal products, beekeeping, local products, rural tourism, water products, machine parks and renewable energy within the scope of the IPARD II Programme prepared by the European Union for candidate and potential candidate countries and recalled that 42 entrepreneurs were invited to present their projects to ARDSI.

Mr. Kalender, who stated that the applications were successfully completed in April 2018, said:

“We received 3 thousand 651 projects from our investors with a total investment budget of 3 billion TL. Within the framework the target of supporting more projects under IPARD Programme, aimed by the Minister of Food, Agriculture and Livestock Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba, we will support most of the projects presented to the ARDSI when the call budget is taken into consideration.”

MOST OF THE PROJECTS ARE FROM KONYA

Mr. Kalender stated that the most projects were presented from Konya with 264 applications. Stating that Konya was followed by Çankırı with 209 projects and Samsun and Sivas with 203 projects, Mr. Kalender said that the process of examining the projects was continued by the 42 provincial coordinator of ARDSI.

He noted that after the control, evaluation and project selection processes are completed, they will announce to the public the project owners who are entitled to support.

ULUSAL KIRSAL AĞ TANITIM TOPLANTILARI BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

NATIONAL RURAL NETWORK PUBLICITY MEETINGS HAVE BEEN SUCCESSFULLY COMPLETED

TR K ırsal kalkınma hedeflerine merkezin ve yerelin dengeli ve organize bir şekilde hareket etmesiyle ulaşılır. “Ulusal Kırsal Ağ” bu amaçlarla yola çıkmıştır.

İLK DURAK MANİSA

TKDK destekleri ile Manisa’da hayata geçirilen OBASYA Kırsal Konaklama Tesisinde merkez ve yerel buluştu. Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Avrupa Birliği Yapısal Uyum ve Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı tarafından, IPARD Programı kapsamında “Ulusal Kırsal Ağ” tanıtımına yönelik toplantıların ilki 22 Mart 2018 tarihinde Manisa’nın OBASYA Kırsal Konaklama Tesisinde gerçekleştirildi.

İYİ UYGULAMA ÖRNEĞİ OBASYA TURİZM GELİŞTİRME KOOPERATİFİ

OBASYA Turizm Geliştirme Kooperatifi Başkanı Sayın Mustafa PALA konuşmasında; “Yunt dağı bölgesi gelenek ve göreneklerini koruyan köyleri, Aigai Antik Kenti, Türkmen Şelalesi, anıt ağaçları, güzel havası ve doğal güzellikleri ile öne çıkarılmayı bekleyen bir

EN R ural development goals can be achieved by the balanced and organized movement of the centre and local. “The National Rural Network” has set out for these purposes.

FIRST STOP MANİSA

The center and local met at the OBASYA Rural Accommodation established in Manisa with the support of ARDSI. The first meeting for the promotion of the “National Rural Network” under the IPARD Program was held by Republic of Turkey Ministry of Food, Agriculture and Livestock General Directorate of Agrarian Reform, Department of Managing Authority for EU Structural Adjustment on March 22, 2018 in Manisa’s OBASYA Rural Accommodation Facility.

GOOD PRACTICE EXAMPLE OBASYA TOURISM DEVELOPMENT COOPERATIVE

Mr. Mustafa Pala, President of OBASYA Tourism Development Cooperative, “Yunt dağı region is a region waiting to be drawn attention with its villages preserving their customs and traditions,

bölgedir. Tarımda öne çıkan, sanayide uluslararası bir üne kavuşan Manisa’da, tarihi ve mitolojik zenginliğine, doğal güzelliklerine özellikle kırsal turizmin gelişmesine katkı sağlamak için Kooperatifimiz kurulmuştur.” dedi. Kırsal kalkınma konusunda farklı sektörleri bir araya getiren bu buluşmaya Şehzadeler Belediyesi mehter takımı ile renk kattı, mesir macunları dağıtıldı.

İKİNCİ TOPLANTI SAMSUN’DA

“Ulusal Kırsal Ağ”ın tanıtımına yönelik olarak yapılan ikinci toplantı, 29 Mart 2018 tarihinde Samsun’da düzenlendi. Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Sayın Nail Kırmacı toplantının açılış konuşmasında; “Çok farklı bir toplantı gerçekleştirdik. Birbirimizi daha iyi dinleyebileceğimiz, daha iyi bir yapıya dönüştüreceğimiz toplantılar olmalı. Kırsal ağ, AB fonları ve diğer fonları daha iyi kullanabilmemize yönelik çalışmalardır. Kaynaklarımızın güzel değerlendirilmesi açısından toplantının olumlu olacağını düşünüyorum.” dedi.

“ULUSAL KIRSAL AĞ, YERELDEKİ KALKINMA DİNAMİKLERİNİ HAREKETE GEÇİRECEK”

Kısa tedarik zinciri oluşturulmasına yönelik çalışmalara örnek olarak Sürmeli Kadın Derneği üyeleri ile görüşmeler sırasında dernek üyeleri “Sürmeli Kadın Derneği adı altında bir pazarımız var. 3-4 kişi ile başladık. Köyümüzü nasıl kalkındırabiliriz düşüncesi ile tüm dar gelirli kadınlar bir araya geldik. Daha sonra organik üretim yapmaya başladık. Hepimiz bir aileyiz, genç kızlarımız da aramıza katılıyor. Daha çok üretmek ve daha güzel projeler yapmak istiyoruz.” diyerek görüşlerini belirtti.

AĞ KURMA SIRASI ŞANLIURFA’DA

Ulusal Kırsal Ağ tanıtım toplantılarından üçüncüsü, 04 Nisan 2018 tarihinde Şanlıurfa Arkeoloji ve Mozaik Müzesi Konferans Salonu’nda yapıldı. Toplantıda konuşma yapan Tarım Reformu Genel Müdürü Sayın Emin İZOL; “Kırsal kalkınma politika ve uygulamalarında iyi yönetim kalkınmayı hızlandıran ve kolaylaştıran önemli bir faktördür. Bu yaklaşıma uygun olarak ulusal kırsal

Aigai ancient city, Turkmen waterfall, memorial trees, beautiful weather and natural beauties. Our cooperative was established in Manisa, standing out in agriculture and has an international reputation in the industry, to contribute to the historical and mythological richness, natural beauties, and especially the development of rural tourism in Manisa. Janissary band of the Şehzadeler Municipality has added color to this meeting, bringing together different sectors in rural development, and mesir paste was distributed.

SECOND MEETING IN SAMSUN

The second meeting for the promotion of the “National Rural Network” was held in Samsun on 29 March 2018. Mr. Nail Kırmacı, the Director of Province of Samsun Directorate of Provincial Food Agriculture and Livestock said in opening speech of the meeting; “We had a very different meeting. There should be meetings where we can listen to each other better and turn this structure into a better form. The rural network is to work towards better use of EU funds and other funds. I reckon the meeting will be positive in terms of the evaluation of our resources.”

“THE NATIONAL RURAL NETWORK WILL MOVE THE LOCAL DYNAMICS OF DEVELOPMENT”

As an example of efforts to establish a short supply chain, during the interviews, the members of Sürmeli Kadın Derneği expressed their views by saying “We have a market under the name of the Sürmeli Kadın Derneği. We started with 3-4 people. We gathered with all women with low-income for the idea of how to develop our village. Then we started to produce organic products. We are all a family, and young girls are joining us, too. We want to produce more and more beautiful projects.”

IT’S ŞANLIURFA’S TURN TO SET UP A NETWORK

The third of the National Rural Network promotion meetings was held at the Şanlıurfa Archaeological and Mosaic Museum Conference Hall on April 04, 2018. Mr. Emin İzol, General Director of Agricultural Reform, made a speech at the meeting by saying “Good governance in rural

ağın amacı kırsal kalkınma çalışmalarını yerel, bölgesel ve merkezi olarak daha etkin kurmaktır.” dedi.

“SAMİMİYETLE YAPILAN KIRSAL KALKINMA ÇALIŞMALARINI GERÇEKTE KUTSAL BİR GÖREV”

Toplantıda konuşma yapan Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Yönetim Otoritesi Başkanı Sayın Dr. Muhammed Adak; “AB’nin IPARD Programı kapsamında Ulusal Kırsal Ağ Projesini başlattık. Amacımız kırsal kalkınma çalışmalarında ortak dili konuşmak, kaynakları verimli ve etkin kullanmak, hedefine ulaşabilecek şekilde çalışmaları yürütmektir. İsminden de anlaşılacağı üzere gerçekten ağ kurmak istiyoruz.” şeklinde konuştu.

“GÜNEŞİN BİTKİSİNDEN GÜNEŞİN ÇOCUKLARINA ARMAĞAN ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI”

Harran Üniversitesi Dekan Yardımcısı Sayın Yrd. Doç. Dr. Ebru Sakar “Ebrulim Zeytin ve Zeytinyağı Tesisi” iyi uygulama örneği hakkında sunum yaptı. Sakar, konuşmasında “Güneşin bitkisi zeytin ile başladık. Zeytin güçtür, sevgidir, mutluluktur. Kırsal ağ ile güneşin bitkisi zeytinin gücünü daha çok göstereceğimize inanıyorum.” dedi.

“ŞANLIURFA YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI (GÜNEŞ PANELLERİ)” “SEMA GÜLLÜOĞLU GES PROJESİ”

Yatırım alanı 17.986 m², yatırım tutarı 2.834.801 TL ve TKDK uygun harcama tutarı 1.604.983 TL olan GES projesi hakkında katılımcıları bilgilendiren Sema Güllüoğlu; “Ailemden kalan kıraç araziye değerlendirmek adına çevre ve ekolojiyi bozmayan yenilenebilir enerji sistemleri projemizi kurmaya karar verdim. Bu süreç devam ederken TKDK’ya

development policies and practices is an important factor in accelerating and facilitating the development. In accordance with this approach, the aim of the national rural network is to establish rural development activities more effectively in the local, regional and central areas.”

“RURAL DEVELOPMENT WORK DONE SINCERELY IS A TRULY SACRED TASK”

Mr. Muhammad Adak, Deputy Director General of Agricultural Reform, declared at the meeting: “ Within the scope of the IPARD Programme of the EU, we have launched the National Rural Network Project. Our purpose is to speak a common language in Rural Development Studies, to use resources efficiently and effectively and to carry out studies in such a way as to achieve its goal.

“OLIVE AND OLIVE OIL, A GIFT FROM THE SUN'S PLANT TO THE CHILDREN OF THE SUN”

Vice-Dean of University of Harran Assoc. Dr. Ebru Sakar made a presentation on an example of good practice titled “Ebrulim, Olive and Olive Oil Facilities”. Sakar said in her speech, “We started with olive, the sun’s plant. Olive is power, love, happiness. I believe we will show more of the power of olive, the plant of the sun, with the rural network.”

“ŞANLIURFA RENEWABLE ENERGY RESOURCES (SOLAR PANELS)” “SEMA GÜLLÜOĞLU GES PROJECT”

Sema Güllüoğlu, informed the participants about the GES project with an investment area of 17.986 m², an investment amount of 2.834.801 TL and a ARDSI eligible expenditure of 1.604.983 TL, stated: “I decided to establish our renewable energy systems, which does not disturb the environment and ecology in order to evaluate the

başvuruda bulundum. Başvurumu değerlendirerek olumlu yanıt veren TKDK ve tüm Bakanlık çalışanlarına teşekkür ederim” şeklinde konuştu.

MEZOPOTAMYA’NIN KALBI MARDİN’DE

Tanıtım toplantılarının sonuncusu ise 06 Nisan 2018 tarihinde Mardin’de Tarihi Mardin Müzesi Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

“ULUSAL KIRSAL AĞ KIRSAL KALKINMANIN ÖNEMLİ BİR AYAĞIDIR”

TRGM Genel Müdür Yardımcısı Sayın Dr. Muhammed Adak konuşmasında; “Gerçek anlamda ve samimiyetle yapılan bir kırsal kalkınma; kırsalda yaşayan ve kırsal kalkınma sayesinde karnını doyuran insanlara bir umut olacak. Bu, kutsal bir görev. İlgili tüm sektörlerin desteğiyle hep birlikte bunu gerçekleştireceğiz.” sözlerini kullandı.

“MARDİN TKDK DESTEĞİ EN FAZLA ALAN İLLERİMİZDENDİR”

TKDK Başkanı Sayın Hakan Kalender, “Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu 2011 yılından itibaren IPARD Programı kapsamında hibe yatırımlarını kullanılmaktadır. 2014-2020 yılları arasında uygulayacağımız IPARD’ın ikinci aşaması başlamıştır.” dedi.

“KIRSALDA YAŞANABİLİR HAYATI DESTEKLEYEN PROJELERİ HER ZAMAN DESTEKLİYORUZ”

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Hasan Özlü, “Kırsalda yaşanabilir hayatı destekleyen projeleri her zaman destekliyoruz. IPARD Programının ilk döneminde öğrenme sürecindeyiz. Şimdi vatandaşlarımız AB projeleri nasıl yapılır, nasıl destek alınır daha iyi biliyorlar. Bakanlık olarak IPARD-I Programını başarı ile tamamlamış bulunuyoruz. Verilen bütçeleri %98 oranında kullandık.” ifadelerini kullandı.

İYİ UYGULAMA PROJE ÖRNEĞİ OLARAK “GÜL VE GÜL YAĞI”

Isparta TKDK İl Koordinatörü Prof. Dr. Süleyman GÜLCÜ ve gül yağı üreticisi Mehmet Ali Doğan tarafından sunular gerçekleştirildi. Gülcü, yaptığı konuşmada “Dünya gül yağı ihtiyacının % 61’i Isparta tarafından karşılanmaktadır. Bunun yanında lavanta ve yenilikçi zambak üretimi de yapılmaktadır. Gül turizmi çok önem kazanmıştır. Mardin’de gül ve lavanta üretimine yönelik projeler için adım atılmıştır.” dedi

“YENİDEN HAYAT BULAN KADINLAR ”

Dünyaca ünlü eski telkâri ustalarından Suphi Usta’nın, 5 bin yıllık telkâri sanatını anlattığı resepsiyonda ayrıca, Mardin’de Üreten Kadın Derneği tarafından terör mağduru kadınların yapmış olduğu Mardin mutfağından yöresel yemekler ikram edilmiştir. Piyanist Dr. Züleyha Abdullayeva, ney sanatçısı Mardin Müze Müdürü Nihat Erdoğan ve dengbejci Abdurrahman OĞUZ buluştu ve müzik dinletisi gerçekleştirildi.

land passed by my family. While this process was in progress, I applied to ARDSI. I would like to thank ARDSI and all the Ministry employees who responded positively by evaluating my application.”

THE HEART OF MESOPOTAMIA IN MARDİN

The last promotional meetings was held at the Conference Hall of the Historic Mardin Museum in Mardin on April 06, 2018.

“THE NATIONAL RURAL NETWORK IS AN IMPORTANT BRANCH OF RURAL DEVELOPMENT”

Deputy Director-General, Mr. Dr. Muhammed Adak indicated; “A real and sincere rural development will be a hope for the people living in the countryside and feeding on through rural development. We are going to do this together with the support of all relevant sectors.”

“MARDİN IS ONE OF THE CITY TAKEN THE MOST ARDSI SUPPORT”

ARDSI President, Mr. Hakan Kalender said: “Agricultural and Rural Development Support institution has been making grants investments within the scope of IPARD Programme since 2011. The second phase of IPARD, which will be implemented between 2014-2020, has started.”

“WE ALWAYS SUPPORT PROJECTS THAT PROMOTE LIVABLE LIFE IN RURAL AREAS”

Deputy Undersecretary of the Ministry of Food, Agriculture and Livestock Mr. Hasan Özlü indicated; “We always support projects that promote livable life in rural areas. We were learning in the first phase of the IPARD Programme. Now our citizens know better how to do EU projects, how to get support. As the Ministry, we have successfully completed IPARD-I Programme. We used 98% of the given budget.”

AS AN EXAMPLE OF GOOD PRACTICE PROJECT “ROSE AND ROSE OIL ”

ARDSI Provincial Coordinator for Isparta, Prof. Dr. Süleyman Gülcü and rose oil producer Mehmet Ali Doğan made presentations. In his speech, Gülcü declared: “61% of the world’s rose oil needs are met by Isparta. In addition, the production of lavender and innovative zambak is also made. Rose tourism has gained importance. Steps were taken for projects to produce rose and lavender in Mardin.”

“REVIVED WOMEN”

At the reception, one of the world-famous old telkari masters, Suphi Usta told about the 5,000-year-old telkari art, and also local dishes were served from the Mardin cuisine, made by terror stricken women by the Producing Women Association in Mardin. A pianist Zuleyha Abdullayeva, ney artist, Mardin Museum Director Nihat Erdoğan and dengbej, Abdurrahman Oğuz met and performed music.

TKDK DESTEKLERİ İLE TAVUK ÇİFTLİĞİNİN PATRONU OLDU

BOSS OF A POULTRY FARM THANKS TO ARDSI SUPPORTS

TR Uludağ Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunu olan Seval Şengör, 10 yıllık profesyonel çalışma hayatından sonra işinden ayrılıp bir süre çalışma hayatına ara vermiş. Bu süreçte hayallerinin peşinden koşmaya karar veren Şengör, TKDK sayesinde her zaman hayalini kurduğu tesise sahip oldu. Şengör, o süreçleri şöyle anlatıyor:

“Tekrar çalışma hayatına dönmek yerine kendi işimi kurmak istiyordum. Hangi sektörde yatırım yapacağım hakkında geniş bir araştırma yaptıktan sonra satış pazarlama konusunda riskli olmayan bir sektörde yatırım yapmaya karar verdim. Yaptığım araştırmalar sonucunda Kanatlı Eti Yetiştiriciliği konusunda sektörde ihtiyaç olduğunu gördüm ve Sece Hayvancılık şirketini kurdum. Komşuyla yaptığımız bir sohbet esnasında TKDK'nın IPARD kapsamında girişimcilere hibe desteği verdiğinden haberdar oldum ve proje sürecimiz başladı. IPARD I Programı 12. Çağrı kapsamında Bursa İl Koordinatörlüğüne başvurumuzu yaparak Sece Hayvancılık 50.000 Kapasiteli Broyler Tavuk Yetiştiriciliği Projemizi gerçekleştirdik. Toplam yatırım bütçesi 1.500.000 TL olan projemizin %65'i olan yaklaşık 900.000 TL hibe desteğimizi aldık. İlk başta kitaplardan öğrenmeye çalışarak başladığım tavukçuluğu 3 yıldır devam ettirmekteyim. Yatırım yapma fikri olan herkese TKDK'ya proje sunmalarını tavsiye ediyorum ve yardımlarından dolayı başta Bursa İl Koordinatörlüğü çalışanları olmak üzere tüm TKDK çalışanlarına teşekkür ederim.”

EN Seval ŞENGÖR, a graduate of Uludağ University - School of Business Administration, quitted her job after 10 years of professional working life, and took a break for a while. Seval ŞENGÖR, achieving her investment in Bursa utilising ARDSI supports, has managed to own the facility she has ever dreamt of thanks to ARDSI, said the following regarding the project process and management:

“When I wanted to return to working life, I wanted to set up my own business. Following a comprehensive research in which sector to invest in, I decided on one which is free of risks in terms of marketing. I saw the need for poultry within the sector following my researches; and I founded the company, Sece Hayvancılık. During a conversation with a neighbour, I have been informed about the fact that ARDSI is granting supports to the entrepreneurs within the scope of IPARD, and thus our Project process initiated. Having applied to Bursa Provincial Coordination Unit as per the 12th call of IPARD I Programme, we ran our project of Sece Hayvancılık 50.000- Broiler Chicken Breeding. We have received the support of approximately 900.000 TL, for our Project of which total investment amount is 1.500.000 TL, with an aid intensity of 65%. I have been sustaining poultry to which I started trying to learn from books. I recommend everyone with an idea of investment to easefully submit their projects to ARDSI; and I thank ARDSI staff for their contributions, particularly Bursa Provincial Coordination Unit's staff.”

IPARD DESTEĞİ İLE KAPASİTESİNİ VE İSTİHDAMINI ARTIRDI

INCREASED CAPACITY AND EMPLOYMENT WITH IPARD SUPPORTS

TR Firması Gözde Unlu Mamuller'i, 1998'de kuran İshak Kara, kapasitesini artırmak için TKDK ile iletişime geçmiş. Yatırım ile aynı zamanda daha fazla istihdamı da hedeflediklerini anlatan Kara, şunları söylüyor:

“1998'de ekmek, pide ve simit gibi unlu mamullerin üretim ve pazarlamasını yapmak amacı ile kurulan firmamız, TKDK destekleri ile üretim ve hizmet standartlarımızı geliştirdi. Aynı zamanda yeni şube ile üretim ve satış noktalarımızı da artırdık. TKDK hibe destekleri ile kurulan bu yeni işletmemiz, özellikle Çambaşı Yaylasında kurulan ve kurulacak olan oteller ve turistik tesisler için unlu mamuller tedarik ederken, aynı zamanda yol üstündeki konumundan dolayı bu güzergâhta seyahat eden yerli ve yabancı turistlere pasta ve unlu mamuller sunuyor.

TKDK destekleriyle rekabet gücünü yükselten işletmemiz, bugün unlu mamuller ve pastacılık sektöründe Ordu'muzun tüm ilçeleri ile Trabzon, Samsun ve Giresun gibi yakın illerimize de ürün tedarik ediyor. Ürünlerimize artan talep işletmemizin 3 tanesi kadın olmak üzere 12 daimi çalışan istihdam etmesini sağladı. Yıl içinde gelen sipariş miktarına göre temin edilen geçici personellerle kadın istihdamı daha yukarılara çıkmaktadır. TKDK'ya işletmemize ve İlimize sağladığı destekler için çok teşekkür ederiz ve bu desteklerin artarak devam etmesini istiyoruz.”

EN İshak Kara, who founded his company Gözde Unlu Mamuller in 1998, contacted ARDSI for capacity building. Also aiming at more employment with his investment, Kara states: “Our Company “Gözde Unlu Mamuller” was founded on 10.01.1998 with the initial aim of producing and marketing flour products such as bread, pita and pretzels in Şirinevler Quarter. Following the establishment of our facility, we increased the number of production and sales points with a new branch by improving the production and service standards with ARDSI support. This our new enterprise, which has been launched by means of ARDSI supports, provides bakery products for existing hotels and tourist facilities as well as new ones to be launched especially at Çambaşı Yaylası. Also, our enterprise presents pastry and bakery products to local and foreign tourists traveling on this route due to its location on the road. By stepping up the competitiveness all thanks to ARDSI, the company increased its product range in bakery products and pastry sector and now supplies to both all provinces of Ordu and to nearby provinces such as Trabzon, Samsun and Giresun. The increasing demand for our products has allowed our business to employ 12 permanent employees 3 of which are females. With provisional personnel employment done according to the ordered received during the year also causes increased female employment. We would like to thank the ARDSI for the support it has provided to our business and to our province and we want these supports to continue increasingly.”

HALI SAHAYA TKDK DESTEĞİ İLE KADIN ELİ DEĞDİ

WOMAN INFLUENCE ON FOOTBALL FIELD CARPET

TR Ev hanımı olan ve eşi profil işiyle uğraşan Fadime Erdoğan, eşinin işinin zorluğunu görüp arayışlara girmiş. Bu süreçte TKDK ile iletişime geçen Erdoğan, o süreçleri şöyle anlatıyor:

“Eşim, sanayide profil işiyle uğraşıyordu. Daha önce geçimimizi bu şekilde sağlıyorduk. Fakat profil işi, Ağrı gibi kış mevsiminin sert yaşandığı bir ilde sadece havaların güzel olduğu bahar ve yaz mevsimlerinde yapılabilir. Dolayısıyla eşim sadece bu mevsimlerde çalışıyor ve kış mevsiminde yapacak iş bulamıyordu. Bu yüzden uzun zamandır bizim için kapalı olan kış sezonunu değerlendirebileceğimiz bir iş arıyorduk. Eşim daha çok hayvancılık alanında bir uğraş düşünüyordu. Başka illerdeki dostlarımızdan tavukçuluğun karlı bir iş olduğunu öğrendik ve TKDK’nın da bu alanda desteği olduğunu duyunca eşim bilgi almak için Ağrı İl Koordinatörlüğü’ne gitti. Aldığımız bilgiler doğrultusunda, TKDK’nın kırsal turizm kapsamında farklı alanlarda da destekleri olduğunu öğrendik. Kırsal turizm konusuyla ilgilenince, sağ olsun kurumdaki uzman arkadaşlar Tutak İlçesinde bir halı saha yapabileceğimizi söylediler. İlk önce biraz tereddüt ettik fakat ilçemizde çok fazla sosyal imkânın olmadığını ve böyle bir tesisin ilçemiz için ihtiyaç olduğunu düşününce halı saha fikri kafamıza daha çok yattı. Böylece proje yapmaya karar vererek 13. Çağrıda dosyamızı sunduk ve 210 bin TL hibe aldık. Bize çok yardımcı oldular, sıkıştığımız her noktada onların rehberliğini ve desteğini yanımızda hissettik. Neticede, sezonu olmayan, sürekli gelir elde edebileceğimiz bir işimiz oldu ve ilçemize çok güzel bir tesis kazandırmış olduk.”

EN Fadime Erdoğan is a housewife and her husband was engaged in profile manufacturing. She saw difficulties in her husband’s job and set off on a request. In this process, Erdoğan, who communicates with ARDSI, describes the processes as follows:

My husband was engaging in profile manufacturing. We used to make a living from this occupation. However, in Ağrı where winter season is harsh, profile manufacturing can only be performed in spring and summer seasons when the weather is nice. Thus, my husband used to work only in these seasons and could not find any job to do in winter. Therefore, we were searching for a job that can also be performed in winter, which had been an off-season for us for a long time. My husband was mostly thinking about a job in livestock production. We learned that poultry was a profitable occupation from our friends in other provinces, and when we heard about ARDSI support in this area, my husband visited Ağrı Provincial Coordination Unit to obtain information. In line with the information obtained, we learned that ARDSI provides supports in different areas within the scope of rural tourism. When we showed interest in rural tourism, experts from the Institution told us that we could construct an artificial turf sports field in Tutak district. At first, we hesitated a little; however, when we considered that there were not many social activities in our district and there is a need for such a facility, we were convinced by the idea of an artificial turf sports field. Thus, we decided to implement the project, submitted our file in the 13th Call for Applications period and received a grant of 210 thousand TL. They assisted us a lot, and we felt their guidance and support every time we were in trouble. In the end, we had a job that can provide a permanent income regardless of the season, and we established a nice facility in our district.

DOKTORLUĞU BIRAKTI HAYALLERİNİN PEŞİNDEN TKDK İLE KOŞTU

HE HAD QUIT HIS JOB AND RAN AFTER HIS DREAMS WITH ARDSI

TR 1995 yılında doktor olarak başladığı meslek hayatını 16 yıl sonra bırakma kararı alan Bayram Doğan, hayvancılık yapmak için Erzincan’a yerleşmiş. Hayallerinin peşinden TKDK ile koşan Doğan, şunları söylüyor:

“Eşimle birlikte hayatımızı başka şekilde devam ettirme kararı aldık ve Erzincan’a yerleştik. Hayvancılığa olan ilgim beni bu sektöre yönelmeye itti. Organik süt üretiminde gelecek olacağını düşündük. Bilgi ve tecrübe edinmek amacıyla birçok Avrupa ülkesindeki hayvancılık işletmelerini gezdim ve hangi koşullarda yetiştiricilik ve üretim yaptıklarını yerinde gördüm. Erzincan koşullarına hangisinin uygulanabilir olduğunu belirledim. Böyle büyük yatırımların destek olmadan kurulmasının zor olduğunu biliyorduk. TKDK’nın Erzincan’da bu sektöre IPARD Programı kapsamında hibe verdiğinden haberdar olduktan sonra projemizi hazırlayıp 11. Çağrı döneminde başvurduk. Yöre insanına örnek teşkil etmesi amacıyla işletmemizde havalandırmada perde sistemi uyguladık ve en soğuk dönemde bile hayvanlarımızın soğuktan etkilenmediğini gördük. Bu sayede geleneksel olarak üretim yapan çiftliklerin daha modern yapıya kavuşmasına ön ayak olduk. IPARD sayesinde istenilen makina ve ekipmana sahip olduk. Hekimlikten gelmemden dolayı hayvan sağlığını ve refahını ön planda tuttuğum için böyle bir projeyi hayata geçirmiş olduk. Proje başvuru aşamasından sonuçlanıncaya kadar geçen süre içerisinde Erzincan İl Koordinatörlüğü personeline yardımlarından ve bize göstermiş oldukları ilgiden dolayı teşekkürlerimizi bir borç biliriz. Gökbay Süt Ürünleri Şirketi olarak Erzincan’da yatırım yapmayı düşünen ve planlayanlara TKDK’nın hibe desteklerinden faydalanmalarını tavsiye ediyoruz.”

EN Bayram Doğan, who decided to leave his profession as a doctor in 1995 after 16 years, settled in Erzincan to do livestock. Doğan, who runs after his dreams with ARSDI says:

“I quit my professional life, which I started as a doctor in 1995 after 16 years, and we decided to live our lives in another way and moved to Erzincan with my wife. My interest in livestock production pushed me into this sector. We thought that organic milk production has a bright future. I visited livestock production enterprises and observed the production and farming conditions on site in many European countries with the aim of obtaining information and knowledge on how it is done in the European countries before starting this business. Based on my experiences, I identified the feasible methods that can be implemented under Erzincan conditions. We knew that it was hard to make such large-scaled investments without any support. After learning that ARDSI came to Erzincan and provided grants under the IPARD Programme in this sector, we prepared our project and applied in the 11th Call for Applications period. We installed curtain ventilation system at our enterprise to serve as a model for local people, and we saw that our livestock were protected against cold even in the coldest season. Thus, we paved the way for traditional farms to have a more modern structure. We purchased desired machinery and equipment thanks to IPARD. We implemented such a project because I prioritised animal health and welfare as a doctor. We would like to thank Erzincan Provincial Coordination Unit personnel for their assistance and interest in the process from the project application phase to the approval. We, as Gökbay Milk Products Company, recommend those who are planning to invest in Erzincan to benefit from the ARDSI grant supports.”

KURBIYET VE ÜNSİYET METAFİZİĞİ: KURBAN VE KARDEŞLİK AHLAKI

METAPHYSICS OF PROXIMITY AND FAMILIARITY:
MORALITY OF IMMOLATION AND BROTHERHOOD

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ankara Yıldırım Beyazıt University Faculty of Law

Metafiziksel bir hakikat ve inanç deneyimi olarak kurban, anlamını bir kurbiyet ve ünsiyet metafiziği üzerinden izhar eder. Bu iki kavram -kurbiyet ve ünsiyet- söz konusu hakikatin ve deneyimin iki vechesini oluşturur. Bunlardan kurbiyet; yakınlık kurmak, yakın olmak, yakınlaşmak, yakınında bulunmak ve yakın olana erme çabasıdır. Dışımızda ve ötemizde olan ile bir yakınlık veya ünsiyet kurmaktır. Ötelemekten ve ötekileştirmeden dışımızdakine yakın durmaktır. Kişisel varoluşsal serüvenimizde hakikat bilgisine yakınlık kesp etme iradesinde olmaktır. 'Terk-i terk' makamında bir kurbiyet ihdas edebilme şevk ve azmini diri tutmaktır. Yitime sebep ve çöküşe mecrâ olan her ne var ise tümünü terk edebilme cesaretini göstererek dışarıklık olan ile yakınlık kurmaktır. İstîğna makamında beslenen müstekbirâne bir tutuma mahkum olmak değil, bir ruh özgürlüğüne kanatlanmaktır. Bir kurbiyet pratiği olarak kurban, yalnızca hayatta olanlar ile değil, ötelere göç etmiş olanlarla da bağımızı kurma ve onların ruh dünyasına erişme tecrübesidir. Ata yurdunu, baba ocağını, anne-babayı, akrabaları, dostları ve hısmınları hatırdır tutmaktır. Zira kurban, sıla-i rahim'dir; sıla ile bağın kesintisizliğini her dem fiilen hatırlamaktır. Silaya hasreti, kesintisiz vuslat çabası ile dindirir. Geçmiş şenlendiren bütün iyilik ve güzellikleri her bir vuslatta yâd ederek hatırdır tutmaktır. Bu kurbiyet veya yakınlık bağı, aşkın bir bağıdır. Tarih, zaman ve mekan kaydı olmaksızın, yakından uzağa ve uzaktan yakına doğru tesis edilen çok katmanlı bir onto-empatik bağıdır. Bu bağ, en üst düzlemde 'varlık olmak bakımından varlığa' olan insicamlı ve bütünlüklü bir bağlılıktır. Ayrım gözetmeksizin tesis edilen bu bağ, kurbiyetin ünsiyet ile yapılandırılmasıdır. Bu anlamda ünsiyet temelinde kurbiyet, bütün fikri, dini, kültürel, etnik ve kimliksel ayrımlara rağmen, asgari düzlemde tüm insanlıkla sempatik bir soy bağı kurmaktır. Tüm kadim medeniyetlerin ahfâdını birbirine akraba kılan bu yakınlaşma, bir inanç ve adanış nişânesidir. Garîb olana, gurbette kalana, acze düşene, iltica edene ve kimsesi olmayana gönül kurbiyeti (yakınlık) göstermektir. İkinci varoluşsal deneyim biçimi ise ünsiyettir. Bir zıtlığı ve çatışkıyı anlam dünyasında mecz eden ünsiyet, varoluşsal anlamda insana dair iki fitri hakikati ifade eder. Bunlardan birisi nişyan (unutma); bir diğeri ise aşinalık kesbetme, ülfet etme, alışma, yakınlık ve bağ kurmadır. Kuşkusuz, bu ikircikli-ikilemlili varoluşsalığımız, insan oluşumuzdan kaynaklı silinmez bir yazgıdır. Bu ikisi arasında salınan zihin ve gönül dünyamız arasında kurbiyetin varlık bulması ile ancak varoluşsal gayemiz ile bir tetabuk söz konusu olabilir.

Emmolation as a metaphysical reality and belief act exhibits its meaning through the metaphysics of proximity and familiarity. These two concepts -proximity and familiarity- constitute the two aspects of reality and experience. Proximity is the attempt to establish rapport, to get close and be intimate. It is to establish a closeness and familiarity with the one out and away from us. It is the will to achieve the certainty of the proximity of truth. It is keeping alive the passion and the ambition of the ability to create proximity at the 'abandonment of the abandonment' level. It is, by being courageous enough to abandon anything that causes loss and collapse, to establish rapport with the outsider. It is not being sentenced to a contemptuous attitude feeding at contentedness level, but fluttering towards a liberty of soul. Immolation as a practice of proximity is an experience of connecting to not only those who survive but also those who have passed away, and an experience of reaching to their spiritual levels. It is to keep the homestead, family home, parents, relatives, friends and kin in mind. Inasmuch as immolation is the ultimate union; it is to always remember virtually the continuity of the homeland and connection. It is to relieve the hunger for the homeland with the effort of continuous ultimate union. It is to keep in mind by recalling all the beauty and benevolence enlivening the past at each union. This proximity or affinity is a transcendent link. It is a multi-layered onto-emphatic link which is established proximo-distal and vice versa without any condition of history, time and place. This link is a consistent and coherent connection, which means pre-eminently 'to dasein in terms of dasein.' This connection, constituted indiscriminately, is a construction of proximity with familiarity. In this respect, proximity on the basis of familiarity is to form a sympathetic paternal link with all humanity at a minimum level in spite of all intellectual, spiritual, cultural, ethnic and identity discrimination. This intimacy, which relates the descendants of all ancient civilisations, is a sign of belief and devotion. It is to commiserate with those who are poor, away from home, incapable, seeking asylum and forlorn. The second existential experience type, on the other hand, is familiarity. The familiarity, which combines a contrast and a conflict within its semantic, expresses two inherent existential truths about humans. One of these is oblivion; and the other is achieving familiarity, communing and forming intimacy and relation. Undoubtedly, this ambivalent-paradoxical existentialism of ours is an indelible destiny arising from our being human. Only with the establishment of proximity released between our minds and hearts can a concurrence be discussed about our existential purpose.

Birbiri ile nispi kavramsal özdeşleşmeye sahip olmalarından ötürü, gayrimıza ünsiyet besleyebilmenin, kurbiyeti gerekli kıldığında şüphe yoktur. Metafiziksel anlamda kurban, varoluşsal bir teslimiyettir. Teslimiyet ile selamete ermenin zarıflığını duyumsamaktır. Ruhumuzu bedenlik ve maddilik karşısında teslim almak adına üzerimize abanan çağa direnme iradesini her ne pahasına olursa olsun sürdürmektir. İnancın ve adanmışlığın ete kemiğe bürünmüş abidevi şahsiyeti olan İbrahim'in yolunu tutmaktır. Tereddüt etmeksizin ve kuşku beslemeksizin mutlak teslimiyetin timsali olan oğul İsmail'in izinde seyir sürmektir.

Kurban, adanıştır. İnsanlığın ortak mirasına ve evrensel değer dünyası ile kurulan soylu bağın ruhuna adanıştır. Kınanma duygusuna kapılmadan, her ne surette olursa olsun adalet ve hakkaniyet erdemlerine yürekli bağlanmaktadır. Nizalaşmayı suhuletle nihayetlendirmek adına muhabbet erdemini kuşanmaktadır. Nefsaniyetin insaniyetimizi esir almasına karşı direnç göstermektir. Sünepeleşmek suretiyle tezahür eden ruhsal kötürümlüğümüzü onarmanın çetin güzergahında inatla seyre devam etmektir. Fedae bilme fedailiğini gösterebilecek bir idrak keskinliği ve ruh zenginliğine talip olmaktadır. Zamanın ruhu ile bir ünsiyet ve kurbiyet peydahlamaktır. Evrenin dili ile gönülden mükâleme etmektir. Kötülüğün esaretinde olan ruhların şiddeti ile derinleşen nefret ve husumetlerin izâle edilebilmesi için 'söz'ün büyüü ile yeniden efsunlanmaktadır. Çağın sahte olumsallığında giderek sistematikleşen nefret, şiddet, horgörü, ötekine düşmanlık, yok sayma, yabancılaşma ve duyarsızlaşmaların yıkıcılığından topyekun sıyrılabilmek inancını paylaşmaktır. Onarıcı kudret eli olan, merhamet, muhabbet ve uhuvvetin (kardeşliğin) anlam dünyasına her dem çağında bulunmaktadır.

Kurban, inanıştır. Nefsaniyetimiz ve enâniyetimiz boğazlanmadıkça, gönüllerimize ülfet ve muhabbet şavkının düşmeyeceğine olan inanıştır. Kendinden geçebildiklerimiz ve feragat edebildiklerimiz pahasınca arınacağımıza olan inancımızdır. Fedae ettiklerimizin yekununca çoğalacağımıza ya da zenginleşeceğimize olan inanıştır. Cismânîliğe değil insanîliğe ve ünsiyete olan kurbiyetin inancıdır. Umarsızca maduniyete, mahrumiyete, mağduriyete ve sefalette mahkum ettiklerimizin ruhlarını onarabilmek adına kurbiyet ahdimizi yeniden kurabilmenin imkanıdır. Ünsiyet kurabilmek adına kendisinden fariğ olmamız icap eden her ne varsa tümünü kurban edebilme erdemini göstermektir. Kurban sadakattir. 'Önce söze' ve ezeli ahde sadakattir. 'Kutlu rüyaya' sadakat göstermektir. Ahde vefâ gösterebilmek ve sözünün eri olabilmek adına kurbiyetin manasına şeksiz bir bağlılık sergilemektir. Kişinin, maddi ve manevi varlığı ile gayrına karşı emîn olma vasfını taşıması gerektiği inancına dair sadakattir. Kurban, kurbiyet üzerinden yürütülen içsel bir hesaplaşma ya da muhasebedir. Yalnızca maziye ve hâle dair değil, istikbâle dair de bir hesaplaşmadır. Sadece yapıp ettiklerimize ilişkin değil, ahlaken ve vicdanen yapılması icap edenler karşısındaki kayıtsızlıklarımıza dair bir muhasebedir. Suskunluk ve duyarsızlıkla görmezden geldiklerimizden ötürü bir hesaplaşmadır. Vicdanın sesini bastırmak ya da susturmak suretiyle kendimizi avuntuya sevk ettiğimiz şeylerin hesabını kendimize vermektir. Ruhumuzu esir alan duyarsızlığımız ve singinliğimizden mahcubiyet ve nedametle yüzleşmektir. Kurban, bir imtihan ve sınanmadır. Yine varoluşsal bir deneyim olarak kurbiyet ve ünsiyetin bir sınanışıdır. Aşkın katıksızlığına ve inancın kuşkusuzluğuna dair bir sınanıştır.

Inasmuch as they identify comparatively with each other, there occurs no doubt regarding that feeling familiarity with our purpose necessitates proximity. Immolation in metaphysical sense is an existential submission. It is to feel the elegance of achieving welfare through submission. It is to sustain, at all costs, the will to resist to the age, which stoops upon us in order to subjugate our souls with physicality and materiality. It is to take the route of Abraham who is the monumental figure of the vivified belief and devotion. It is to follow the track of Ishmael who is representative of absolute submission without any hesitation or doubt.

Immolation is devotion. It is devotion to the spirit of the noble link established with the universal morality and devotion to the common heritage of humanity. It is to bravely cherish the virtues of justice and equity unconditionally; without being entrapped by the fear of denunciation. It is to dress up the virtue of affection in order to discretely cease conflict. It is to resist hostility to enslave our humanity. It is to persistently continue moving through the harsh route of rehabilitating our spiritual paralysis which arises from slovenliness. It is to desire the wit and spiritual depth that can show off the courage of abnegation. It is to engender familiarity and proximity from the spirit of time. It is to be captivated with the magic of 'word' in order for the hatred and hostility deepened with the souls enslaved by evil to be annihilated. It is to share the belief to be able to totally overcome the hatred, violence, despise, hostility towards the other, ignorance, alienation and indifference; which are constantly systematised within the fake positivity of the age. It is to call for mercy, affection and brotherhood which have healing powers. Immolation is faith. It is to believe that the light of coalescence and affection will not fall upon our hearts as long as our hostility and egocentricity is not garrotted. It is to believe that we will be purified at the expense of those we can give up; those we can renounce. It is to believe that we will prosper as much as we renounced. It is the faith of proximity to the creator and familiarity rather than materiality. It is the opportunity to rescue our proximity oath in order to remedy the souls of those we recklessly sentenced to subalternity, deprivation, victimisation and misery. It is to be virtuous enough to sacrifice all that we need to cede for the sake of establishing familiarity. Immolation is fidelity. It is first fidelity to the 'word' and to the eternal oath. It is to display fidelity to the 'blessed dream.' It is to display an absolute commitment to the meaning of proximity for the sake of pacta sunt servanda and keeping the promise. It is fidelity to the belief that one should be safe with all his material and moral possessions against others.

Immolation is the internal accounting or settlement executed over proximity. It is an accounting not only of the past or present, but of the future, as well. It is an accounting not only of our past deeds, but also of our indifferences to those that should have been done morally and consciously. It is a settlement due to those we ignored silently and indifferently. It is to answer ourselves for the things that we consoled ourselves by suppressing or avoiding the voice of our conscious. It is to remorsefully face our inhibition and indifference enslaving our souls. Immolation is a test and probation. It is the testing of proximity and familiarity again as an existential experience. It is a probation regarding the purity of love and the certainty of faith. It is the testing regarding the gratuity and unspitefulness of love. It is the testing regarding the purity of speech and heart. It is not only a testing over deprivation but also over fortune. It is the probation of not just

Sevginin ivazsız ve garazsız oluşuna dair bir sınanmadır. Dil ve gönül duruluğuna ilişkin bir sınanmadır. Yalnızca yokluk değil, varlık üzerinden de bir imtihanıdır. Salt keder ve hüznün değil, sevinç ve gönencin de sınavıdır. Görmemiz, işitmemiz ve duyumsamamız icap edilenlerin tümü üzerinden bir muâhezedir. Terazide dengeyi ve muvazaneyi koruma yükümlülüğümüz üzerinden bir imtihanıdır. İnsan coğrafyasının üzerine çöreklenen her türden tasallut ve tecavüz karşısında bir yürek sızısı ve kalp çarpıntısına sahip olmaktadır.

Kurban, anlamsal bir kurbiyet bağı kurarak, faniliğimizi 'hatırda tutma' (memento mori) çağrısıdır. Bu kurbiyet bağı, toplumsal vicdanı körelten ölümcül kuşkulardan arınmayı mümkün kılacak bir mesnettir. Kişisel beklentilerimizi ve harisliklerimizi değil, umutlarımızı ve inancımızı yükseltebilmenin asil kaynağıdır. Kurbiyet, uhuvettir; yani kardeşliktir. Bir kardeşlik hukuku ve ahlaki geliştirmektir. Bu ahlak, istismar ve sömürüyü değil; imar ve inşa etmeyi ilzam eder. İhmal ve suistimal etmeyi değil; imal etmeyi icbar eder. Uhuvvet/kardeşlik, ivazla ve hazla beslenen bir yakınlık değil, fedakarlıkla yüceltilen bir kurbiyet ve ünsiyettir. Uhuvvet, çağın ayartıcı ve sendeletici yaşam momentumu karşısında bir istinatgah kuran cevherdir. Bu da maddi varoluşun kayıtlayıcı biçimleri karşısında yaşanan varoluşsal ıstıraplarını dindirecek bir yakınlık demektir. Dahili çürümenin yol açtığı yıkımların tamirine el verecek bir yakınlık kurmak gerektir. Maduniyete mahkumiyetin sersemletici hükmüne boyun eğmemektir. Muhayyilemize musallat olan yıkıcı bezginlik karşısında diri kalabilmeyi mümkün kılacak safiyeti amaç edinmektir. Gönülleri fethedebilecek ruhsal dinginliğe sahip olabilmenin meşakkatli yolundan gidebilme cesareti göstermektir.

Kardeşlik ahlaki, duyarsızlaşmanın canıye suç ortaklığı teşkil ettiğini idrak etmeyi gerektirir. Kendisi dışındakilerin ya da başkasının yoksunluğu, noksanlığı, kederi ve gözyaşı ile tiksinti uyandıran kötücül varlığını besleyenlere karşı bütünlüklü bir duruş ve tavır alıştır. Çağcıl yozlaşmanın bozgununa uğramış dimağlara sırtını dönmektir. Evrenin merkezine kendini/benliğini sabitleyen küstahlıktan sıyrılmayı icap ettirir. Azap verici kabuslarla rüyaları bölünenleri 'dogmatik uykusundan' uyandırmayı gerektirir. Başkasının üzerinden yükselme değil, birlikte yücelme saikinin erdemine inanmayı ilzam eder. Kardeşlik, kişisel arzularımızın efendiliğine soyunmak yerine, haysiyetli yaşamın bendeliğine rıza göstermektir. Payımıza düşmesini arzuladığımız şeyin, hep doyum-suz ıştahımızın ürünü olmasını dilememektir. Yasaların, zorunlulukların icbârililiği ile değil, ihtiyârililiğine sığınan bir ruh dünyası ile gayrimızı var etme iradesini taşımayı gerektirir. Yüreği çölleşmek suretiyle tinsel mecali kaybolan, güçten düşen ve can çekişenlerin imdadına tereddütsüz koşmaktır. Faal bir etik ve derin bir estetikle gayrimızla ünsiyet kurmaktır. Körleştirici bir mesafe duygusu ile değil, ayıktırıcı bir ünsiyet duygusu ile kişiliğimizi yapılandırma iradesini taşımaktır. Maddi varoluşumuzun şatafatlı gerçekliği karşısında dayanışma ruhunu aramaktır. Varoluşsal yazgımız ile içine düştüğümüz hatalarımızı, alışkanlıklara dönüştürmemenin bilincini kendimizden başlayarak kuşanmaktır. Sözün Özü: Anlam dünyası, için bir kurbiyet ve ünsiyet metafiziği ile örülü olan kurban, kadim zamanlardan bu yana bir bayrama ve şölene dönüşmektedir. Şölenleşen kurban, kurbiyet ve ünsiyetin künhüne erebilmek için kutlu bir zamandır. Bu şölen, inanç ile akıl; olgu ile değer; fizik ile metafizik; ve görünür ile görünmez olan arasındaki aşkın bağın yeniden kurulmasının ritüelidir.

misery and grief but also of the jot and prosperity. It is an objurgation over those we should not see, hear and sense. It is a probation over or responsibility to keep the balance and equilibrium of the scales. It is to feel an ache in the heart and heart throb at every molestation and intrusion which has twined in human geography.

Immolation is a call for 'remembering' (memento mori) our mortality by forming a connotational bond of proximity. This bond of proximity is a basis which will enable purgation from fatal doubts which blind the society. It is the source of increasing our hopes and faith; not individual expectations and ambitions. Immolation is fellowship, that is to say, brotherhood. It is to develop a moral and right of brotherhood. This moral commits building and improving, not abusing and exploiting. It requires producing; not negligence or abuse. Fellowship/brotherhood is not an affinity feeding on consideration and gratification, but a proximity and familiarity praised with sacrifice. Fellowship is a treasure, which builds a support against the teasing and tripping life momentum of the age. Thus, this stands for an affinity which will relieve the existential agony experienced before the recording forms of the material existence. It is necessary to form affinity that will allow the remedy of the collapses caused by internal deterioration. It is not submission to the astounding verdict of conviction to subalternity. It is to aim the innocence that will enable to survive against the destructive lethargy possessing our imagination. It is to be courageous enough to be able to follow the challenging routes of spiritual tranquillity that may capture hearts. The moral of brotherhood requires the understanding that indifference is connivance with the villain. It is a complete attitude and manner against those who are repugnant because of feeding their existence with others' deprivation, poverty, grief and tears. It is not to turn back on the minds that have not been deteriorated by the modern degeneration. It necessitates eluding oneself from the arrogance which anchors oneself/one's individuality into the centre of the universe. It necessitates waking those whose sleep is disrupted by torturing nightmares from their 'dogmatic sleep.' It commits to believe in the virtue of the motive of rising together; not rising over the others.

Brotherhood is to consent to lead a dignified life rather than trying to master personal desires. It is not to beseech that what we wish to get is not a product of our greedy appetite. It necessitates bearing the will to subsist others with a spirit which shelters in willingness not with the constraints arising from the laws and obligations. It is to help without hesitation to those who have lost spiritual strength due to deserted hearts, have weakened and have been moribund. It is to generate familiarity with others through an active ethics and deep aesthetic. It is to bear the will for reconstructing our personality with an awakening familiarity sense; not with a blinding sense of distance. It is to search for the spirit of solidarity in the face of the splendid reality of our material existence. It is, starting from ourselves, to attire the awareness of not transforming our mistakes emerging from our existential destinies to habits. Take home message: Immolation of which semantic world woven with an internalised proximity and familiarity has transformed into a feast and festival since ancient times. Immolation, which has become a feast, is a blessed time to gain insight into proximity and familiarity. This feast is the ritual whereby the joyous bond between faith and reason, phenomenon and value physics and metaphysics, and the visible and the invisible.

KADINLAR GÜNÜNDE TESİSİNİ AÇTI, ONLARCA KADINA İSTİHDAM SAĞLIYOR

GENÇ GİRİŞİMCİ MERVE AKGÜL, TKDK DESTEĞİYLE KADINLAR GÜNÜNDE MANTAR ÜRETİM TESİSİ AÇTI. BUGÜN BİRÇOK KADINI İSTİHDAM EDEN AKGÜL, TKDK STANDARTLARI İLE YÜKSEK VERİMLİLİK SAĞLIYOR.

GIVES A START TO HER FACILITY ON WOMEN'S DAY,
EMPLOYS TENS OF WOMEN

YOUNG ENTREPRENEUR MERVE AKGÜL, SET UP A MUSHROOM PRODUCTION PLANT ON WOMEN'S DAY WITH THE SUPPORT OF ARDSI. AKGÜL, WHO EMPLOYS MANY WOMEN, PROVIDES HIGH PRODUCTIVITY WITH ARDSI STANDARDS.

Bozok Yaylasının yüksek tepelerinin eteğine kurulan ve Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden olan Yozgat, bu coğrafyanın zenginliklerini barındırıyor içerisinde. Edebiyattan türkülere, coğrafi güzelliklerinden insanına kadar birçok konuda nam salan Yozgat, son dönemde TKDK destekleriyle girişimcileri ile de dikkat çekiyor. Yapraklar Yeşerirken bölümümüzün bu ayki konuğu, genç kadın girişimci Merve Akgül. Yozgat doğumlu Akgül, hayallerini TKDK destekleri ile gerçekleştirirken birçok kadına da istihdam sağlamanın haklı başarı hikâyesini paylaştı.

Çiftçi çocuğu olduğunu ve mantarı çok sevdiğini anlatan Akgül, "Babam köyümüzde çiftçilikle uğraşiyor. Benim de mantar üretimine karşı hep büyük bir ilgim vardı. Ancak mantar ilimizde üretilmiyordu. Pazarda böyle bir açık olduğunu düşündüm. Ailemi de ikna ederek bu alanda yatırım yapmaya karar verdim. Bu kararın ardından araştırmalar yaptım, Halk Eğitim Merkezlerinde kurslar aldım ve bu süreçte TKDK'nın hibelerinden haberdar oldum." diyor.

Akgül, daha sonra Kurumla iletişime geçmiş. Bu süreçte Yozgat İl Koordinatörlüğü uzmanlarının çok yakın ilgisi ile karşılaştığını anlatan Akgül, şöyle devam ediyor:

"2017 yılında TKDK'ya başvurumu yaptım. Başvurumuz kabul oldu. Makina ekipman ve inşaat alanlarında yüzde 65 tutarında bir hibe desteği aldık. Bu da 1 milyon TL'lik bir desteğe karşılık geliyor. İşlemlerimizin tamamlanmasının ardından 8 Mart 2018 tarihinde açılışımızı yaptık. Kadınlara verdiğimiz önemi göstermek adına bugünü seçtim. Şirketimizde kadın çalışanlara daha fazla ağırlık veriyoruz. Çalışanlarımızın yüzde 80'ini kadınlar oluşturuyor. Bir de mantar toplamak hassas bir iştir ve bu konuda kadınların titizliğine ve özenli çalışmalarına güveniyorum. Bu nedenle çalışanlarımızda kadınlara pozitif ayrımcılık yapmaya devam edeceğiz."

Yozgat, which is located in the foothills of the high peaks of Bozok Plateau and is one of the oldest settlements of Anatolia, is home to the merits of this geography. Yozgat, which is renowned for its many peculiarities, from literature to folk music, from geographical beauties to the people, recently attracts attention with its entrepreneurs with the support of ARDSI. The guest of the month for As the Leaves Turn Green part is Merve Akgül. Akgül, born in Yozgat, shared her success story of providing employment while making her dreams come true with the support of ARDSI.

Akgül tells us that she is the child of a farmer and likes mushrooms very much and adds "My father is dealing with farming in our village. I always had a great interest in the production of mushrooms. However, the mushroom was not produced in our city. I thought that there was such a gap in the market. I have decided to invest in this field after convinced my family. After taking this decision, I have conducted researches in this field, received courses at the Public Training Centres, and in this way, became aware of the grants of ARDSI.

Then, she got in contact with the institution. Akgül, who tells us that she is very well received by the experts of the Yozgat Provincial Coordination Unit, states also:

"I made my application to ARDSI in 2017 and my application was accepted. We received a grant support amounting to 65 percent in machinery equipment and construction sites. This corresponds to a support of 1 million TL. After completing the procedures, we have opened the facility on March 8, 2018. I have chosen this date to show the importance we attach to women. Women make up 80 percent of our employees. Furthermore, gathering mushrooms is sensitive job and I rely on women's meticulousness and careful work in this regard. For this reason, we will continue to positively discriminate against women in our employees."

“TÜRKİYE’DE MANTARA OLAN İLGİ ARTIYOR”

Akgül, 2008 verilerine göre Türkiye’de kişi başına düşen mantar tüketiminin 100 gram olduğunu anımsatarak, bu rakamın günümüzde 400 grama yükseldiğini belirtiyor.

Kültür mantarı üretiminin Türkiye’de 1950’lerde başladığını anlatan Akgül, mantar üretiminin 5 evresini şöyle anlatıyor:

“Mantar üretiminde toplam 5 evre var. Birinci evremiz kuluçka dönemi. Burada 13-17 gün arası bir kuluçkalama sürecimiz oluyor. İkinci evremiz örtü toprağı; burada 9 günlük bir topraklama işlemimiz oluyor. Üçüncü evremiz tırmık süreci ve burada da 3 günlük bir işlem yapıyor. Bu süreçlerin ardından dördüncü evrede 14 günlük özel bir havalandırma aşamasına geçiyoruz. Son olarak beşinci evremizde hasat sürecimiz başlıyor. Yani ortalama bir mantarın hasat sürecine gelmesi 40 gün alır ve bu çok hassas bir süreçtir. Daha sonra flaş hasat alırsız ve her bir flaş 7 günden ibarettir. Ancak bahsettiğim gibi mantarın işçilik ve üretim zahmeti çok yüksek. Bir hata bütün odayı atmanıza neden oluyor. Ağır iş gerektiren süreçleri var. Şu anda günlük ortalama 1 tonluk bir üretimimiz var bu da aylık 30 tonluk bir üretim demek ama hedefimiz bu rakamı 40 tona çıkarmak.”

“TKDK STANDARTLARI KARLILIGIMIZI OLUMLU ETKİLEDİ”

Sektörün en önemli eksikliğinin teknik bilgi ve standartlar olduğuna değinen Akgül, “Tesis kurma fikrimiz olgunlaşınca, ülkemizin çeşitli bölgelerindeki birçok tesis gezdim ve firmalardaki teknik bilgi yetersizliği dikkatimi çekti. Bunun için mantar alanında uzmanlaşmış ve sektör deneyimi olan birinden destek almaya karar verdim. Bugün, danışmanımız bizim bütün süreçlerimizi kontrol

“GROWING INTEREST IN MUSHROOM IN TURKEY”

Akgül states that according to the records of 2008, mushroom consumption in Turkey is 100 grams for per capita, and this figure has increased to 400 grams today.

Stating that the cultivated mushroom production began in the 1950s in Turkey Akgül explains 5 stages of mushroom production as follows: “There are 5 stages in mushroom production. The first stage is incubation period. Here we have an incubation period of 13-17 days. The second stage is the surface soil; we have a 9-day grounding process here. The third stage is the harrowing process and a 3-day operation is needed. After these processes, we pass a special ventilation phase of 14 days in the fourth stage. Finally, harvest process begins in the fifth stage. Thus, it takes 40 days for an average mushroom to reach the harvesting process and this is a very delicate process. Then we take the flash harvest and each flash is 7 days. However, as I have mentioned, labour and production processes of the mushroom is are tough. A possible error makes you casting away the whole room. It has processes that require heavy work. At present we have an average production of 1 ton per day which means 30 tons per month but we aim to increase this figure to 40 tons.”

“ARDSI STANDARDS CONTRIBUTED TO OUR PROFITABILITY”

Pointing out that the most important deficiency of the sector is the lack of technical knowledge and standards, Akgül says, “When our facility establishing plan is ready, I had visits to many facilities in various regions of our country and noticed the lack of technical information of the companies. For this reason, I have decided to get support from someone who is specialized in the mushroom

ediyor ve bizi yönlendiriyor. Buna TKDK tarafından getirilen yüksek standartlar da eklenince birim alandan daha fazla verim almaya başladık. Bu da karlılığımızı olumlu etkiledi.” diye konuşuyor.

“İHTİYACIMIZ OLAN MANTARIN YÜZDE 21’İNİ ÜRETEBİLİYORUZ”

Geçen yılki istatistiklere göre Türkiye’nin kendi kültür mantarı ihtiyacının yüzde 21’ini karşılayabildiğini dile getiren ve bu alandaki yatırımların artırılması gerektiğini kaydeden Akgül, “Elinizde kaliteli ve standartlara uygun ürününüz olursa asla satış derdiniz olmaz. Biz burada bazen yok satıyoruz. Örneğin, İstanbul’a Antalya’dan her akşam 2 tır mantar gider ve asla pazar ve satış sıkıntısı olmaz. Ülkemizde en fazla üretim Antalya’nın Korkuteli İlçesinde yapılıyor. Ülkemizdeki toplam ihtiyacın yaklaşık 2/3’ü buradan karşılanıyor. Son zamanlarda Kocaeli ve Orta Anadolu’da faaliyet gösteren firma sayısı da artmaya başladı.” ifadelerini kullanıyor.

“KIRSAL KALKINMAYA DA DESTEK VERİYORUZ”

Akgül, kurmuş olduğu tesisin kırsal kalkınmaya da büyük destek sağladığını anlatarak, “Tesisimizi, coğrafi ve iklimsel avantajları nedeniyle Sorgun İlçesinin Aşağıcumafakılı Köyünde kurduk. İlk zamanlarda köydeki kadınlarda tedirginlik oldu ve burada çalışmak istemediler. Daha sonra bir genç kız geldi ve çalışmaya başladı, memnun kalınca diğer arkadaşlarını da getirmeye başladı ve köyün kadınlarında güven sağlandı. Bugün köyden birçok kadın buraya gelip aile ekonomisine destek sağlıyor. Böylece bu bölgenin kırsal kalkınmasına da büyük destek vermiş oluyoruz.” diyor.

field and has experience in the sector. Today, our adviser controls all our processes and guides us. When the high standards introduced by ARDSI accompanied to our controls, we have started to get more efficiency from unit area. Therefore, all of them positively affected our profitability.”

“WE CAN PRODUCE 21 PERCENT OF THE MUSHROOM THAT WE NEEDED”

Pointing out that according to last year’s statistics, Turkey can meet 21 percent of its own need for cultivated mushroom and noting that the investments in this area are needed to be increased, Akgül states, “If you have the product that is in high quality and complies with standards, you don’t need to concern on sales. We sometimes do a roaring trade here. For example, 2 truck of mushroom are being delivered from Istanbul to Antalya each evening and there is no concern on sales and market. The most production in our country is conducted in Antalya’s Korkuteli province. About 2/3 need of our country is met from there. In recent years, the number of companies operating in Kocaeli and Central Anatolia has also started to increase.”

“WE ALSO SUPPORT RURAL DEVELOPMENT”

Akgül, explaining that the facility provides great support for rural development, says “We built our facility in Aşağıcumafakılı Village which is belongs to Sorgun county because of its geographical and climatic advantages. In the early days, there was anxiety in the women of village and they did not want to work here. Then a young girl came and began to work, when satisfied with the work she began to bring in other friends and she created a confidence in the women of the village. Today, many women come here to support the family

“MANTAR’IN YÜZDE 96’SI SAF SUDAN İBARET”

Tüketicilerin nasıl mantar alması gerektiği konusunda da bilgi veren Akgül, şunları kaydetti:

“Doğallığını gösteren lekeli mantar her zaman daha sağlıklıdır. Görsellik anlamında kar beyaz mantarlara da rağbet ediliyor ancak ne yazık ki bu beyazlığı sağlama adına bazı tesislerde çamaşır suyu ve arap sabunu kullanılıyor. Bu bizim asla tasvip etmediğimiz bir durum. Şunu açıkça söyleyebilirim ki tüketiciler görsele çok aldanmasın, lezzet de bir o kadar önemlidir. Sağlık açısından bakacak olursak, kültür mantarının yüzde 96’sı saf sudur. Kalan yüzde 4’ü de faydalı proteinden oluşur. Diyetisyenlerin önerdiği bir protein cinsidir. Uzmanlar tarafından kalp ve kolesterol hastalarının mantar tüketmesi önerilmektedir.”

“TKDK OLMASA BUNLARI BAŞARAMAZDIM”

Akgül, TKDK desteği ve standartlarının kendileri için çok önemli olduğunu altını çizerek, şöyle devam etti:

“Eğer TKDK olmasaydı ben bu tesisi açamazdım. Aşam bile asla bu standartlarda bir tesis olmazdı. TKDK süreçleri başta yoruyor bu doğru ama bu yorgunluğun sonrasında muhakkak kazanımı oluyor. Türkiye’de mantarcılar birbirini tanır. Örneğin Sivas’ta kendi imkânlarıyla 20 odalık bir tesis kuran biri, pazarlamada zorluk çekiyor ama biz TKDK projesi olduğumuz için piyasada itibarımız çok yüksek, müşteriler hiç tereddüt etmeden direkt alım yapıyorlar. Pazarımız kendiliğinden oluştu. Bizi Ankara’dan, Bursa’dan, Ordu’dan ve başka birçok yerden aradılar ve ürünü görmeden alım yapmak istediler.

Piyasada TKDK destekli projeden kötü mal çıkmaz algısı var ve bu da bize büyük kolaylıklar sağlıyor. Biz de o algıyı bozmamak ve daha da güçlendirmek için azami dikkat ediyoruz.”

“TKDK İLE ÇALIŞMAYI SÜRDÜRECEĞİZ”

Tesisi büyütmek ve daha da modern makinelerle donatmak istediklerini söyleyen Akgül, hedeflerini şöyle anlatıyor:

“Tesisimizi daha iyi hale getirmek için TKDK ile ortak çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Kompostun taşınması ve atımında da klasik yöntemden çıkarak, modern yöneme geçmek istiyoruz. Bunun makinelerini de satın alacağız. Ayrıca enerji maliyetlerini düşürmek için çatıya güneş enerjisi panelleri döneceğiz ve bu tesisimizin tüm ihtiyacını karşılayacak. İlk başta da bu şekilde bir planlama yapmıştık.”

“PROFESYONEL DESTEK ALIN”

Merve Akgül, girişimci adaylarının inançlı ve ısrarcı olmaları gerektiğini kaydediyor. İkinci önemli hususun çalışma ve profesyonel destek olduğunu anlatan Akgül, girişimci adaylarına şu önerilerde bulunuyor:

“Girişimci adayları önce kendilerine güvenmeli. Hamasi laflar yerine işin uzmanı olan kişi ve kurumlarla görüşmeli. Bununla birlikte çalışma ve profesyonel destek de çok önemli. Bir de iyi ve karlı bir iş yapmak istiyorsanız, tesisiniz gerçekten modern olmalı.

Ayrıca kadın girişimcilerimiz asla çekinmesin, TKDK gibi kurumlar onlar için büyük fırsatlar sunuyor. Devletimiz birçok konuda kadın yatırımcılara pozitif ayrıcalıklar sağlıyor. Bu unutulmamalı.”

economy. In this way, we are giving great support to the rural development of this region.”

“MUSHROOMS CONTAINS 96% OF PURE WATER”

Akgül provides information about how consumers should buy mushrooms: “Stained mushroom showing its naturality is always healthier. People tend to buy snow-white mushrooms for their visual quality; however, some facilities use bleach and soap to provide the whiteness. This is such a situation that we have never appreciated. I can clearly say that consumers should not be deceived by visuals, the flavour makes sense also. If we look from the viewpoint of health, 96 percent of the cultivated mushrooms are pure water. The remaining 4 percent consists of the useful protein type that recommended by nutritionists. It is recommended by experts to consume mushrooms for patients with heart diseases and cholesterol.”

“I WOULD NOT ACHIEVE SUCCESS WITHOUT ARDSI”

Akgül underlined that support and standards of ARDSI are very important for them and continued as follows:

“I would not have been able to establish this facility without ARDSI. Even if I did, it would never be a facility with the present standards. It is true that the processes of ARDSI are hard to accomplish at first, but it is definitely a gain after the difficulty. Mushroom producers in Turkey know each other. For example, someone established a 20-room facility in Sivas has difficulties in marketing but we have a high standing in the market because we are a project of ARDSI, so customers are making purchases directly without any hesitation. Our market has occurred spontaneously. They called us from Ankara, Bursa, Ordu and many other places and wanted to buy without seeing the product. There is a perception in the market as a project supported by ARDSI has never sells product in bad quality, which enables us a great convenience. Therefore, we pay utmost attention not to undermine that perception and to further strengthen it.”

“WE WILL CONTINUE WORKING WITH ARDSI”

Akgül said that they wanted to enlarge the facility and equip it with machines that are more modern and she talks about their objectives as follows: “We will continue our partnership with ARDSI to make our facility better. We also want to go to the modern method by moving out of the classical method on moving and getting rid of the compost. We will buy machines of this job as well. We will also lay solar energy panels on the roof to reduce energy costs and this will meet all the needs of this facility. This was our beginning plan.”

“GET PROFESSIONAL SUPPORT”

Merve Akgül notes that the entrepreneurs should be faithful and persistent. Stating that the other important points are working and getting professional support Akgül, gives the following suggestions to entrepreneurs:

“Firstly, they should believe in themselves. They should talk to the people and institutions who are experts in the business instead of the fictitious ones. Working and getting a professional support are also very important. Moreover, if you want to do a good and profitable business, your facility needs to be modern. I also want to add that women entrepreneurs should never have hesitation, institutions such as ARDSI offer great opportunities for them. It should not be forgotten that our state provides positive privileges to women investors in many fields.”

SIYEZ BUĞDAYI ÜRETİMİ VE ÖZELLİKLERİ PRODUCTION AND FEATURES OF EINKORN WHEAT

Halit Nadir ALICIOĞLU
İhsangazi Siyez Üreticileri Derneği Başkanı
President of Einkorn Producers Association

Slow Food Biyoçeşitlilik Vakfı tarafından Türkiye'nin korunması ve üretiminin desteklenmesi gereken 2n=14 kromozomla dünyanın ilk buğdayı olan siyez buğdayının üretimi ve yetiştirilmesi bundan tam on iki bin yıl öncesine dayanmaktadır. İlk buğdaya Hititçe "Ziz" demişlerdir ve bu isim zamanla "Siyez" adına dönüşmüştür. Bazen de "Kaplıca" olarak adlandırılmıştır, bilimsel adı ise "Triticum Monococcum"dur. Siyez buğdayı; genetik yapısı itibarı ile binlerce yıl önceki formunu muhafaza edebilen bir tarım kültürü mirasıdır. Zaman içerisinde doğal melezlenme ile siyez buğdayından 28 kromozomlu daha sonra ise 42 kromozomlu buğdaylar yetişmiştir. Dünyada daha çok "Verimli Hilal" adı verilen Filistin ve Kuzey Irak'ı içine alan bölgede yetiştirilen siyez buğdayı, günümüzde Kastamonu'nun ilçeleri olan Taşköprü, Devrekâni, Seydiler ve önemli ölçüde de İhsangazi'de yetiştirilmektedir.

SIYEZ BUĞDAYI GELECEK NESİLLERE AKTARILACAK

Ülkemiz siyez buğdayı üretiminde önemli bir paya sahip İhsangazi ilçesinde 2018 yılında üretilen 3.300 ton siyez buğdayının % 75'i siyez bulguru üretiminde kullanılacaktır. Bu da ortalama % 70 randımanla 1500 ton siyez bulguru üretileceği anlamına gelmektedir. İlçede 15 bin dekarlık alanda sorunsuzca bu ürün yetiştirilebilmektedir. Siyez buğdayının yurt içi ve yurt dışına pazarlanması yönündeki çalışmalarla orijinal genlere sahip bu ürünün gelecek kuşaklara taşınması sağlanabilecektir. İstenilen başarıya ulaşıldığı zaman siyez buğdayı insan sağlığıyla beraber İhsangazi ilçesi için düşünülen kalkınma sürecinde de önemli bir rol üstlenecektir. Bu kapsamda düzenlenen "Geleneksel Siyez Festivali" ürünün üretiminin ve sürdürülebilirliğinin ulusal düzeyde geniş kitlelere duyurulması bakımından önemli bir etkinliktir. İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü ve 19 Mayıs Üniversitesi Tarla Bitkileri Bölümünün ortak yürüteceği çalışmalarla siyez buğdayının farklı girdi ve çıktılardaki tepkilerinin gözlemlenmesi ve organik üretim çatısı oluşturulması düşünülmektedir. Kurulan "Siyez Bulguru Üreticileri Derneği" aracılığıyla siyez bulguru ve siyez buğdayı konusunda standartların oluşturulması, korunması ve ürünlerin geliştirilmesine katkı sağlanacak, bununla birlikte geleneksel üretimin yerel üreticiler tarafından gerçekleştirilmesi desteklenecektir.

SIYEZ BUĞDAYININ FAYDALARI

Yerli ve yabancı birçok bilim insanının dikkatini çeken siyez buğdayının özellikleri de geçmiş kadar dikkat çekicidir. Siyez buğdayı ülkemizde yoğun olarak bulgur yapımında kullanılmakla birlikte; erişte makarna, siyez ezmesi ve köy tipi ekmekek yapımında da kullanılmaktadır. Siyez buğdayı ile günümüz buğdayları karşılaştırıldığında siyez buğdayının daha yüksek protein, yağ ve fosfor düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Siyez ununun kabarma özelliği olmamasından dolayı yassı düz ekmekek yapımında da kullanılmaktadır. Siyez buğdayının sağlık açısından başlıca faydaları aşağıda belirtilen şekildedir:

- Kandaki yağları düşürücü yönü olduğu bilinen posa/lif bakımından oldukça zengin bir gıdadır.
- Karbonhidrat değeri düşük, protein değeri yüksektir.
- Bulgurda bulunan B1 vitaminleri, sinir ve sindirim sisteminde önemli rol oynamaktadır.
- Doymamış yağa sahiptir ve toplam yağ oranı düşük olduğu için sağlıklı bir besin maddesidir.

Production and cultivation of einkorn, which is the first wheat of the world with 2n=14 chromosome, exactly dates back to twelve thousand years ago. It is also should be preserved and supported by The Slow Food Foundation for Biodiversity. The first wheat was called "Ziz" in Hittite language and this name eventually became "Siyez" [einkorn]. Sometimes it is called as "Hot Spring" and its scientific name is "Triticum Monococcum." Einkorn wheat; is a legacy of the farming culture that can preserve its thousands-year-old form by its genetic makeup. Over time, firstly wheat with 28 chromosomes, later with 42 chromosomes was grown from einkorn wheat with natural hybridization. In the world, einkorn wheat is cultivated in the region that includes Palestine and northern Iraq and called "Fertile Crescent"; in Turkey, it is cultivated in Taşköprü, Devrekâni, Seydiler and mostly in İhsangazi, which are counties of Kastamonu.

EINKORN WHEAT WILL BE HANDED DOWN TO THE NEXT GENERATIONS

75% of 3,300 tons of einkorn wheat produced in 2018 in İhsangazi province, which has an important share in the production of einkorn wheat in our country, will be used in the production of einkorn bulgur. This means that 1500 tons of bulgur will be produced with an average 70% amount of yield. In the district, this product can be cultivated without any problems in the area of 15 thousand decares.

It will be possible to hand down einkorn wheat, which has unique genes, to future generations with studies on the marketing of this product to domestic and foreign markets. When the desired success is achieved, einkorn wheat will play an important role in human development as well as in the development process for the İhsangazi County. The "Traditional Einkorn Festival" is an important activity in terms of promoting the production and sustainability of the product at a national level. It is planned to observe the reactions of different inputs and outputs of einkorn wheat and to form an organic production frame by the studies which will be carried out jointly by the District Directorate of Agriculture, Field Crops Central Research Institute and Field Crops Department of 19 Mayıs University. Through the "Einkorn Producers Association", it will be contributed to the establishment and preservation of standards on einkorn wheat and bulgur, to the development of productions; in addition to this, it will be supported that traditional production will be conducted by local producers.

THE BENEFITS OF EINKORN WHEAT

The characteristics of einkorn wheat, which attracts the attention of many domestic and foreign scientists, are as striking as its history. It is commonly used in making of bulgur; it is also used in making of noodle, einkorn paste, and county type bread in our country. Compared to today's wheat, it is seen that einkorn wheat has higher protein, oil and phosphorus levels. Einkorn wheat is also used in the making of flatbread because of lack of blistering feature of einkorn flour. The main health benefits of einkorn wheat are as follows:

- Einkorn wheat,
- Is quite rich in pulp / fiber, which is known to degrade fats in the blood.
- Has low Carbohydrate value and high protein value.
- Vitamin B1 in bulgur plays an important role in the nervous and digestive system.

- Kolesterol içermez.
- Hububat ürünlerinin en büyük dezavantajı olan fitik asit, bulgurun sahip olduğu pişirme ve kurutma işlemlerinden dolayı, bulgurda bulunmaz.
- Yüksek mineral ve selülozdan dolayı besin emilimini hızlandırır, kabızlığı engeller ve bağırsak kanserini önler.
- Bakliyatlarla karıştırıldığında dünyadaki en önemli besin kaynağı durumuna gelmektedir.
- Zengin bir lif kaynağıdır.
- Çok dayanıklı bir üründür, uzun süre küflenmeden saklanabilir.
- Doymamış yağ bünyesinde mevcut olduğu için kalp ve damar sağlığına faydalıdır.
- Zengin bir folik asit kaynağıdır. Bundan dolayı hamile kadınlar ve çocuklar bol miktarda tüketmelidir.
- Siyez buğdayı ve bu buğdaydan yapılan besinler tüketildiği zaman şişkinlik yapmaz.
- Vücut derisinin sağlıklı bir görünüm kazanmasını sağlar ve deri hastalıklarını önler.
- Antioksidan bakımından oldukça zengindir. Vücutta bulunan hücrelerin yapısını koruyarak yaşlanmayı geciktirir.
- Ayrıca anne sütünü artırarak annenin ve bebeğin bağışıklık sisteminin gelişmesine fayda sağlar.
- Vücutta oluşabilecek çeşitli kanser hastalıklarına karşı oldukça faydalıdır.
- İçerisinde bulunan yüksek miktardaki mineral ve selülozdan dolayı vücuda alınmış olan besinlerin sindirimini hızlandırılmasına fayda sağladığı gibi oluşabilecek bağırsak hastalıklarına karşı da koruma sağlar.

- Is a healthy nutrient because it has unsaturated fat and the total fat value is low.
- Does not contain cholesterol.
- Phytic acid, which is the biggest disadvantage of grain crops, is not found on bulgur because of the cooking and drying processes of bulgur.
- Accelerates nutrient absorption due to high mineral and cellulose, prevents constipation and intestinal cancer.
- Is the most important food source of the world, when it is compared to legumes in the world.
- Is a rich fiber source.
- Is very durable product and can be preserved for a long time without mold.
- Is beneficial to heart and vein health due to lack of unsaturated fat.
- Is advised to consume for the pregnant and children for being a rich source of folic acid.
- Does not make tympanism when einkorn products consumed.
- Provides a healthy appearance of the skin and prevents skin diseases.
- Is very rich in antioxidants. It protects the structure of cells in the body and delays aging.
- Also helps the mother and baby to develop the immune system by increasing the breast milk.
- Is very useful against various cancer diseases that may occur in the body.
- Is beneficial to accelerate the digestion with the help of the high amount of minerals and cellulose in it, as well as providing protection against intestinal diseases.

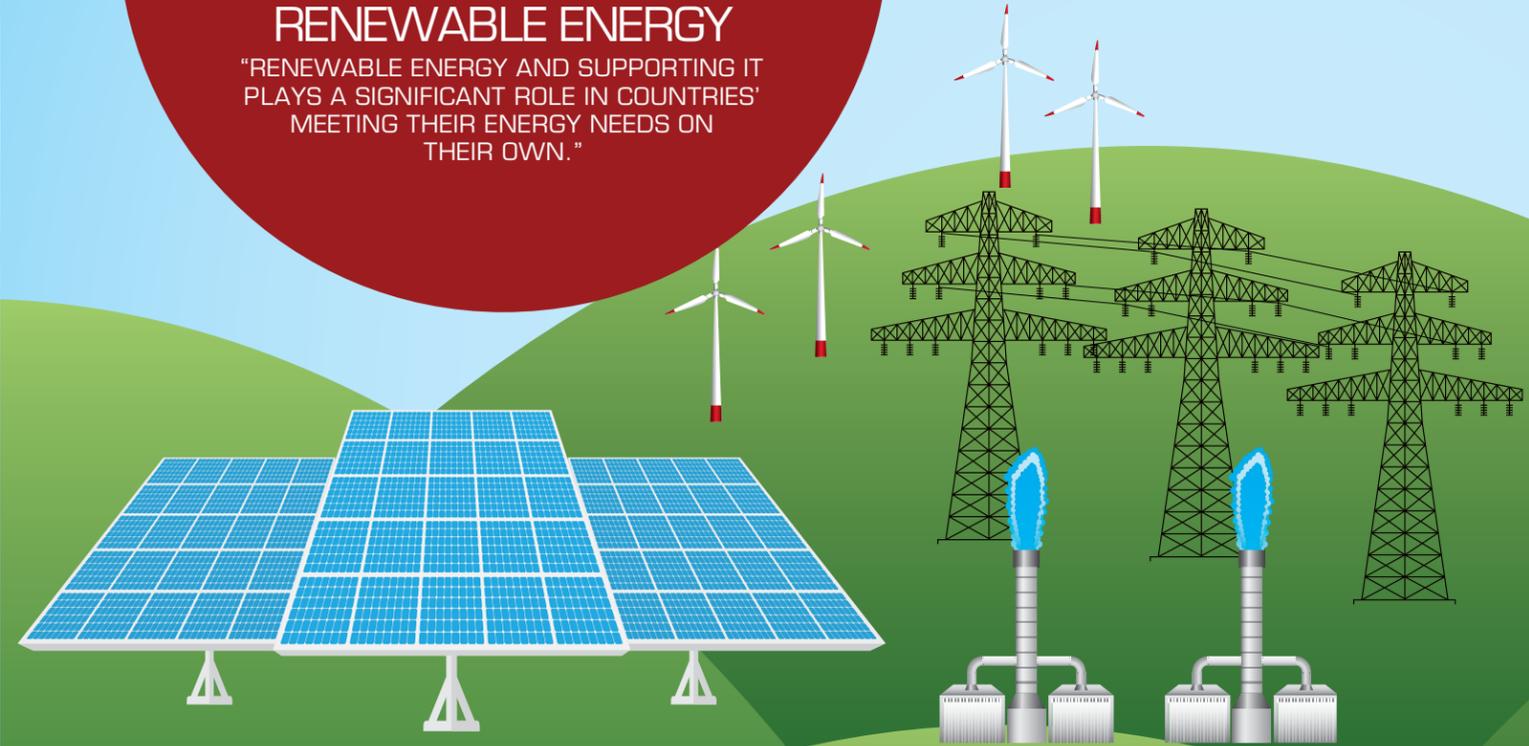
KAPAK COVER

YENİLENEBİLİR ENERJİ

“YENİLENEBİLİR ENERJİ VE BUNUN DESTEKLENMESİ; ÜLKELERİN ENERJİ İHTİYAÇLARINI KENDİ KENDİLERİNE KARŞILAMALARINDA SON DERECE ÖNEMLİ BİR ROLE SAHIPTIR.”

RENEWABLE ENERGY

“RENEWABLE ENERGY AND SUPPORTING IT PLAYS A SIGNIFICANT ROLE IN COUNTRIES' MEETING THEIR ENERGY NEEDS ON THEIR OWN.”

TÜRKİYE’NİN RÜZGAR ENERJİSİ POTANSİYELİ VE BUNUN ORTAYA ÇIKARILMASINDA KAMU DESTEKLERİNİN ÖNEMİ
TURKEY’S WIND ENERGY POTENTIAL AND THE IMPORTANCE OF PUBLIC SUPPORTS IN REALIZATION OF THE POTENTIAL

TÜRKİYE’NİN ENERJİ BAĞIMSIZLIĞINDA GÜNEŞ ENERJİSİNİN ROLÜ
THE ROLE OF SOLAR ENERGY IN ENERGY INDEPENDENCY OF TURKEY

BAŞARILI YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJELERİ VE SOSYAL KABUL
SUCCESSFUL RENEWABLE ENERGY PROJECTS AND SOCIAL ACCEPTANCE

TKDK YENİLENEBİLİR ENERJİ DESTEKLERİNİN ÜLKEMİZ ENERJİ SEKTÖRÜNDE OLUŞTURDUĞU FARKINDALIK
THE AWARENESS THAT ARDSI RENEWABLE ENERGY SUPPORTS” CREATED IN THE ENERGY SECTOR OF OUR COUNTRY

“BU YÜZYILDA BÜTÜN BARİŞLAR ENERJİ SAYESİNDE GERÇEKLEŞECEK”
“ENERGY WILL BRING PEACE IN THIS CENTURY”

TÜRKİYE'NİN RÜZGAR ENERJİSİ POTANSİYELİ VE KAMU DESTEKLERİNİN ÖNEMİ

TURKEY'S WIND ENERGY POTENTIAL AND THE IMPORTANCE OF PUBLIC SUPPORTS

Mustafa Serdar ATASEVEN
TÜREB Yönetim Kurulu Başkanı
TWEA Chairman of the Executive Board

Yenilenebilir enerji; ülkenin dışa bağımlılığının azaltılması, yerli kaynakların kullanımının artırılması, çevreye verilen zararın en aza indirilmesinde önemli bir yere sahip. Yenilenebilir enerji açısından en geniş kullanıma sahip kaynakların başında rüzgar enerjisi geliyor. Son yıllarda dünyada pek çok ülke yenilenebilir enerjinin önemini fark ederek, çalışmalarını bu alanda yoğunlaştırmaya başladı. Ülkemizde de son yıllarda rüzgar sektöründe ciddi yatırımlar oluştu. Enerjide dışa bağımlı bir ülke olarak bu yatırımların ne kadar değerli olduğunun farkındayız.

“HEDEF: HER YIL BIN MW’LIK RÜZGAR SANTRALİ”

Ülkemizde rüzgar sektörü 2005 yılından sonra hız kazanmaya başladı. 2007 yılında 146 MW olan rüzgar kurulu gücü, 2017 sonuna gelindiğinde 6,872 MW’a kadar ulaştı. Yatırım bedeli olarak bakıldığında bugüne kadar sektöre 10 milyar doların üzerinde yatırım yapıldı. Ülkemiz her yıl işletmeye giren rüzgar santralleri bakımından geçtiğimiz sene; Avrupa’da dördüncü, dünya sıralamasında ise yedinci sırada yer aldı. Bu da son yıllarda rüzgar alanında büyük ilerlemeler sağladığımızın bir göstergesi aslında.

Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü’nün (YEGM) belirlemelerine göre; 10.000 MW deniz üstünde, 38.000 MW karada olmak üzere toplam 48.000 MW’lık teknolojik rüzgar potansiyelimiz var. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte türbinlerin de verimleri artmaya başladı. Kanatlar büyüdü ve kanat ağırlıkları azaldı. Dolayısıyla bu gelişme daha önce tespit edilen teknolojik potansiyelimizi de arttırdı. YEGM, teknolojik gelişmelere paralel olarak bununla ilgili bir çalışma yürütüyor. Öngörülere göre 60.000 MW’ın üstünde rüzgar potansiyelimiz olduğu düşünülüyor.

Potansiyel yüksek fakat sadece yüzde 14’ü ekonomiye kazandırılabilir. Rüzgardan tam anlamıyla yararlanabilmemiz için önümüzde uzun bir yol var. Yatırımlar devam ediyor. Geçen yıl YEKA’lar dahil yaklaşık 4 bin MW’lık yarışmalar gerçekleşti. Önümüzdeki birkaç yıl içinde bu projeler hayata geçecek. Bu anlamda rüzgar sektörü ve rüzgar sanayisi hareketliliğini sürdürüyor. Bundan sonra YEKA’lara ilişkin yarışmaların offshore (denizüstü) ve onshore (karasal) olarak yapılması planlanıyor. Bununla birlikte orta ve küçük ölçekli rüzgar projelerinde de sürdürülebilirliğin sağlanması adına ilgili kurumlar çalışmalarına devam ediyor.

Sektörümüzün öngörülebilir, yerli ve sürdürülebilir bir çerçevede ilerlemesi için hem YEKA’lara hem de orta ve küçük ölçekli rüzgar yatırımlarına ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz. 2009 yılında yayınlanan enerji strateji belgesine göre; rüzgar sektörünün 2023 yılı için hedefi 20.000 MW idi. Daha sonra bu hedef revize edildi ve her yıl bin MW’lık rüzgar projesinin işletmeye alınması öngörüldü. Geçen yıl 766 MW gerçekleştirerek hedefin altında kaldık. Bu yıl ise kapasite artış talepleri karşılanmazsa yine 1.000 MW’ın altında bir kurulu güce ulaşacağız. Bu hedefin, her yıl düzenli olarak rüzgar başvuruları alınarak, kapasite artış talepleri karşılanarak ve sektörün karşılaştığı sorunlara ivedi çözümler üretilerek aşılabacağına inanıyoruz.

“TEMİZ ENERJİ KAYNAĞI RÜZGAR”

Yerli ve temiz kaynaklardan enerji üretmek, bugün tüm dünya ülkelerinin öncelikli hedefi haline geldi. Ülkemizde de güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir kaynakların kullanımı her geçen gün artıyor. Yatırımcılar sektöre yatırım yapmayı sürdürüyor. Dünya var oldukça tükenmeyecek, kaynağına para ödemediğimiz ve temiz bir kaynak olan yenilene-

Renewable energy has an important role in reducing the foreign dependency of the country, in increasing the use of domestic resources, and in reducing the harm to the environment. Wind energy is at the forefront of renewable energy resources. In recent years, many countries in the world have recognized the importance of renewable energy and have begun to concentrate their works on this field. There have been significant investments in the wind sector in our country in recent years. As a foreign dependent country on energy, we are aware of how valuable these investments are.

“TARGET: EVERY YEAR A THOUSAND MW WIND POWER PLANT”

The wind sector in our country has started to gain speed after 2005. The installed wind power in 2007 was 146 MW; however it reached 6.872 MW by the end of 2017. When it is considered as investment cost, it has invested more than 10 billion dollars in the sector up to present. Our country ranked at fourth in the Europe and seventh in the world rankings in terms of the wind power plants that were put into operation every year. This is indeed a sign that we have made great progress in the field of wind in recent years. According to the determinations of the General Directorate of Renewable Energy (YEGM); we have a total 48.000 MW techno-economic wind potential of which 10.000 MW offshore and 38.000 MW onshore. With the development of the technology, the efficiency of the turbines has started to increase. The wings have grown and the wing weights have decreased. Therefore, this development has also increased our previously identified techno-economic potential. YEGM is conducting a study on this matter in parallel with technological developments. According to predictions, it is believed that Turkey has above 60.000 MW wind potential. The wind potential was high but only 14 percent could be earned to the market. There is a long way to go before we can fully benefit from the wind. Investments are in progress. Last year, about 4 thousand MW competitions were held including Renewable Energy Resource Areas (YEKA). In the next few years, these projects will be implemented. In this sense, the wind sector and the wind industry continue to boom. From now on, it is planned that the competitions related to YEKA’s will be conducted as offshore and onshore. On the other hand, the institutions continue to conduct their studies to ensure sustainability in medium and small-scale wind projects. We believe that the industry needs both YEKA’s and medium and small-scale wind investments to advance in a predictable, domestic and sustainable framework. According to the energy strategy document published in 2009; the target for the wind industry in 2023 was 20.000 MW. The target was revised in time and it is predicted that every year a wind power project of a thousand-MW will be taken into operation. Last year, we underperformed the target with 766 MW. If we cannot meet the capacity increase demands this year, we will reach a below 1.000 MW installed power again. We believe that this target will be met on a regular basis every year by taking wind applications, meeting capacity increase requests and generating immediate solutions to the problems that the industry faces.

“CLEAN ENERGY RESOURCE: WIND”

Producing energy from domestic and clean resources has become the primary goal of all the countries of the world today. In our

bilir enerjinin önü çok açık ve biz daha yolun başında sayılırız. Enerjimizin %70'ini ithal eden bir ülkeyiz. Cari açığımızın büyük bir kısmını oluşturan enerji kalemi için rüzgar enerjisi kullanımının artırılmasının iyi bir çözüm olacağını düşünüyoruz. Yerli ve kaynağına para ödemediğimiz, kontrolünün tamamen bizde olduğu rüzgar enerjisi, dışa bağımlılığımızı azaltmanın yanında, iklim değişikliği, hava kirliliği, enerji güvenliği, fiyat istikrarı, sanayi ve istihdam noktasında kayda değer faydalar yaratıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'mız yerli ve milli enerji politikası çerçevesinde yerli kaynaklardan üretilen enerjiyi artırmaya yönelik bir politika izliyor. Bunu destekliyoruz. Süratle yerli kaynaklarımızı hayata geçirecek projelere ihtiyacımız var. Yenilenebilir enerji kullanımını artırmak ve yatırımcıyı bu alana yönlendirmek için adeta kampanyalar yapmalı, sektöre girmek isteyenleri yüreklendirmeliyiz. Diğer yandan halkımızı da temiz enerji kullanımının faydalarını anlatarak bilinçlendirmeliyiz. Bu birkaç yıl içinde olabilecek bir süreç değil. Şimdi atılacak adımlarla gelecek dönemlerde rahat edebiliriz. Kısacası rüzgar enerjisi sektörü, cari açığımızı kapatmak, dışa bağımlılığımızı azaltmak, ekonomiyi güçlendirerek yeni istihdam alanları yaratmak için geliştirmeye değer bir sektör.

"TEKNOLOJİ GELİŞTİKÇE MALİYETLER AZALYOR"

Türkiye'de henüz doymamış bir pazar var. Rüzgar verimliliğimiz iyi. Yerli ve yabancı yatırımcının ilgisi gün geçtikçe artıyor. Sanayicimiz rüzgar sektörüne sıcak bakıyor ve yerli sanayimiz son yıllarda oldukça gelişti. Özellikle YEKA projesinin ilerlemesi ile birlikte yerli ekipman üretiminin hızlanacağını ve yaygınlaşacağını düşünüyoruz. Mevzuatlar anlamında baktığımızda bazı eksikliklerimiz olduğunu söylemek mümkün. Daha uzun vadeli planlarla ilerlemeye ve rüzgar sanayisindeki tecrübemizi arttırmaya ihtiyacımız var. Daha fazlasını yapabilecek güce, yeteneğe ve potansiyele sahibiz. Yıllardır konuştuğumuz fakat istediğimiz noktaya ulaşamadığımız şey bürokratik işlemler. Prosedürlerimiz çok uzun ve karmaşık. Epeyce yol aldık

country, the use of renewable resources such as sun and wind is increasing day by day. Investors continue to invest in the sector. The renewable energy, which is a clean resource, that will never last as long as the earth presents, and that we do not have to pay for its resource, has a promising future and we are at the bottom of the ladder. We are a country that imports 70% of its energy. We think it would be a good solution to increase the use of wind energy, which is a major part of our current account deficit. In addition to reducing our foreign dependency, wind energy that is domestic and we have not paid for its resource, provides tremendous benefits to climate change, air pollution, energy security, price stability, industry, and employment. The Ministry of Energy and Natural Resources is pursuing a policy to increase energy generated from domestic resources in the framework of domestic and national energy policy. We support this policy. We need projects that will quickly implement our domestic resources. We need to hold campaigns and encourage those who want to enter the sector in order to increase the use of renewable energy and to direct the investor to this area. On the other hand, we must make our people aware of the benefits of using clean energy. This is not a process that can happen in a few years. We can save our future with the steps to be taken now. In short, the wind energy sector is a sector, which is worth developing in order to finance current account deficit, to reduce foreign dependency, and to create new employment areas by strengthening the economy.

"THE COSTS ARE REDUCING WITH THE TECHNOLOGICAL DEVELOPMENTS"

There is still an unsaturated market in Turkey. Our wind efficiency is at a good level. The interest of domestic and foreign investors is increasing day by day. Our industrialists are warm to the wind industry and our domestic industry has considerably developed in recent years. We predict that domestic equipment production will accelerate and become widespread especially with the progress of the YEKA projects. As for the legislation, it is possible to say that we have deficiency. We need to progress with long-term plans and increase our experience in the wind industry. We have the power, ability and potential to do more. What we have been talking for years, but what we cannot reach is the bureaucratic process. Our procedures are very long and complicated. We have gone a long way, but the necessities are not met yet. It is necessary to simplify and speed up the processes from application process to licensing process. We need to simplify processes such as expropriation and leasing, which we call acquisition. Our most important issue is to ensure that regulations are transparent, predictable and sustainable. We also have issues that are appropriate to be resolved at the ministerial level or at the level of the Council of Ministers. Public support is essential to move faster. After the 2005 Renewable Energy Law, and secondary legislation after that, a sustainable market has emerged in Turkey. Especially in the last six years, the sector grew by 25-30%. We need to focus on how we can continue to do so in the future as the power plants in construction are constantly reducing. The 4.000 MW wind projects

fakat yapılması gerekenler henüz bitmedi. Başvurudan lisanslamaya kadar olan süreçleri sadeleştirmek ve hızlandırmak gerekiyor. Edinin dediğimiz kamulaştırma, kiralama gibi süreçleri de basitleştirmemiz lazım. Regülasyonların şeffaf, öngörülebilir, sürdürülebilir olmasını sağlamak en önemli konumuz. Bakanlıklar düzeyinde veya Bakanlar Kurulu düzeyinde çözülmesinin uygun olduğu sorunlarımız da var. Daha süratle hareket etmek için kamu desteği şart. Türkiye'de 2005'teki Yenilenebilir Enerji Kanunundan ve ardından yapılan ikincil mevzuatların oturmasından sonra sürdürülebilir bir piyasa oluştu. Özellikle son altı yılda sektör yüzde 25-30 oranında büyüdü. Bundan sonraki süreçte bunu nasıl devam ettirebiliriz ona odaklanmamız lazım. Çünkü inşaat halinde olan santraller sürekli azalıyor. Geçen yıl yarışmaları tamamlanan 4 bin MW'lık rüzgar projeleri ancak 3-4 yıl sonra hayata geçebilir. Türkiye olarak önümüzdeki 2-3 yıl sürdürülebilir kılmak adına, mevcutta olan rüzgar santrallerinin kapasite artış taleplerini değerlendirebilmeliyiz. Daha sonrası için de her sene düzenli olarak başvuruları sektöre sunabiliyor olmalıyız. Geçen yıl yapılan yarışmalardaki fiyatlar oldukça düşük çıktığı için şu an ilave kapasite artış talebi isteyen yatırımcılara 7,3 \$ üzerinden ödeme yapılmak istenmiyor. Haklılık payı olabilir. Bununla birlikte geçen sene yarışmaya giren firmalar gelecek için bir tahmin yaparak, teknolojinin ucuzlayacağını öngörerek bu fiyatları verdiler. Ama kapasite artışları bugünün şartları ve fiyatları ile hayata geçecek yatırımlar. Bu göz önünde bulundurularak farklı bir düzenleme yapılabilir diye düşünüyoruz. Bizim Türkiye olarak zaman kaybına tahammülümüz yok. Bir an önce bağımsız enerji kaynaklarından enerjimizi üretmemiz lazım. Eğer biz enerjimizi kendi kaynaklarımızdan sağlayamazsak, o zaman bu enerjiyi ithal etmek zorunda kalacağız. Biz yatırımlarımızı yüzde 50 oranında yerli teknolojilerle gerçekleştiriyoruz. Rüzgarda kanat ve kule, ankraj sistemlerimiz, jeneratörümüz yerli. Asıl kazancımız yerli sanayiye geliştirmekten dolayı oluyor. Her 1.000 MW rüzgar enerjisi santralının devreye girmesi; cari açıktan karbon emisyonlarına, istihdamdan son kullanıcıya kadar geniş bir yelpazede ekonomiye katkı sağlıyor. Ayrıca her yıl 1.000 MW'lık RES gelişimi ile yerli ekipman üreticileri, rekabetçi olabilecekleri bir ölçek yakalayabiliyor. Bu açıdan bakıldığında kapasite artış taleplerine verilecek bedel, yurtdışına enerji için ödeyeceğimizden çok daha az. 2017 yılında ETKB tarafından açıklanan Milli Enerji ve Maden Politikasında arz güvenliği, öngörülebilir piyasa ve yerleşme politikasının önemi vurgulandı. Bu politika çerçevesinden bakıldığında yenilenebilir enerji santrallerinin tamamen yerli ve doğal kaynakları kullanması nedeniyle arz güvenliği ve çeşitliliğine önemli katkısı olduğunun altını çizmek istiyoruz. Yerleşme stratejisi ile yurt dışından ithal edilen enerji ve ekipman ile ortaya çıkan cari açığın azalması için ve bununla birlikte;

- Rüzgar türbin üretim sektörünün ve ilgili yan sanayinin büyümesi,
- Üretim büyümesiyle birlikte istihdam artışının sağlanması,
- Ar-Ge ve inovasyon alanında ilerleme kaydedilmesi,
- Marka değeri yüksek ürünlerin piyasaya sürülmesi,
- Yerleşme artıp rüzgar türbini ve ilgili bileşenleri yerli üretilmeye başlandıkça sektördeki ve dolayısıyla ülke ekonomisindeki döviz riskinin azaltılması için rüzgar santralleri yatırımlarında destek politikalarının geliştirilmesinin gerekli olduğunu düşünüyoruz. Rüzgar sektöründe hayal ettiğimiz ortak hedefe ulaşmak için kamu-özel sektör birlikteliğinin önemine inanıyoruz. Bu bağlamda rüzgar sektörünün bu noktaya gelmesinde katkısı olan tüm kamu paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz. Rüzgar sektör temsilcileri olarak süreçlerin hızlanarak sürmesini bekliyoruz.

completed their competitions last year can only implemented 3-4 years later. Turkey must be able to evaluate the increase in demand within the existing capacity of wind power plants in order to make sustainable the next 2-3 years. We have to be able to present the applicants to the sector on a regular basis every year. Since the prices in last year's competitions were rather low, it was not desired to pay over \$ 7.3 to the investors requesting additional capacity increase. It might be fair. Moreover, the companies that took part in the competition last year suggested these prices by predicting that the technology would be cheaper in the future. But the capacity increases are the investments that will be implemented through today's conditions and prices. Considering this fact, we think that a different regulation can be conducted. We, as Turkey, cannot afford to waste our time. We need to produce energy from our independent energy resources as soon as possible. If we cannot provide our energy from our own resources, then we will have to import this energy. We invest 50 percent of our investments with domestic technology. Wing and tower, anchor systems, and generators in wind energy are domestic productions. Our real gain emerges thanks to improving the domestic industry. Each 1.000 MW wind power plant provides advantages to a range of economy from current account deficit to carbon emissions, from employment to the end user. In addition, each year with 1.000 MW of RES development, domestic equipment manufacturers can catch a scale that they can compete with. From this point of view, the cost of capacity increase demand is far less than we would pay for energy to foreign countries. In the National Energy and Mine Policy announced by the Ministry of Energy and Natural Resources in 2017, the importance of security of supply, foreseeable market, and localization policy were emphasized. From perspective of this policy, we would like to emphasize that renewable energy plants are significant contributors to the security and diversity of supply due to the use of domestic and natural resources. For the reduction of the current account deficit arising from the energy and equipment imported from abroad with the help of the strategy of domestication and also in order to;

- Enlarge wind turbine production sector and related subsidiary industries,
- Provide increasing in employment with production growth,
- Progress in the field of R & D and innovation,
- Put high brand value products into the market
- Reduce the exchange rate risk in sector and country economy as increase in domestication of wind turbine and related components.

We think that it is necessary to develop support policies on wind plants investments.

We believe in the importance of the public-private sector partnership to achieve the common goal we dream in the wind sector. In this context, we would like to extend our gratitude to all public shareholders who contributed to the wind sector. As the wind sector representatives, we expect acceleration in the processes.

TÜRKİYE'NİN ENERJİ BAĞIMSIZLIĞINDA GÜNEŞ ENERJİSİNİN ROLÜ

THE ROLE OF SOLAR ENERGY IN ENERGY INDEPENDENCY OF TURKEY

Kutay KALELİ

GÜNDER Yönetim Kurulu Başkanı
International Solar Energy Society Turkey Section (GÜNDER)
Chairman of the Executive Board

Bilindiği gibi, Türkiye elektrik sektörü son yıllarda hızlı bir büyümenin içerisinde girmiştir. 2014 yılında yaklaşık 70.000 MW olan kurulu gücümüz TEİAŞ'ın açıkladığı son veriler göz önünde bulundurulduğunda 86.000 MW seviyelerine çıkmıştır. Bu artışta yenilenebilir enerji yatırımlarının devreye girmesi oldukça büyük rol oynamıştır. Yenilenebilir enerji yatırımları içerisinde bakıldığında ise güneş enerjisi kaynaklı santrallerde diğer kaynaklara göre büyük bir kapasite artışı olduğu görülmektedir.

Ülkemizde; 2014 senesi sonunda 40,2 MW kurulu gücü olan güneş enerjisi kaynaklı enerji santralleri 2015 senesi sonunda 248,8 MW, 2016 senesi sonunda 832,5 MW, 2017 senesi sonunda 3.421 MW ve son olarak Mayıs 2018 itibari ile 4.500 MW üzerine çıkmıştır. 2014 senesinden günümüze yatırımlar yaklaşık 110 kat artmıştır. Bu artış oranı ile Türkiye Güneş Enerjisi sektörü Avrupa'da en hızlı büyüyen 3. piyasa konumuna yerleşmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı mevcutta 4.500 MW üzerine çıkan güneş enerjisi kaynaklı kurulu gücümüzü 2023 yılına kadar 10.000 MW'ın üzerine çıkarmak amacıyla yoğun bir çalışma içerisinde. Bakanımız Sayın Berat Albayrak'ın geçtiğimiz yıl açıkladığı Milli Enerji Politikası çevresinde yeni projeler ve ihaleler bu hedefe ulaşılması noktasında büyük önem arz etmektedir.

As it is known, Turkey's electricity sector has entered into a rapid growth in recent years. According to the latest data announced by Turkish Electricity Transmission Company (TEİAŞ), our installed power, which was about 70,000 MW in 2014, has reached 86,000 MW. The increase in renewable energy investments has played a major role in this increase. Considering from the point of renewable energy investments, it is seen that there is a large capacity increase in solar energy-based power plants compared to other sources. In our country, solar energy-based power plants with an installed capacity of 40.2 MW at the end of 2014 were 248.8 MW at the end of 2015, 832.5 MW at the end of 2016, 3.421 MW at the end of 2017 and 4,500 MW as of May 2018. By 2014, daily investments have increased about 110 times. This rate of increase solar energy sector with Turkey, has settled in the 3rd fastest growing market position in Europe. By 2014, investments have increased about 110 times today. Turkey has settled in the 3rd fastest growing market position in Europe with this rate of increase in solar energy sector The Ministry of Energy and Natural Resources is working intensively to increase our solar power-based installed power, which is 4,500 MW recently to over 10,000 MW by 2023. New Projects and Tenders in the framework of the National Energy Policy, which is declared last year by Mr. Berat Albayrak, are of great importance in reaching this goal.

GÜNEŞ ENERJİSİ BİLEŞENLERİNDE YERLİ ÜRETİM DÖNEMİ

Geçtiğimiz sene gerçekleştirilen Karapınar-1 YEKA ihalesi ile 1000 MW kurulu gücünde inşa edilecek güneş enerjisi santraline ilişkin projenin içerisinde yer alan ve hücre üretiminden modül üretimine kadar tüm basamakları ülkemizde gerçekleştireceğimiz yerli panel fabrikasının kurulumu çalışmalarını başlatmış olup çalışmalar hummalı şekilde devam etmektedir. İsterseniz bu proje ile ülkemizin nasıl bir vizyon kazandığını beraber irdeleyelim;

Karapınar-1 YEKA projesi yalnızca 1000 MW'lık güneş enerjisi santralini kuracağı bir proje değildir. İçerisinde birçok fırsatı ve gelişim olanağını barındırmaktadır. Yukarıda bahsetmiş olduğum üzere Milli ve Yerli Enerji politikası ile başlayan bir süreci konuşuyoruz, güneş enerjisi sektörünün en önemli bileşeni olan hücrelerin yılda 500 MW ülkemizde üretilmesini sağlayacak bir imalat. Ayrıca bu imalat yalnızca güneş paneli ile de sınırlı değil, Türkiye elektronik sektöründe üretilmeyen yaklaşık 50 bileşen ülkemizde üretilir duruma gelecek ve bu fabrika sayesinde ülkemiz imalat sektörü de kazançlı duruma geçecek. Projenin içerisinde yer alan bir başka konu ise Ar-Ge merkezidir. Kurulacak Ar-Ge merkezi ile dünyada güneş enerjisi sektöründe yaşanan gelişmelerden ülkemiz mahrum kalmayacak bu gelişmelerin tam da odağına oturmuş olacak. Projenin imalat ve Ar-Ge kısmında yüzlerce mühendis, tekniker ve işçi çalıştırılarak ülkemize istihdam kaynağı yaratılacak. Bunun yanında kendi ürettiğimiz yerli paneller ile 1 GW'lık ülkemiz için bir ilk olacak yerli bir güneş enerjisi santralimiz olacak.

İlave bilgi olarak geçtiğimiz 5 yılda ülkemizde sayısı 30'un üzerinde yıllık üretim kapasiteleri de 3000MW'ı aşan panel üretim fabrikaları açılmıştır. Bu fabrikalar uluslararası markaların panellerini burada ürettikleri gibi, yerli ve uluslararası pazarda her geçen gün isimleri ve bilinirlikleri artan yerli markalarımızla da üretim yapmaktadırlar. Ülkemizin yılda yaklaşık 1000MW'lık panel tüketimi dikkate alındığında kalan miktarı ihracat yapacaklardır. Bu döviz getirici faaliyet de yine enerji bağımsızlığı noktasında ciddi bir önem arz etmektedir. Ülkemizde üretilen güneş panellerinin yerli pazarda kullanılacak olması kaçınılmaz bir gerçek, bunun yanı sıra hammaddeden katma değer yaratmış olduğumuz Türk malı paneller diğer ülkelerde kendine yer bularak satılarak ihracat kapasitemiz de artacak. Enerjide bağımsızlaşma yalnızca kaynak bazlı olarak düşünülmemeli aynı zamanda enerjiiyi üretirken kullanılan ekipmanların da yerli ve milli olması dikkate alınmalıdır. İşte bu iki olgunun beraber olması enerjide gerçek bağımsızlık yaratacaktır. Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nün üzerinde durduğu ve hayata geçirilmesi için büyük çaba sarf ettiği çatı üzeri güneş enerjisi santralleri projesine de değinmek istiyorum. Günder Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildikten sonra en çok ilgilendiğimiz konulardan birisi de Çatı Üzeri GES projeleri oldu.

“ÇATILARDAKİ POTANSİYEL KURULU GÜCÜN 10 KATI”

Dünya Bankası ile birlikte yürüttüğümüz yaklaşık 1,5 yıl süren çalışma sonucunda ortaya koyulan Çatı Tipi Solar Enerji Raporuna göre, ülkemizde yapı türüne göre baktığımızda GES için elverişli olduğu tespit edilen, 232.400.000 m² konut binası, 214.600.000 m² ticari bina ve 20.600.000 m² kamu binası olmak üzere toplamda 467.600.000 m² çatı bulunmaktadır. Bu alanların toplamında 46.760 MW güneş enerjisi santrali kurulabilecektir. Tabii ki yatırımcı eko-

DOMESTIC PRODUCTION PERIOD IN SOLAR ENERGY COMPONENTS

The installation of the domestic panel factory, which is located in the project of solar energy power plant to be built in 1000 MW installed power plant and in which all steps from cell production to module production will be implemented in our country with Karapınar-1 YEKA tender that held last year, have been started and studies are going on feverishly. Let's examine together what kind of vision our country has gained with this project:

The Karapınar-1 YEKA project is not just a project to build a solar power plant of 1000 MW. It also provides many opportunities and developments. As I mentioned above, we are talking about a process starting with the National and Domestic Energy policy, which is the most important component of the solar energy industry that will enable the production of 500 MW of cells annually. Moreover, this is not only limited to the production of solar panels. Almost 50 components that are not produced in Turkey's market will be produced in our country and manufacturing sector of Turkey will gain profit thanks to this factory. Another issue included in the project is the R&D center. Turkey will not be deprived of the developments experienced in the solar energy sector in the world and it will be at the center of these developments with the R&D center to be established. Hundreds of engineers, technicians and workers will be employed in the production and R&D section of the project in order to create a source of employment for our country. Moreover, we will produce our own domestic solar panels, which will be the first domestic solar power plant for our country of 1 GW.

As additional information, over the past 5 years, our country has opened more than 30 panel production factories with annual production capacities exceeding 3000MW. These factories produce panels of international brands here as well as those of domestic brands whose names increasingly known in worldwide. Considering the panel consumption of about 1000MW per year in our country, the remaining amount will be exported. This foreign exchange-bearing activity is also crucial at the point of energy independency.

It is an inevitable fact that the solar panels to be produced in our country will be used in the domestic market, as well as the Turkish Property Panels in which we have created added value from the raw materials will be sold in other countries by finding their place and increasing our export capacity. Energy independency should not only be considered as resource-based, but also equipment that is used while producing energy should be domestic and national. The fact that these two phenomena coexist together will create energy independency.

I would like to touch on the roofs solar energy plant project on which the General Directorate of Renewable Energy is highlighting and putting a lot of effort to be implemented. One of the most important issues that I interested in after being elected as the Chairman of the Board of Directors has been the SEP (Solar Energy Plant) Project on the Roofs.

“THE POTENTIAL ON THE ROOFS IS 10 TIMES OF INSTALLED POWER”

According to the roof type solar energy report, which we have conducted with the World Bank for about 1,5 years, there are 232.400.000 m² residential building, 214.600.000 m² commercial building and 20.600 m² public building, a total of 467.600.000 m² roofs, which is found suitable for SEP in our country. A total of 46,760 MW solar power plants will be able to install in these areas.

nomisi ve mevcut hatların bugünkü kapasiteleri dikkate alındığında bu rakam 6.500 MW'lara düşüyor ancak yeni hat yatırımları ve yatırım maliyetlerindeki gelecekte beklenen azalışlar 10.000 MW sınırını çatıda birkaç yıl içerisinde rahatlıkla aşabileceğimize işaret ediyor. Rakamlardan anlaşılacağı üzere güneş enerjisi kaynaklı mevcut kurulu gücümüzün yaklaşık 10 katı kadar çatılarda potansiyel bulunmaktadır, bu durumu ülkemiz açısından kaçırılmaması gereken bir fırsat olarak görmekteyiz. Şimdi neden böyle bir ifade kullandığımı sebeplerini birlikte irdeleyelim;

Çatı üzeri güneş enerjisi santrallerinin temel avantajı öz tüketim fırsatı yaratmasıdır. Üretilen enerjinin yerinde tüketilmesi yalnızca vatandaşlarımızın ya da sanayicilerimizin elektrik faturası giderlerini azaltmayacak aynı zamanda ülkemizin elektrik şebekesi sisteminde yaşanan yoğunluğu da hafifletecek ve bu durum da üretilen elektriğin taşınması esnasında yaşanan verim kayıplarını azaltacaktır. Aynı zamanda ülkemizde iletim ve dağıtım hattı yatırımları da azalacak dolayısıyla bu çerçevede enerji nakil hatlarında kullanılan ve büyük bir çoğunluğunu yurtdışından gelen demir ve çelik ithalatımız da azalacaktır. Olası bir elektrik kesintisi durumunda sanayicilerimiz, vatandaşlarımız mağdur olmayacak arz güvenliğine önemli bir katkı yaratılacaktır. Çatı üzeri güneş enerjisi santrallerinin hayata geçirilmesinin de aynı YEKA projelerinde olduğu üzere ülkemize bir değil birden çok yararını bulunmaktadır. Ülkemizde enerji üretimi noktasında Güneş gerçekten bize güzel bir potansiyel sunuyor, bu potansiyeli fırsata dönüştürebilmek adına da gerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı gerekse hükümet yoğun mesai harcamaktadır. Unutmayalım ki enerjide bağımsızlık yalnızca elektrik üretimi noktasında değil aynı zamanda ekonomide ve ithalat ihracat dengesinde, istihdamda, arz güvenliği noktasında ülkemize katma değer yaracaktır. Sayın Bakanımızın geliştirmiş olduğu yerli ve milli politika ile birlikte güneş enerjisi sektöründe 2023 hedeflerini en kısa sürede yakalayacağımızı düşünüyor, her yönüyle bağımsız bir ülke ümit ediyorum.

When the investor economics and current capacities of existing lines are taken into account, this figure decreases to 6,500 MW, however the expected future decreases in new line investments and investment costs point to the fact that the 10,000 MW limit can easily be met within a few years on the roof. As it is evident from the figures, on the roofs, there is a potential about 10 times of the number of existing solar energy-based installed power, which we see as an opportunity that should not be missed for our country. Let me explain the reasons why I use such an expression:

The main advantage of solar energy plants on the roof is the creation of self-consumption opportunities. The on-site consumption of the produced energy will not only reduce the electricity bills of our citizens or industrialists, but will also ease the intensity experienced by our country's electric network system, which will reduce the efficiency losses experienced during the transport of the produced electricity. At the same time, the transmission and distribution line investments in our country will also decrease, so a large majority of the iron and steel imports coming from abroad and used in energy transmission lines will also decrease. In the event of a possible power outage, our industrialists and citizens will not be suffered; security of supply will be contributed in a considerable extent. Putting the solar energy plants on the roof has more than one benefit to Turkey, as it is in the same YEKA projects.

At the point of energy production in our country, the Sun offers us a good potential indeed. In order to be able to utilize this potential, the Ministry of Energy and Natural Resources and the government conduct intensive studies. One should know that energy independency will provide an added value not only to the point of electricity generation but also to the economy, import and export balance, employment, and security of supply. I guess that we will reach the 2023 targets as soon as possible in the solar energy sector with the help of domestic and national policy, which developed by dear Minister and hope an independent country at all points.

BAŞARILI YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJELERİ VE SOSYAL KABUL

SUCCESSFUL RENEWABLE ENERGY PROJECTS AND SOCIAL ACCEPTANCE

Çağdaş KILIÇ – Doç. Dr. Mutlu YILMAZ

Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya Bölümü
Ankara University Faculty of Language and History Geography Department of Geography

Dünyada karbon salınımını arttıran ve doğal olarak küresel ısınmayla ilişkilendirilen en önemli faaliyet fosil tabanlı yakıtların kullanımınıdır. Sektörel olarak ise en büyük pay bugün kurmuş olduğumuz medeniyetin vazgeçilmez unsuru ve gelişmenin önemli bir ölçütü olarak görülen enerji üretiminden kaynaklanmaktadır. Kaçınılmaz olarak iklim değişikliğine dönük üretilecek politikalarda yapısal olarak enerjinin üretimi ve tüketimi konularına odaklanmak merkezi bir öneme sahiptir. Üretilen enerjiyi sera gazı salınımı olmayan kaynaklardan elde etmek, verimliliğini artırmak, kullandığımız otomobillerin dönüşümü, akılcı planlanmış toplu taşımaya yönelmek, iklimlendirmeye uygun yapılar geliştirmek, çevre dostu teknolojilerin başta sanayide kullanımı ve ilkeli düzenleyici kanunlar gibi sera gazı salınımlarını azaltacak uygulamalar birçok paydaşın hem ulusal hem de uluslararası düzeyde samimi ve kolektif çalışmasını zorunlu kılmaktadır. Bununla birlikte iklim değişikliğiyle ilgili mücadele politikalarının veya daha spesifik olarak enerji politikalarının dünya genelinde arzulanan çevresel etki hedeflerini yakalayamadığı görülmektedir. Toplam enerji üretimi içinde klasik kaynakların tüketiminin hala çok yüksek ve iklim değişikliğiyle mücadele politikalarının en önemli araçlarından görülen yenilenebilir enerji üretiminin hedeflenen düzeyin uzağında olması politikaların hayata geçirilmesi önünde paydaşlar açısından derinlemesine tartışılan finansal, kurumsal, teknolojik faktörler yanında sosyal engellere ilgiyi arttırmaktadır. Böylece yenilenebilir enerji sistemlerinin tüm paydaşlarca sosyal kabul dinamikleri başarılı politika/projelere ulaşmada hesaba katılması gereken temel bileşenlerden görülmektedir.

Wüstenhagen vd. sosyal kabulün, pratik politika literatüründe sıklıkla kullanıldığını fakat açıklayıcı tanımının nadiren verildiğini belirtmektedir. Çalışmalarında yenilenebilir enerji sistemlerinin sosyal kabulünü devletler, piyasalar, genel olarak kamuoyu ve yerel halk gibi farklı odakların bakış açısı ve sosyo-teknolojik sistemlere dönük değişen ilgileri üzerinden kavramsallaştırmaktadır. Bu tasarıma göre sosyo-politik kabullenme toplumsal kabullenmenin en geniş ve genel seviyesidir. Uygulanan politikalar ve kullanılan teknolojiler bu boyuta dâhil edilmektedir. Aynı zamanda sosyo-politik kabullenme devletlerin, temel menfaat sahiplerinin, politikacıların ve kamuoyununun kabullenmesiyle ilgili süreçleri de

The most important activity that increases carbon emissions in the world and the activity that is naturally associated with global warming is the use of fossil-based fuels. The biggest share in the sector is energy production, the indispensable element of the civilization we have established today and that is seen as an important measure of the development. It is a great significance to focus on the production and consumption of energy structurally in politics that will inevitably be developed for climate change. Implementations to reduce the emissions of greenhouse gases, such as producing energy from non-emitting resources, increasing the efficiency of this energy, transforming the cars we use, using rationally planned mass transport, developing climate-friendly structures, using environmentally friendly technologies especially in the industry and principled regulatory laws require sincere and collective work both at the national and international level for many shareholders. Nevertheless, it is seen that policies on fighting against climate change, or more specifically, energy policies, are not able to achieve the desired environmental impact worldwide. The fact that the consumption of classical sources is still too high in total energy production and that the renewable energy production seen as one of the most important tools of policies on fighting against climate change is far from the target level, increase the interest on social obstacles as well as the financial, institutional and technological factors which are discussed deeply by shareholders in terms of implementing the policies. Thus, the dynamics of social acceptance of renewable energy systems by all shareholders are seen in the basic components that must be taken into account in achieving successful policies/projects. Wüstenhagen et al. state that social acceptance is often used in practical policy literature, but the explanatory definition is rarely given. In their work they conceptualize the social acceptance of renewable energy systems in terms of different perspectives such as states, markets, general public and local people, and the changing attention towards socio-technological systems. According to this design, socio-political acceptance is the broadest and general level of community acceptance. The policies applied and the technologies used are included in this dimension. At the same time, socio-political acceptance also includes processes related to the acceptance of states, key shareholders, politicians and

çermektedir. Halk (topluluk) kabulü, proje ve politikardan doğrudan etkilenen yereldeki halk, yetkililer ve menfaat sahibi kesimler üzerinde durmaktadır. Piyasa kabullenmesi ise pazar koşulları, yeniliklere entegrasyon süreçleri, yatırımcılar, tüketiciler ve firma içi dinamikleri açısından konuya eğilmektedir. Her bir paydaş için çeşitlenen ve onu kabul tutumuna yönlendiren faktörler demeti bulunmaktadır. Ayrıca faktörler demetinden paydaşları kabul ve ret tutumuna yaklaştıran topluma, mekâna ve zamana göre farklılaşan ve süreçlerde ön plana çıkan aktif faktör ve paydaşların varlığı, konunun bağlam duyarlı karakteriyle ilişkilendirilmektedir.

Kabul sürecinde “ister yerel ister uluslararası politikadan bahsediyor olalım, çok sayıda gücü elinde bulundurması sebebiyle -Giddens- devletin hala en önemli aktör” olduğunu vurgulamaktadır. Karbon Düzeyini Azaltma Girişimi başkan yardımcısı Robert Socolow iklim değişimiyle mücadelede politik tercihlerin önemini çocuk işçiler ve kölelik örneğinde olduğu gibi geçmişten çok farklılaşan tutumlarımızla açıklamakta ve bu yapıları dışlamakla birlikte pamuk fiyatlarının artması gibi bir toplumsal bedelin kabul edildiğinin altını çizmektedir. Gerçekten devletler günümüz üretim-tüketim ilişkilerindeki üstlenmiş olduğu ve iklim değişikliğine yol açan fonksiyonları terk edebilir mi? Ya da karbon piyasaları örneğinde olduğu gibi sorunun merkezinde yatan ilişkilere dokunmadan iklim değişikliğiyle etkin mücadele edebilir mi? Soruların cevabının sistemin ağırlıklı olarak düzenleyici ve denetleyicisi konumundaki devletlerin kâr motivasyonu ve kontrolsüz üretim ve tüketim içeriğiyle donanmış sistemle ürettiği ilişkilerde saklı olduğu düşünülmektedir. İklim değişikliği günümüzün temel politik konularının başında gelmesine rağmen devletlerin konuyla ilgili uzun vadeli mücadelelerini ortaya koyan uyumlu ve tutarlı politik çerçeveden uzak olduğu görülmektedir. Aynı zamanda çerçeve kabulün merkezi ve tetikleyicisi niteliğindeki devletlerin gelişmişlik düzeyleri, demokrasi gelenekleri, kurumsallık düzeyleri, yasal mevzuatları, piyasalardaki rolü ve teknik

the public. The public (community) acceptance stresses on the local people, officials and shareholders who are directly affected by projects and politics. Market acceptance, on the other hand, tends to focus on market conditions, integration processes with innovations, investors, consumers and dynamics within the firms. There are a number of factors that diverge for each shareholder and direct them towards acceptance. In addition, the active factor and the presence of shareholders, which make shareholders to close to acceptance or rejection, differ from community, space and time and which are foreground in the processes, are related to the context sensitive character of the subject In the process of acceptance, Giddens emphasizes that “whether we are talking about local or international politics, the government is still the most important actor, because it holds a lot of power.” Robert Socolow, vice president of the Carbon Mitigation Initiative, explains the importance of political preferences for fighting against climate change with our very different attitudes from the past, such as in the case of child workers and slavery, and highlights the acceptance of social value as an increase in cotton prices with exclusion of these structures. Could states really abandon the functions that undertaken in today’s production-consumption relations and that lead to climate change? Or is it possible to effectively fight against climate change without touching the underlying links of the problem, as it is in the case of carbon markets? It is thought that the answers to the questions are hidden in the profit motivation of the states, which are mainly in the regulatory, and supervisory position of the system and in the relations of produced with the system which is equipped with uncontrolled production and consumption content. Although climate change is at the forefront of the main political issues of today’s world, it appears that the states are far from a harmonious and coherent political framework that reveals the long-term struggles of the issue. At the same time, the levels of development, democracy traditions, levels of institutionalism, legal legislations, roles in the market, and technical capacities of the states who have the characteristics of being centre and initiator of acceptance framework,

kapasiteleri mücadele politikaları/araçlarının diğer paydaşlarca kabulünde ve sistemin yeni duruma karşı yenilenme kapasitesinde önemli bileşenlerdir. Üretim ölçütü kârlılık olan mevcut ekonomik sistemin temel bir özelliği siyasal veya herhangi bir başka türde kontrolü istememesidir. Piyasa, sistemi düzenlemek için rekabete dayanır ve rekabet ise çoğul özerk karar alma anlamına gelmektedir. Yani girişimciler kendi kısa vadeli çıkarlarına göre karar verirler. Bu tek tek yatırımcılar için rasyonel olsa da sistemin bütünü için irrasyonel olacaktır. Bu yapısal durum çevre ve toplumla ilgili süreçleri de içermektedir. Doğal olarak yenilenebilir enerji yatırımları da ağırlıklı olarak çevre, toplum hassasiyetleri dışında piyasa/pazar önceliklerine göre şekillenmektedir. Geleceğimiz için mücadele sadece girişimciler tarafından çevreye dost teknolojilerin geliştirilerek tüketicilerin bunları kullanması değildir. Piyasaların sorumluluğu bundan çok fazlası olan toplumsal ilişkilerin değişmesini gerektirir. Tam bu noktada yaşam tarzlarımızı değiştirme ya da toplumsal ilişkileri değiştirme felsefeleri aktörler arasındaki sorumluluk ve külfetlerin paylaşımıyla ilgili ayrımlardır ve siyaset yüküdür. Sovacool vd. nin belirttiği gibi enerji toplumdaki sosyal, ekonomik, politik ve mekânsal eşitsizliklerle içsel ve söz konusu eşitsizlikleri daha da derinleştiren bir yapıya sahiptir. Bu eşitsizliklerin ağırlığı ise Wüstenhagen ve arkadaşlarının sosyal kabul ile ilgili oluşturduğu modelin halk (topluluk) kısmında hissedilmektedir. Diğer aktörlerin ve kamuoyunun genelinin ürettiği bilgidan ziyade tanımlı bölgelerde deneyimle, politika/projelerin çevresel ve insani külfetlerini taşımakla ortaya çıkan bilgi, tutum ve davranışlar bu alanı yenilenebilir enerji projelerinin (ya da genel anlamda iklim değişikliği politikalarının) kabulünün dar boğazı olarak belirginleştirmektedir. Terasla kurulan ilgi ve iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında olumlanan her türlü bilgi kamuoyunun geneli ve projelerden etkilenen topluluklar arasında çelişkiler ortaya çıkarmaktadır. Sonuç olarak medeniyetimizin çevre üzerinde oluşturduğu tahribatla girilen riskli süreç çözümü derinlerde olan; samimiyeti, güveni, adaleti, duyarlılığı, planlamayı ve özverili gayreti zorunlu kılan niteliktedir. Süreçlerde ortaya çıkan fayda ve maliyetlerinin gruplar, topluluklar, farklı coğrafyalar ve cinsiyetler arasında nasıl paylaşıldığı, farkların ortadan kaldırılmasına dönük politikaların ne olacağı ve ortak sorunumuzda farklı sosyal kabul ölçütlerinin bütün tarafların kazandığı bir anlayışla nasıl biçimleneceği başarılı mücadele politika/araçlarında belirleyici olacak gibi görünmektedir.

KAYNAKÇA

1. Wüstenhagen, R., Wolsink, M. ve Bürer, M. J. (2007) Social acceptance of renewable energy innovation: An introduction to the concept. *Energy Policy*, 35 (5): 2683-2691.
2. Giddens, A. (2011) *The Politics of Climate Change*, Polity.
3. Aitken, M. (2010) A three-dimensional view of public participation in Scottish land-use planning: empowerment or social control?. *Planning Theory*, 9 (3): 248-264.
4. Tanuro, D. (2011) *Yeşil Kapitalizm İmkânsızdır*. (Yalçıntoklu, V. Çev.), İstanbul, Habitus Yayınclık.
5. Flint, C. ve Taylor, P.J. (2014) *Siyasi Coğrafya-Dünya Ekonomisi, Ulus Devlet ve Yerellik*. (Ereker, F. Çev.) 6. Basım, Ankara, Nobel.
6. Sovacool, B.K., Sidortsov, R.V., Jones, B.R. (2013) *Energy Security, Equality and Justice*. Routledge, New York & London.

are important components in the acceptance of the struggle policies/instruments by other shareholders and in the capacity of the system for innovation against the new situation. An essential feature of the current economic system, whose production criterion is profitability, is that it does not desire political or any other kind of control. The market depends on competition to organize the system, and competition means plural autonomous decision making. In other words, entrepreneurs decide on their short-term interests. Although this is rational for individual investors, it will be irrational for the entire system. This structural situation also includes processes related to the environment and society. Naturally, renewable energy investments are mainly shaped by market priorities, with the exception of environmental and community sensitivities. The struggle for our future is not only to encourage entrepreneurs to develop environment friendly technologies and consumers to use them, but it is also to acknowledge that the social relations must be changed, that is much more than this, by the markets. At this point, the philosophies of changing our lifestyles or changing social relations are differences between the sharing of responsibilities and burdens among actors and they are full of politics. As Sovacool et al. states that energy has a structure that further deepens the inner and the related inequalities, and social, economic, political and spatial inequalities in the society. The severity of these inequalities is seen in the public (community) part of Wüstenhagen and his friends’ model of social acceptance. The knowledge, attitudes and behaviours that emerge through the experience of the defined areas and carrying the burdens of environmental and human activities make this field dire straits for accepting renewable energy politics / projects (or climate change policies in general), rather than the knowledge obtained from other actors and the entire public opinion. Any kind of information that has been raised with communication and the fight against climate change creates contradictions between the public and the communities affected by the project. As a result, the solution of the risky process, which is caused by the destruction of our civilization on the environment, is hard to solve and it is a process that make sincerity, trust, justice, sensitivity, planning and dedication obligatory. How benefits and costs of the processes are shared among groups, communities, different geographies and genders, what are the policies for eliminating differences, and how the different social acceptance criteria can be shaped by an understanding that all parties have gained in our common problem seems to be decisive in the successful fighting policies/tools.

REFERENCES

1. Aitken, M. (2010) A three-dimensional view of public participation in Scottish land-use planning: empowerment or social control? *Planning Theory*, 9 (3): 248-264.
2. Flint, C. ve Taylor, P.J. (2014) *Siyasi Coğrafya-Dünya Ekonomisi, Ulus Devlet ve Yerellik*. (Ereker, F. Çev.) 6. Basım, Ankara, Nobel.
3. Giddens, A. (2011) *The Politics of Climate Change*, Polity. Routledge, New York & London
4. Sovacool, B.K., Sidortsov, R.V., Jones, B.R. (2013) *Energy Security, Equality and Justice*.
5. Tanuro, D. (2011) *Yeşil Kapitalizm İmkânsızdır*. (Yalçıntoklu, V. Çev.), İstanbul, Habitus Yayınclık.
6. Wüstenhagen, R., Wolsink, M. ve Bürer, M. J. (2007) Social acceptance of renewable energy innovation: An introduction to the concept. *Energy Policy*, 35 (5): 2683-2691.

TKDK YENİLENEBİLİR ENERJİ DESTEKLERİNİN ÜLKEMİZ ENERJİ SEKTÖRÜNDE OLUŞTURDUĞU FARKINDALIK

THE AWARENESS THAT “ARDSI RENEWABLE ENERGY SUPPORTS”
CREATED IN THE ENERGY SECTOR OF OUR COUNTRY

Ömer Faruk TUNÇBİLEK
TKDK Enerji Ünitesi Uzman
ARDSI Energy Unit Specialist

Hayatın devamı için olmazsa olmaz olan tarım, ülke ekonomilerinde önemli bir yere sahiptir. Enerji ise yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli temel ihtiyaçlardan biridir. Isıtmada, aydınlatmada, elektrikli aletlerin çalıştırılmasında, taşımacılıkta, sanayide, tarımda vb. birçok alanda enerji kullanılmaktadır. Fosil kaynaklı enerji üretimi ve kullanımı, insan ve çevre sağlığı üzerine olumsuz etkiler meydana getirdiği gibi tarım içinde büyük sorunlar teşkil edebilir. Bu noktada yenilenebilir enerji kaynaklarının tarım sektöründe kullanımının önemi her geçen gün artmaktadır. Özellikle jeotermal, güneş ve biyogazın tarımda kullanımı hem dünyada hem de Türkiye’de son yıllarda yaygınlaşmaktadır.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, ilk olarak 2014 yılında yapılan çalışmalar sonucu IPARD Programında 05.08.2014 tarihinde yapılan 7. IPARD Programı modifikasyonu neticesinde işletmelerin kendi tüketimini karşılayabilmesine yönelik yenilenebilir enerji yatırımları için gerekli kalemleri uygun harcama listesine almış ve söz konusu harcamalar destek kapsamına alınmıştır. IPARD-I dönemi 13. 14. ve 15. Çağrılarda desteklenen yenilenebilir enerji yatırımları, IPARD-I Programında mevcutta uygulanan tedbirler kapsamında desteklenen yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak için yapılacak ilave yatırımlar olarak desteklenmiştir. Lisansız elektrik üretim yönetmeliği, ulusal enerji mevzuatları ve IPARD prosedürleri dikkate alınarak çok kısa sürede hazırlanan projeler sonucunda toplamda 12 Projeye kendi işletmelerinin kurulu güçleri toplamı kadar toplamda yaklaşık 4 Megawatt’lık (MW) güneş enerjisi makine ekipman ve kurulum desteği verilmiştir. Bu projeler içerisinde Karaman’da kurulan süt toplama tesisinin kendi ihtiyacı kadar kurulan güneşe doğru yönelen (tracking) sistemli 120 kW’lık süt toplama projesi, Mardin’de kurulan 250 KW’lık süt üretim çiftliği başlıca desteklenen projelerdendir.

IPARD-II Programıyla birlikte TKDK’nın yenilenebilir enerjiye verdiği destekler artarak ve çeşitlenerek devam etmiştir. IPARD-I de desteklenmeye başlanan güneş enerji sistemlerine

Agriculture that is a must (sine qua non) for the continuation of life, has an important place in the economy of countries. Energy is one of the basic necessities to maintain one’s life. Energy is consumed in different activities and sectors such as in heating, lighting, operation of electrical appliances, transportation, industry, agriculture, etc. Fossil-fuel-based energy production and consumption may have major negative impacts on human and environmental health, as well as constitute major problems in agriculture. Herein, the importance of using renewable energy resources in agricultural sector is increasing day by day. In particular; use of geothermal, solar and biogas energies in agriculture is becoming prevalent both in the world and in Turkey in recent years.

As a result of the studies carried out first in 2014, in accordance with the IPARD Programme modification made on 05.08.2014 in the IPARD Programme, for renewable energy investments in which businesses can meet their own consumption; Agriculture and Rural Development Support Institution has added the necessary items to the list of eligible expenditures and such expenditures are included in the scope of support. Renewable energy investments supported in the IPARD-I period 13th, 14th and 15th Calls for Applications were supported as additional investments to meet the energy needs of the investments supported under the existing measures in the IPARD-I Programme. As a result of the projects prepared in a very short time considering the unlicensed electricity generation regulation, national energy legislation and IPARD procedures, in total 12 projects has been supported. The Institution has provided a total support of about 4 Megawatts (MW), as total of installed powers of their own enterprises, for of solar energy machine equipment and installation support. Among these projects, a 120 kW milk collection project with a solar tracking system installed as much as the own needs of a milk collection facility established in Karaman and a 250 kW

ek olarak, rüzgâr enerjisi, biyokütle enerjisi, jeotermal enerji ve mikro kojenerasyon sistemleri de uygun harcama listelerine eklenmiştir. İşletmelerin kendi enerji ihtiyacını karşılayan projelere ek olarak, doğrudan yenilenebilir enerjiye verilen destekler ile kamu kurumlarına verilecek olan Kırsal Altyapı tedbiri de IPARD-II Programında yer almaktadır.

2015-2017 yılları arasında lisanssız elektrik üretimine olan yoğun ilgiden dolayı projelerin ilgili kurum tarafından onaylanma süreci ve dağıtım şirketlerinin trafo kapasitelerinde meydana gelen azalma, yenilenebilir enerji içeren IPARD projelerinin başvuru esnasında dağıtım sistemine bağlantı anlaşması istenmesinden ve bu sürecin uzun bir zaman almasından dolayı önemli bir sorun teşkil etmekteydi. Bu sebeple Kurumumuz ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yaparak bu sürecin kısılması böylelikle de AB'den gelen bu fonların en etkin ve verimli şekilde kullanılması için gerekli özveriye göstermiştir. Yine aynı şekilde IPARD projesi yatırımcılarının trafolarında kapasite doluluğundan dolayı olumsuz etkilenmemesi için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ile yapılan çalışmalar sonucunda lisanssız elektrik üretim yönetmeliğinde yapılan değişiklikle; Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenleri dâhil hibe programlarını da içeren uluslararası hibe programları ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan hibe ve/veya krediler kapsamında; yenilenebilir enerji kaynağına dayalı ve kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünü geçmeyecek şekilde tarım ve kırsal kalkınma amaçlı kurulu gücü azami 300 kW olan üretim tesisi ile tüketim tesisinin aynı bağlantı noktasında olduğu projeler için ek kapasiteden yararlandırılmak için "Kapasite Muafiyet Belgesi" düzenlenmektedir.

TKDK yenilenebilir enerji sektörüne destek vermeye başladığı 2014 yılından itibaren ülkemiz lisanssız elektrik üretim sektöründe doğrudan ve dolaylı olarak hatırı sayılır bir etki oluşturup, ülkemizde enerji sektörüne en yüksek hibe desteği veren kuruluşlara arasında yer almıştır. IPARD-I programında kısa sürede desteklenen 4 MW'lık yatırıma ek olarak IPARD-II programı 1. Çağrısında doğrudan yenilenebilir enerji projeleri içeren 302-7 sektörden gelen başvurulardan 45 tanesine destek vermiştir. Bu projelerden 43 tanesi güneş enerjisi 2 tanesi ise rüzgar enerjisi üreten sistemler olup toplamda 31 MW'lık bir kapasite oluşturmuştur. Yine aynı çağrı kapsamında işletmelerin kendi ihtiyacını karşılamak üzere öz tüketim amaçlı 18 projeye 5 MW'a yakın bir destek verilmiştir. Aynı zamanda çok sayıda projeye de şebekeden bağımsız olarak (off-grid) destekler sağlanmıştır. IPARD-II Programı 2. Çağrısıyla birlikte "Kapasite Muafiyet Belgesi" düzenlemeye başlayan Kurumumuz tarafından, yaklaşık 161 projeye kapasite muafiyet belgesi hazırlanmış ve yaklaşık 9 MW gücünde 43 proje ile sözleşme imzalanmıştır. IPARD-II 3. Çağrısıyla birlikte ise kurumumuz "Kapasite Muafiyet Belgesi" konusunda ise adeta bir patlama yaparak yaklaşık 50 MW'lık kapasitede kendi enerji ihtiyacını karşılamak için 353 projeye bu belgeyi ilgili dağıtım şirketlerine sunmak üzere düzenlemiştir. Ayrıca 3. Çağrıyla birlikte yaklaşık 70 MW gücünde 101 adet güneş enerjisi, 2 adet rüzgar enerjisi ve 2 adet biyokütle enerjisi içeren doğrudan enerji üretim amaçlı (302-7) 105 proje başvurusu almıştır. Bu projelerle ilgili çalışmalar devam etmekte olup uygun olan pro-

duction farm established in Mardin are the main supported projects. Together with the IPARD-II Programme, ARDSI's renewable energy support has continued to increase and diversify. Wind energy, biomass energy, geothermal energy and micro-cogeneration systems have also been added to the appropriate expenditure lists, in addition to solar energy systems that are beginning to be supported in IPARD-I. In addition to projects that the businesses meet their own energy needs, the Rural Infrastructure measures to be given to public institutions with direct renewable energy support are also included in the IPARD-II Programme. Due to the intense interest in unlicensed electricity production from 2015 to 2017, the process of approval of the projects by the relevant institution and the decline in the transformer capacity of the distribution companies has constituted a major problem. The reason is that; IPARD projects with renewable energy have requested a connection agreement with the distribution system when applying for the project, and as a result the process took a long time. For this reason, our Institution has made a self-sacrifice necessary to shorten this process by negotiating with relevant institutions and organizations and thus to use these funds from the EU in the most effective and efficient way. As a result of the work done with the Energy Market Regulatory Authority (EPDK) to prevent the IPARD project investors from being negatively affected by the exceeding the capacity of the transformers; within the scope of grants and / or loans provided by international grant schemes and public institutions, including components of the European Union IPA; our institution organizes a "Capacity Exemption Certificate" for the businesses to benefit from additional capacity. The properties of businesses shall be: to base on a renewable energy source and not to exceed the contractual power of the contract to meet its electricity needs; established for agriculture and rural development; maximum installation power capacity 300 kW; production plant and the consuming plant are at the same connection point. Since 2014, when the ARDSI started to provide support to the renewable energy sector, our country has been directly and indirectly considerable influential in the unlicensed electricity generation sector and has been one of the institutions giving the highest grant support to the energy sector in our country. In addition to the 4 MW investment in the IPARD-I programme a short period of time, our Institution has also supported 45 IPARD-II program applications from 302-7 sectors, including Direct Renewable Energy projects in the 1st Call. 43 of these projects are solar energy, 2 of them are wind power generating systems and so a total capacity of 31 MW is constituted. Again, under the same call, nearly 5 MW of support has been given to 18 projects for self-consumption to meet the needs of the enterprises themselves. At the same time, off-grid support has been provided for many projects. Capacity Exemption Certificate has been prepared for approximately 161 projects and contracts have been signed for 43 projects with 9 MW power by our Institution which started to organize "Capacity Exemption Certificate" with IPARD-II Programme Call. With IPARD-II 3rd Call, our Institution has made an explosion about "Capacity Exemption Certificate" and arranged this document to be presented to the relevant distribution companies for 353 projects that want to meet their own energy needs at capacity of about 50 MW. In addition, along with the 3rd Call, 105 applications have been received for direct energy

jelerle sözleşme imzalanacaktır. Ülkemizin en büyük cari açık kalemi ve çiftçimizin en büyük ihtiyacı olan enerji girdisi ile ilgili olarak Kurumumuzun çalışmaları artarak devam etmekte olup IPARD-III programıyla birlikte enerji konusuna daha fazla önem verilmesi planlanmaktadır. TKDK'nın geçtiğimiz üç buçuk yılda vermiş olduğu yenilenebilir enerji destekleri özellikle çiftçimizin ana üretim kalemlerine ek olarak bir can suyu olmuştur. Asıl sektörden zarar etmesi durumunda, yenilenebilir enerji kalemleriyle enerji üretilip, elektrik şebekesine satarak ek gelir elde etmiş böylece işletmeler kapanmaktan kurtulmuş hayatına devam etmiş ve sürdürülebilirlikleri artmıştır. Bununla birlikte Kurumumuza başvuru yapıp hibeden faydalanmak amacıyla alınan fakat bir şekilde hibe almaya hak kazanamayan, dağıtım sistemine bağlantı anlaşmasına sahip başvuruların hayata geçirmiş böylelikle ülkemiz enerji sektörüne katkıda bulunmuşlardır.

Sonuç olarak, fosil kaynakların rezervinin dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yakın bir gelecekte tükeneceği gerçeği dikkate alındığında, sürdürülebilir, çevre dostu ve yerli olan yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesi, üretilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması hem tarım ve kırsal kalkınma hem de ülkemiz ve dünyamız açısından önem arz etmektedir. Tarım sektöründe etkin olarak yararlanılabilecek yenilenebilir enerji kaynaklarının yatırımlara ek olarak değerlendirilmesi ülkemizin enerji ihtiyacının giderilmesine önemli bir katkı sağlayacaktır.

production (302-7), including 101 solar energy with approximately 70 MW, 2 wind energy and 2 biomass energies. Work on these projects is continuing and contracts will be signed with the appropriate projects. Our institution's work on energy input, which is the biggest current account deficit of our country and the biggest need of our farmers, continues to increase and it is planned that more attention will be given to energy with IPARD-III Programme. The renewable energy supports that the ARDSI has given in the past three and a half years have become a "life line support" in addition to the main production items of our farmers. They produced energy with renewable energy items in the event of damage from the original sector, earned additional income by selling electricity to the grid, so they survived the closure, continued to their lives and increased their sustainability. However, applicants who applied for grants but who are not entitled to a grant in a certain way and who have a connection agreement with the distribution system have also invested in different financial or credit resources and thus contributed to our country's energy sector. As a result, considering the fact that the reserves of fossil resources will be consumed in the near future in the World as well as in turkey; the promotion, production and use of renewable energy sources that are sustainable, environmentally friendly and indigenous are important both for agriculture and rural development as well as for our country and our world. The evaluation of renewable energy resources which can be utilized effectively in the agricultural sector in addition to investments will make an important contribution to the elimination of the energy need of our country.

“BU YÜZYILDA BÜTÜN BARIŞLAR ENERJİ SAYESİNDE GERÇEKLEŞECEK”

“ENERGY WILL BRING PEACE IN THIS CENTURY”

Fazıl Şenel

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Üst Kurul Üyesi
Member of the Board of Energy Market Regulatory Authority (EMRA)

Türkiye, gelişen ekonomisine paralel olarak enerji talebi hızla yükselen ve enerjide yüksek oranda dışa bağımlı bir ülke. Ülkemizin enerji güvenliğinin sağlanması ve dışa bağımlılığının azaltılması da sahip olduğu yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmasından geçiyor. Halihazırda bu kaynaklarımızı değerlendirmeye başladık ancak alınacak çok yol var. Biz de bu konunun ülkemizdeki en önemli uzmanlarından biri olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Kurul Üyesi Fazıl Şenel ile bir röportaj gerçekleştirdik.

► Ülkemizin enerjideki mevcut durumu ve bundan sonraki projeleri hakkında bizlere bilgi verebilir misiniz?

Ülkemizin doğusundaki ülkelerde dünya hidrokarbon potansiyelinin %70'i, batısındaki ülkelerde de dünya tüketiminin %70'i mevcut. Bunların birbiriyle buluşması noktasında Türkiye ön plana çıkıyor. Ülkemiz enerji alanında son 15-16 yılda çok önemli mesafeler kat etti. Avrupa enerji ihtiyacının büyük bölümünü doğalgazdan sağlıyor, bunun da %70'ini Rusya'dan alıyor. Avrupa'da bu bağımlılığı azaltmak istiyor ve alternatif kaynak/rota çalışmaları yürütüyor. Her iki çalışmada da Türkiye başrolde bulunuyor. Çünkü doğalgazda üreticiler satış anlamında en yakındaki ülkeyi tercih ederler, taşıma ücretleri burada önemli bir maliyettir. Ülkemizde de doğalgaz tüketimi artıyor, 2017 sonunda 53,5 milyar metreküp olan doğalgaz tüketiminin yakın zamanda 60 milyar metreküpü bulmasını öngörüyoruz. Ülkemize şu anda 4 hattan doğalgaz geliyor, bunlara ilaveten şimdi 2 hat daha geliyor. Bunlarla birlikte ülkemizin stratejik pozisyonu daha da güçlenecek. Yakın zamanda Kuzey Irak'tan da bir hattan gaz almayı planlıyoruz. Doğu Akdeniz gazı konusunda da bölge ülkeleri bir araya gelebilirse, buradan ortak bir kazanç söz konusu olabilir. Eskiden bütün savaşlar enerji için yapıldı, bu yüzyılda bütün barışlar enerji sayesinde gerçekleşecek. Çünkü başka çözüm yok.

► Türkiye'nin yenilenebilir enerji alanındaki mevcut durumu nedir? Ülkemizde yenilenebilir enerji konusunda hangi kaynak ön plana çıkıyor?

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın Milli Enerji Politikaları kapsamında belirlenen rakama göre; 2030 yılına kadar ülkemizin

Turkey is a country whose energy demand is rapidly raising parallel with its booming economy and highly foreign dependent on energy. Providing energy security for our country and reducing its foreign-source dependency also depend on the availability of renewable energy sources. We have already begun to evaluate these sources, but there are still ways to go. We have also interviewed Fazıl Şenel who is Member of the Board of Energy Market Regulatory Authority (EMRA) and one of the most important experts of this issue in the country.

► Could you give us information about the current situation of our country in energy and future projects?

The 70% of the world's hydrocarbons potential is present in the countries located in the east of our country, and the 70% of world consumption is in the west of our country. Turkey is the meeting point of them. Our country has attained very important distances in the field of energy in the last 15-16 years. The Europe supplies a large portion of its energy need from natural gas, of which 70% is bought from Russia. The Europe wants to reduce this dependence and conducts alternative source/route studies. Turkey is in the forefront of both studies. Natural gas producers prefer the nearest country in sales, since transportation prices are of the essence. The consumption of natural gas in our country is increasing and we predict that the consumption of natural gas, which is 53.5 billion cubic meters at the end of 2017, will reach 60 billion cubic meters in the near future. Turkey is supplied by four natural gas pipelines presently, in addition to these, 2 lines are coming soon. Likewise, our country's strategic position will be further strengthened. In the near future, we plan to buy natural gas also from a line in Northern Iraq. If the countries of the region can come together about Eastern Mediterranean gas, there may be a common gain here. In the past, all battles were made for energy; however, peace will come through energy in this century, as there is no other solution.

► What is the current situation of Turkey in the field of renewable energy? What source of renewable energy is the primary source in our country?

According to the figure determined within the scope of the National Energy Policies of the Ministry of Energy and Natural Resources; it is aimed that 30% of our country's energy need will be met from

enerji ihtiyacının %30'unun yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması hedeflenmektedir. Şu an bu rakama hızla yaklaşıyoruz ve 2023 yılında bu hedefi aşmayı planlıyoruz. Kaynak türlerine göre bakacak olursak; Türkiye'nin güneş ışımaya açısından en zayıf bölgeleri kuzey bölgeleridir. Bu bölgelerdeki güneş enerjisi potansiyeli bile Almanya'nın en iyi yerine göre %50 daha fazla. Bunu bildiğimiz için güneş enerjisini yaygınlaştırmaya çalıştık. Lisanslı ve lisanssız güneş enerji kaynaklarımızın şu anki toplam büyüklüğü 4.600 megawatt seviyelerinde ancak yakın zamanda bu rakamın 10 bin megawattı geçmesini bekliyoruz. Bakanlığımızın başlattığı Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) uygulamaları da bu noktada çok önemli.

► Türkiye rüzgar enerjisi anlamında nerede yer alıyor? Potansiyelimiz nedir?

Türkiye'nin rüzgar enerjisi anlamında da potansiyeli çok yüksek. Bakanlığımız rüzgar enerjisinde de bir YEKA çalışması yaptı. Orada bir rekor geldi. Rüzgarda normalde tarifemiz 7.3 dolar cent / kWh iken 3.48 dolar centlik bir teklif geldi. Bu aynı zamanda ülkemize duyulan da bir güvenin göstergesidir. Şu an itibarıyla son rakamlara bakacak olursak, güneş enerjisinin toplam kurulu güç içerisindeki payı %5,5, rüzgarın da %8 seviyelerinde. Diğerleri ile birlikte yenilenebilir enerji kalemlerinin toplam enerji üretimindeki payı da % 23,7 olarak hesaplanmaktadır. Bu sayede yıllık en az 2 milyar dolarlık bir kaynak ülkemizde kalıyor. Yenilenebilir enerjide 2030 yılına kadarki hedefimiz %30'du ancak biz bu rakamı 2023'e kadar yakalamayı planlıyoruz. Buna %23'lük barajlı HES'leri de katacak olursak %47 civarında bir kurulu güç karşımıza çıkıyor.

► Türkiye için önemli yenilenebilir kaynaklardan biri de jeotermal. Bu alanda ne gibi çalışmalar yürütülüyor?

Ülkemiz için en önemli kaynaklardan biri de jeotermal enerji. Dünyada bu alanda İzlanda, ABD, Japonya, Endonezya gibi ülkeler ön sıralarda yer alıyor. Ancak Türkiye olarak biz de genç bir jeolojik oluşumun üzerindeyiz. Anadolu platosunun altı hala çok sıcak. Türkiye'de 5 bin metre neresi kazsak mutlaka bir jeolojik kaynağa rastlarız. Bu kaynağı da hızlı bir şekilde ekonomimize kazandırmayı hedefliyoruz ve bu alanda son zamanlarda hızlı bir ivmelenme yaşanıyor. Türkiye şu anda jeotermal enerjide bin megawatt kurulu güç sınırını geçen dünyadaki 5 ülkeden biri konumunda. Yakın zamanda bu rakamın 5 bin megawattı geçeceğini öngörüyoruz. Hot Dry Rock (Kızgın Kuru Kaya) teknolojisi olarak bilinen tekniklerle yer altı sıcaklığından da artık ileri jeotermal sistemler vasıtasıyla enerji üretebiliyoruz. Bu sistemi de ülkemizde yaygınlaştırmak istiyoruz. Bunu başarabilirsek jeotermal enerji Türkiye'nin birincil enerji kaynağı olmaya adaydır. Bir yılda 8.760 saat var. Güneş enerjisinden yılda yaklaşık 2000 saatte enerji elde edilebiliyor, rüzgardan da 2500 saatte enerji elde edilebiliyor. Jeotermalde ise hemen hemen yılın tamamında enerji elde edilebiliyor. Bunlara ilaveten; çöplerden, gübreden, bitki atıkları, kanalizasyon atıkları ve lastik atıklarından da enerji elde edilebiliyor. Bunların önü açıldı. Biokütle enerji kaynakları konusunda da ciddi teşvikler söz konusu. Biokütle enerjisinde de 600 megawattlar seviyesindeyiz ve burada hızlı bir artış yaşanıyor.

renewable energy sources by 2030. We are now rapidly approaching this figure and plan to exceed this target in 2023. As for type of the sources; the most vulnerable areas are the northern regions of Turkey for solar radiation. The solar power potential in these regions is even 50% higher than in Germany's best locations. Having known this truth, we tried to extend solar energy. The current total size of our licensed and unlicensed solar energy sources is in the range of 4,600 megawatts; however, we expect that this figure will reach 10 thousand megawatts in the near future. Renewable Energy Resource Areas (YEKA), which is initiated by our Ministry, plays important roles at this point.

► What is the current situation of Turkey in the field of wind power? What is our potential?

Turkey has also a grand potential of wind power. Our Ministry has also conducted a YEKA study on wind power. There was a record there. While our tariff normally was kws/7.3 U.S. cents, we received an offer of 3.48 U.S. cents. This is, at the same time, a trust indicator to our country. According to the current figures, the share of solar energy in total installed power is about 5.5% and the wind is about 8%. The share of renewable energy items in total energy production, along with others, is calculated as 23.7%. By this means, at least 2-billion-dollar source a year remains in our country. Our target of renewable energy until 2030 was 30%, however, we plan to catch it already until 2023. When we account 23% dammed hydroelectric plants, there will be an installed power around 47%.

► One of the major renewable sources of Turkey is geothermal energy. What kind of studies has been conducted in this field?

Geothermal energy is one of the most important sources for our country. In the world, countries such as Iceland, USA, Japan, and Indonesia are in the forefront in this field. However, as Turkey, we are on a young geological formation. The bottom of Anatolian Plate is still very hot. Wherever is dug 5 thousand meters depth, surely we come across a geological source in Turkey.

We aim to bring in to our economy this source quickly, and recently this area is experiencing a rapid acceleration. Turkey is currently in the position of one of the 5 countries in the world that exceed the limit of a thousand megawatts of geothermal energy. We predict that this figure will reach 5 thousand megawatts in the near future.

We are able to generate energy from the underground temperature, known as Hot Dry Rock, through advanced geothermal systems. We want to extend this system in our country. If we can accomplish this, then geothermal energy will become prospective primary energy source in Turkey. There are 8.760 hours in a year. Energy can be produced 2000 hours per year from solar energy and 2500 hours from the wind. As for geothermal energy, it can be produced almost all of the year. Furthermore, energy can also be produced from garbage, fertilizer, plant wastes, sewerage wastes and tire wastes. They become easier to do. There are also serious incentives for biomass energy resources. In biomass energy, we are at a level of 600 megawatts and there is a rapid increase here.

► Dünyada yenilenebilir enerji hangi noktada? Bu alanda başat ülkeler hangileri ve burada Türkiye'nin konumu nedir?

Dünyada yenilenebilir enerjiye ciddi bir yönelme var. Almanya güneş enerjisi kurulu gücü bakımından çok ileri seviyede. İtalya, İspanya, İngiltere, Çin ve ABD de yenilenebilir enerjide ön sıralarda yer alıyor. Gelecek 20-30 yıl içerisinde çevre dostu yenilenebilir enerji kaynaklarında yüzlerce milyar dolarlık yatırımlar yapılacak. Türkiye olarak biz de bu yarışta ön sıralarda yer alıyoruz.

► TKDK olarak biz de yenilenebilir enerji konusunda destekler veriyoruz. Bu desteklerin sektör açısından önemi nedir?

TKDK bizim gözbebeğimiz olan bir kurumdur. Ben şahsen çok önemsiyorum. Uzun yıllardır kurumu ve hizmetlerini çok yakından takip ediyorum. Kurumu ziyaretlerimden birinde, yenilenebilir enerji yatırımlarının da destek kapsamına alınması önerisinde bulunmuştum. TKDK bu konuda çok ilgili oldu ve Bakanlar seviyesine bu konu da çıkarıldı. AB yetkilileri ile görüşmeler neticesinde enerji kalemi de açıldı. Desteklerin uygulanması konusunda EPDK olarak çok büyük katkılar sağladık. Potansiyel artışı noktasında bu işbirliği süreci etkili oldu. TKDK ile uyumlu çalışmamız aralıksız sürüyor. Son olarak şunu belirtmek istiyorum; Bakanlığımızın açıklamış olduğu Milli Enerji ve Maden Politikası ülkemiz için çok önemli. Bu kapsamda ülkemizde dokunulmamış hiçbir kaynak kalmayacak. Bu politikanın bir diğer önemli hedefi ise milli enerji hamlesi, yani teknolojisinin ve bakımının da ülkemizde yapılabilmesi. Özetlemek gerekirse, hem yerli hem milli olabilen ve mümkünse yenilenebilir olan enerji kaynaklarımızı ülkemize kazandırmak istiyoruz.

► What is the position of renewable energy in the world? Which countries are the dominant in this field? What is the position of Turkey?

There is a serious tendency of renewable energy in the world. The German solar energy is in an advanced position in terms of installed power. Italy, Spain, the United Kingdom, China and the United States are in the forefront of renewable energy. Over the next 20-30 years, hundreds of billions of dollars will be invested in environment friendly renewable energy sources. As Turkey, we are on the front rows in this race.

► As ARDSI, we also support for renewable energy. What is the significance of these supports for the sector?

ARDSI is a very valuable institution for us. I personally care a lot. I have been closely following the Institution and its services for many years. In one of my visits to the institution I suggested that renewable energy investments should be included within the scope of the supports. ARDSI paid attention and the issue was forwarded to the ministry level. As a result of negotiations with the EU authorities, energy issue was also included within the scope. We have made great contributions to the implementation of the supports as EMRA. At the point of potential increase, this cooperation process was effective. Coordination between ARDSI and us are running without interruption. Finally, I would like to state that the National Energy and Mine Policy declared by our Ministry, is significant for our country. In this context, there will be no untapped resources in our country. Another important goal of this policy is act of national energy act, which means the technology and maintenance can also be conducted in our country. To sum up, we want to bring in to the country our energy sources, which can be both domestic and national, and if possible renewable.

TR A kşamlardan dolunay... Mevlâna'nın dergâhının önündeki mermer meydan, loş bir yalnızlığa gömülmüş. Selimiye Cami'nin ışıldayan avizelerinin altında, ortak paylaşım; inanç ve sükûnet. Mevlâna'nın ve döndükçe gökyüzüne yükselen dervişlerin kenti burası; Konya...

İNANÇ TURİZMİNİN YILDIZI

Konya'nın dünyaca ünlü Mevlânâ Dergâhı, Topkapı Sarayı'ndan sonra Türkiye'de en çok ziyaret edilen ikinci tarihi mekân. İnanç turizmi açısından büyük önem taşıyor. Mevlana ve tüm yakınlarının kabirlerinin bulunduğu bu türbe, 1925'te Tekke Türbe ve Zaviyelerin Kapatılması Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesiyle, Mevlânâ Dergâhı ve Müzesi adıyla yeniden düzenlenmiş. Sadece dervişlere ait sandukalar değil, aynı zamanda XII. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar olan zaman dilimine yayılan Selçuklu ve Osmanlı yazmaları muazzam incelekte.

EN Tonight the moon is full... The marble square in front of the dervish lodge of Mevlana was buried in a dim solitude. Common sharing values under the shining chandeliers of Selimiye Mosque; faith and serenity. This is the city of Mevlana and the dervishes rising up to the sky as they whirl; Konya...

THE STAR OF FAITH TOURISM

Konya's world-famous dervish lodge of Mevlana is the second most visited historical place in Turkey after Topkapı Palace. It has great importance in terms of faith tourism. This shrine where the graves of Mevlana's and all the relatives rest was reorganized in 1925 with the introduction of the Law on the Closure of Dervish Lodges and Shrines. Not only do the sarcophagus of dervishes, but also the Seljuk and Ottoman inscriptions spread over from XII. to XIX. century are enormously elegant. The manuscripts of the Qur'an and the Mesnevis, the Kufic Qur'an and surahs written on the skin of gazelle in the IX. century, and the pages adorned with gold leaf are sweeping

GÖNÜL KAPISINI ARALAYAN KENT

CITY THAT SPEAKS TO THE HEART

KONYA

El yazması Kur'an ve Mesnevi'ler, ceylan derisine yazılmış IX. yüzyıl Küfî Kur'an ve sureleri, altın varakla süslenmiş sayfalar da insanın aklını başından alıyor. Huzur-ı Pîr'de art arda sıralanmış derviş sandukaları var. Kubbe-i Hadra'nın altında yatan Mevlâna ile oğlu Sultan Veled'in ceviz sandukaları, Divan-ı Kebir'den alınan dizelerle çevrili. Bu sandukaların önünde durup dua edenlere sıklıkla rastlanıyor. Ayrıca müzede tasavvuf dervişlerin hayatı ve Mevlevilik hakkında detaylı bilgi edinmek mümkün. Derviş hücreleri, mevlevî çalgıları, Mevlâna'ya ait kişisel eşyalar, giysiler, seccadesi ve Selçuklu Halıları bulunuyor. Müzenin bahçesindeki Selsebil Çeşmesi'nin mimarisinde bir hikaye gizli. Çeşmenin en üstündeki sunak; "insan dünyaya tek gelir" anlamında. Altındaki iki sunak "evlenir iki olur"... Onun da altındaki üç sunak "çocuk çocuğa karışır", sonra yine iki ve bir sunak da "ölümler başlar ve insan en sonunda tek başına ölür" ya da "tek geldik tek gideceğiz" anlamındadır.

GEÇMİŞİN MİRASI

Mevlâna Müzesi'nin avlusundan Selimiye Cami görünür. Klasik Osmanlı mimarisinin Konya'daki en güzel örneği cami, Sultan II. Selim'in şehzadeligi ve Konya valiliği sırasında yaptırılmış. Kurşunî renk mermer işlemeli mihrabı ve beyaz ak mermer işleme minberi, devrinin taş işçiliğine ait, görülmeye değer, çarpıcı örnekler. Mevlâna Müzesi'nin bir ucunda olduğu Mevlâna-Alaeddin Caddesi'nin diğer ucunda Alaeddin Tepesi var. Yeşillikler içindeki tepe, Konyalılar'ın nefes aldığı, dolaştığı, etrafında kafelerin ve çay bahçelerinin olduğu, kent ortasında, adayı andıran, canlı bir merkez. Tepe aslında bir höyük. Konya'da geçmiş M.Ö. 7000'e kadar uzanan bir tarih olduğu biliniyor. Ayrıca Hitit, Frig, Roma ve Yunan yerleşimlerinin

anyones off their feet. There are sarcophagus of dervish consecutively in Mausoleum. Right under the Green Dome there are the sarcophagus of Mevlana and his son Sultan Veled made of walnut surrounded by strings from the "Divan-I Kebir". Those who stand in front of these sarcophagus and pray are often seen. In addition, it is possible to get detailed information about Sufism, Dervish life and Mevlevism in the museum. There are dervish cells, mevlevî instruments, personal belongings and clothes of Mevlana and his prayer rugs, and Seljuk carpets. A story is hidden in the architecture of the Selsebil Fountain in the garden of the museum. The upper bowl in selsebil symbolizes "human born alone". The second raw with 2 bowls symbolizes "gets married and become a couple"... Underneath that the third raw has 3 bowls means "kids get involved in the family", thenafter, two bolws and one bowl tell us "deaths begin and man eventually dies alone" or "we leave this world alone just the way we came into it."

HERITAGE OF THE PAST

Selimiye mosque appears in the courtyard of Mevlana Museum. The mosque, which is the most beautiful example of classical Ottoman architecture in Konya, was built when Sultan Selim was a prince and the governor of Konya. Mihrab (prayer niche) treated leaded coloured marble and the white marble minbar are striking examples of stone masonry of that era. There is Alaeddin Hill on the other end of Mevlana-Alaeddin Avenue where Mevlâna Museum is at one end. The hill in the greens is a vibrant center, reminiscent of the island, where there are cafes and tea gardens around it and people living in Konya breathe. The hill is actually a mound. It is known that the hill had a history dating back to 7000 BC in Konya. In addition, finds about the Hittite, Phrygian, Roman and Greek settlements are

olduğuna dair buluntular da Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergileniyor. Tepenin eteğinde, kuzey yönünde, bir beton şemsiyeyle korunan Kılıç Arslan'a ait Selçuk Sarayı'nın kalıntıları var. Geriye kalan ve bu tepenin tarihine şahitlik etmiş olan diğer yapıysa görkemli Alaeddin Cami. Birinci önemi, Anadolu Selçuklu döneminin en eski ve en büyük camisi olmasından kaynaklanıyor. Selçuklu sultanlarının mezarları bahçesindeki türbede. İçerideki minberin, Selçuklu ahşap işleciliğinin en görkemli örneklerinin başında geldiğini söylemek boş bir iddia olmaz.

GÖRKEMLİ TAŞ VE AHŞAP İŞÇİLİĞİ

Selçuklu dönemine ait taş ve ahşap işçiliğinin en güzel örnekleri bugün Taş ve Ahşap Eserleri Müzesi olan ve 13. yüzyılın ikinci yarısında medrese olarak inşa edilen Alaeddin Meydanı'ndaki İnce Minare Medrese'de sergileniyor. Medrese, inşa edildiği tarihten 19. yüzyıla kadar bu bölgenin en önemli üniversitelerinden biri olmuş. Medresenin kuzeyinde bugün yalnız mihrap ve minaresi bulunan bir mescid varmış. Zaman içinde, mescid de medreseye ait öğrenci odaları da yıkılmış. Medresenin adını aldığı, renkli çinilerle süslü, dilimli ve iki şerefeli minaresi, 1901 yılında yıldırım düşmesi sonucu birinci şerefesine kadar yıkılmış, bu sırada mescit kubbesi de göçmüş. Selçuklular'ın sembolü olan çift başlı kartal ve kanatlı melek figürlerinin en güzel örnekleri burada. Müzenin en dikkate değer özelliği de süslemelerle bezeli kapısı.

exhibited at the Ankara-Museum of Anatolian Civilizations. At the foot of the hill, in the north direction, there are ruins of the Selcuk Palace of Kılıç Arslan, which is protected by a concrete umbrella. The other remaining structure, which has witnessed the history of this hill, is the magnificent Alaeddin Mosque. Its first importance stems from the fact that it was the oldest and largest mosque of the Anatolian Seljuk period. The graves of Seljuk sultans are located in the shrine in the garden. It is not an empty claim to say that the minbar inside is one of the most splendid examples of Seljuk woodworking.

MAGNIFICENT STONE AND WOOD CRAFTSMANSHIP

The most beautiful examples of stone and wood workmanship belonging to the Seljuk period are exhibited in the Ince Minaret Madrasah in Alaeddin Square, which is today the Museum of Stone and Wood Works and built as a Madrasah in the second half of the 13th century. The madrasah became one of the most important universities of the region from the date of its construction until the 19th century. There used to be a mosque in the north of the madrasah; however, today there are only a mihrab and minaret. Over time, the student rooms of the mosque and the madrasah were demolished. The minarets taking its name from the Medresen were decorated with colored tiles, sliced and two balconies. In 1901, it collapsed until the first balcony due to the lightning struck, in the meantime, the dome of Masjid also collapsed. Here are the most beautiful examples of the double headed eagle and winged Angel figurines, the symbol of the Seljuks. The most remarkable feature of the museum is its decorated gate.

ÇİNİLERİN ASİLLİĞİ

Selçuklu devri taş işçiliğinin çarpıcı örneklerinden ikisi Konya'da. Biri İnce Minareli Medrese'nin giriş kapısı biri de Karatay Medresesi. Günümüzdeki adı Karatay Çini Eserleri Müzesi. Medresenin (1251) kubbesindeki çiniler baş döndürücü. Sergilenenler bir yana, en çarpıcı olan yine binanın kendisi. Tonoz kubbeli öğrenci odalarından birinde sergilenen ve kaynaklara göre, Türk sanatının en zengin çini eserleri arasında olan Kubâd- âbâd Sarayı duvar çinileri gözden kaçmamalı. Kubâd- âbâd, Beyşehir Gölü'nün batı sahillerinde, güzel manzaralı bir sahilmiş. I. Alâeddin Keykubat, burada Kubâd-âbâd adıyla saraylar yaptırmış. Kendisine ait olan Büyük Saray ile Küçük Saray'ın duvarları da resimli, desenli, yazılı çinilerle süslenmiş. Oldukça tahrip olmakla birlikte, kazılarda bulunan çinilerden bazıları, haç, yarımhaç, sekiz köşeli yıldız ve kare şekilleriyle burada görülebilir.

BELGE NİTELİĞİNDE MEZAR TAŞLARI

Konya'da mezar taşı işçiliğinin zengin örnekleriyle dolu bir müze var; Sırcalı Medrese ve Mezar Anıtları Müzesi. Burası, 1242 yılında İslami eğitim vermek amacıyla açılan Anadolu'daki çinili medreselerin ilk ve en çarpıcı örneklerinden. Klasik Selçuklu medrese mimarisinde, açık avlulu olarak inşa edilmiş. Müzede, Konya'da istimlak edilen mezarlıklardan toplanan, tarih ve sanat tarihi yönünden değerli mezar taşları, Selçuklular, Beylikler ve Osmanlı devrine göre düzenlenmiş şekilde sergileniyor. Mezar taşları arasında, tarihi kişiliklere ait olanlar değerli birer belge.

THE NOBILITY OF THE TILES

Two of the striking examples of Seljuk stonemasonry are in Konya. One is the entrance gate of the Ince Minaret Madrasah and the other is the Karatay Madrasah. Today's name is Karatay Tile Works Museum. The tiles in the dome of the madrasah (1251) are dizzying. Aside from the exhibits, the most striking one is the building itself. Kubâd-âbâd Palace wall tiles, which is exhibited in one of the vaulted student chambers and according to sources it is one of the richest tile works of Turkish art, should not be overlooked. Kubâd-âbâd, on the western shores of Lake Beyşehir, was a shore with a nice view. I. Alâeddin Keykubat had palaces with the name of Kubâd-âbâd built. The Great Palace and the walls of the Small Palace, belonging to him, were decorated with painted, patterned, inscribed tiles. Although it was quite destroyed, some of the tiles found in the excavations can be seen here in the form of a cross, a semi-arch, an eight-pointed star and a square.

TOMBSTONES AS DOCUMENT

There is a museum full of rich examples of tombstone workmanship in Konya; Glazed Madrasah and Museum of Gravestones. This is one of the first and most striking examples of the tile madrasah in Anatolia, which were opened in 1242 to provide Islamic education. Madrasah was built in an open courtyard in the way that the classical Seljuk architecture. In the Museum, valuable tombstones in terms of history and art history, collected from cemeteries expropriated in Konya, are exhibited considering Seljuks, Principalities and Ottoman Empire era. Among the tombstones, the ones belonging to the historic personalities are such valuable documents.

TÜRKİYE'NİN İLK KELEBEK MÜZESİ

Kelebek görmenin artık bir nostalji olduğunu düşünüyorsanız, Selçuklu'da açılan Türkiye'nin ilk Kelebek Müzesi'nde tam 15 farklı türden binlerce kelebek olduğuna inanmakta zorlanabilirsiniz. Dünyanın dört bir yanından, farklı türlere ait yeryüzünün en güzel kelekleri burada. Avrupa'nın en büyük kelebek uçuş alanı Tropikal Kelebek Bahçesi'nin de içinde yer aldığı Kelebekler Vadisi Parkı, sürprizlerle dolu. Buradaki kelebek bahçesinde Avrupa'nın en büyük kelebek uçuş alanı var. Kelebek müzesi ve kelebek üretim alanının yanı sıra gezinti yolları, piknik alanları, yapay dağ ve şelale, göletler ve Böcek Müzesi gibi bölümler de bulunuyor. Doğadan bahsetmişken, suyu, havası ve bağları tarih boyunca seyahatnamelere geçmiş Meram Bağları'na değinmemek olmaz. Kenarında çay bahçelerinin bulunduğu dere, köprü ve Tavus Baba Türbesi, hem yerli halkın hem de turistlerin keyif aldığı yerler.

SELÇUKLU KÜLTÜRÜNÜ YAŞATAN MUTFAK

Konya'nın tarihsel zenginliğini bir güne sığdırıp bu kentten geçip gitmek, Anadolu'da iz bırakmış önemli bir mutfak kültürünü yabana atmak demektir. Üstelik bu, Selçuklu kültürünü yemeklerinde yaşatan bir mutfak. Somatçı Fihi Ma Fih, Selçuklu ve Mevlevi yemekleri üzerine uzmanlaşan bir restoran. Yemekten önce, 13. yüzyılda gelenek olduğu üzere, şükür tabağı ve Selçuklu ve Mevlevi şerbeti gibi ikramları var. Tutmaç çorbası, fihi ma fih çorbası, fıstıklı biber çorbası ve bamya çorbası tadımlık veriliyor. Et yemekleri aslına sadık olarak pişiriliyor; kayısı kuzu gerdan, dağ erikli soğanlı biftek, Yemen kahveli et, incirli et, bademli köfte... Et denince, Konya'nın spesyalitesi fırın kebab akla gelir. Ali Baba Fırın Kebab'ta kuzu etini denmeden kentten ayrılmayın. Dört tandırlı Gonya Tandır Evi'nde pideler tandırın duvarlarına yapıştırılarak pişirilir. Kakırdak, küflü peynir ve kavurmalı karışık pide enfes. Cemo ya da Çakıbey, etli ekmek ve bıçak arasının hakkını verir. Yağ somunu denince, akla Hasan Şendağlı ve yedi çeşit peynirle yaptığı somun gelir. Küflü peynir, pastırma ve kavurmalı olanı, adı üzerinde tam bir "atom."

TURKEY'S FIRST BUTTERFLY MUSEUM

If you think seeing butterflies is a nostalgia anymore, you may find it difficult to believe that there are thousands of butterflies in Turkey's first Butterfly Museum in Seljuks. Here are the most beautiful butterflies of different species from all over the world. The Butterfly Valley Park, where Europe's largest butterfly flight area is located in the Tropical Butterfly Garden, is full of surprises. This Butterfly Garden has Europe's largest butterfly flight area. In addition to butterfly museum and butterfly production area, there are sections such as promenades, picnic areas, artificial mountain and waterfall, ponds and Insect Museum. Speaking of nature, it is not possible to mention Meram Bağları, whose water, air and vineyards have passed through travel books. The stream, the bridge and the Tavus Baba Shrine where the tea gardens are located are the places where both locals and tourists enjoy.

KITCHEN THAT PRESERVES SELJUK CULTURE

Fitting the historical richness of Konya to a day and passing through this city means to throw away an important culinary culture that has left traces in Anatolia. Moreover, this is a kitchen that preserves Seljuk culture in its food. Somatçı Fihi Ma Fih is a restaurant specializing in Seljuk and Mevlevi dishes. Before the meal, there are treats such as gratitude plate and Seljuk and Mevlevi sherbet, as it is tradition in the 13th century. Tutmaç soup, fihi ma fih soup, pepper soup with pistachio, and okra soup are served to taste. The meat dishes are cooked faithful to its origin; apricot lamb neck, mountain-roasted onion steak, Yemeni coffee meat, Fig meat, almond meatballs... When it comes to meat, Konya's specialty is oven kebab. Do not leave the city without trying the lamb in Ali Baba Fırın Kebab. The pitta bread are pasted into the walls of the tandouri and cooked at the Gonia Tandouri House with four tandouri. Coco, moldy cheese and roasted mixed pita are delicious. Cemo and Çakıbey have a knack for cooking "etli ekmek" and "bıçak arası". When "yağ somunu" is called, Hasan Şendağlı and his loaf made of seven kinds of cheese come to mind. The ones with moldy cheese, pastrami and roasted is a complete "atom" as the name implies.

UZAY MİMARİ SPACE ARCHITECT AYŞE ÖREN

AYŞE ÖREN, FRANSA'DA YAPTIĞI UZUN DÖNEM UZAY YOLCULARINDA MEKAN TASARIMI SUNUMU İLE DEEP SPACE INDUSTRIES VE NASA'NIN DİKKATİNİ ÇEKTİ. ULUSLARARASI PEK ÇOK ÖDÜLÜN DE SAHİBİ OLAN TASARIMCI GİRİŞİMCİLİK VE LİDERLİK YÖNLERİ İLE DİKKAT ÇEKİYOR.

AYŞE ÖREN ATTRACTED DEEP SPACE INDUSTRIES AND NASA'S ATTENTION WITH HER PRESENTATION ON "ARCHITECTURE IN LONG DURATION SPACE TRAVELS" IN FRANCE. THE DESIGNER, WHO HAS ALSO MANY INTERNATIONAL AWARDS, DRAWS ATTENTION WITH HER ENTREPRENEURSHIP AND LEADERSHIP ASPECTS.

Şebnem KIRCI

TR Ayşe Ören'in bir kadın girişimci ve tasarımcı olarak başarılarını duydukça hayran olmamak mümkün değil. 2009 yılından itibaren aldığı ödüller ile adını daha geniş kitlelere ulaştıran Ayşe Ören, Amerika'da konuşmacı olarak davet edildiği konferansta NASA ve Deep Space Industries'in dikkatini çekti. Deep Space Industries, uzay konusunda ilim insanı, girişimci yetiştirme ve bu alandaki kişileri bir araya getirmek için kurulan bir oluşum. Oluşumun sahibi Rick Tumlinson'ın daveti ile ekibe katılan Ayşe Ören, geleceğin aranan mesleklerinde uzay mimarisi üzerine çalışıyor. Kendini "Space Dancer" olarak tanımlayan Ayşe Ören ile tasarımı uzay ve girişimcilik üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik.

► **Uzay mimarisiniz, eğitiminizden ve uzay mimarı olmaya nasıl karar verdiğinizden bahsedebilir misiniz?**

Öncesi için konuşacak olursak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan, Tekno-Girişim sermaye desteği alarak girişimcilik hayatıma başladım. Boğaziçi Üniversitesi Teknopark'ın kuruluşunda yer alan 21 firmadan biri benim firmam. Fransa Dışişleri Bakanlığı tarafından "Geleceğin Lideri" seçildim. Girişimcilik sertifikam boyunca tasarım ve mühendislikten bir aşk hikayesi çıkar mı? Bunu düşündüm. Nesnelere internetten akıllı şehirlere kadar konseptler geliştirdim. Ben bu konularla uğraşırken sene 2013-2014'tü ve bu konular çok yeniydi. Tasarımda sürdürülebilirlik, veri bilimi ve yapay zeka, nöro-mimarlık gibi konuların gideceği yeri düşünürken yolum uzayla keşişti ve bütün bunların kendini göstereceği yerde uzay mimarisiydi ve böylece sıra dışı alanlar üzerinde fikir üretmeye ve düşünmeye başladım.

EN As we hear what Ayşe Ören has achieved as a woman entrepreneur and designer, it is impossible not to admire her. With the awards she received since 2009, Ayşe Ören, who made quite a name for herself, drew the attention of NASA and Deep Space Industries at the conference where she was invited as a speaker in the U.S. Deep Space Industries is a company established for growing scientist and entrepreneur, and for the gathering of people in this field. Ayşe Ören, who joined the team at the invitation of the chairman Rick Tumlinson, is working on the space architecture, one of the best jobs of the future. We had an interview on design, space and entrepreneurship with Ayşe Ören naming herself as "Space Dancer."

► **As a space architecture, could you tell us about your education and how did you decide to become a space architect?**

In the beginning I got started my business by receiving Techno-Venture Capital Support from the Ministry of Science, Industry and Technology. One of the 21 companies involved in the establishment of Bosphorus University Technopark is my firm. I was chosen as a "Future Leader" by the French Government. I have thought that would there be a love story from design and engineering during my entrepreneurial adventure? I have developed concepts from the Internet of objects to smart cities. When I was dealing with these matter, it was 2013-2014 and these matters were very new. As I was thinking where matters such as sustainability in design, data science and artificial intelligence, neuro-architecture are going, I bumped into "the space" on my way and all this would show itself in the space architect and thus I started to generate ideas and think about unusual areas.

► **Michael Jackson Heykeli Tasarım Yarışması'na nasıl katıldınız ve sonucunu anlatır mısınız?**

Michael benim en küçüklüğümde itibaren hayranı olduğum ve karakterimin oluşmasında ciddi etkisi olan bir sanatçı. Eşiği geçmiş sınırların ötesini görmüş bir sanatçının bakış açısını anlamamın bana neler kazandıracağını o gün tahmin edemezdim. Ölümünden Sonra Los Angeles'ta açılan Anıt Tasarım yarışmasında "Off The Wall" kategorisi, dünya birinciliğini kazandım ve hayatımdaki tüm taşları yerinden oynatan hamle buydu.

► **NASA ve Rick Tumlinson'ın dikkatini çektiniz bunu nasıl başardınız?**

Bu mimarlık tarihinde önemli bir dönüm noktası mı? Bana göre evet. Şu ana kadar uzay misyonlarıyla Sistem Mühendisleri ilgilenmiş olsa da bu alanla ilgili fikirlerimi ve düşüncelerimi ortaya koyduğumda ilgilerini çekiyordum diyebilirim.

► **Teknopark çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?**

Hayatınız daha çok geçmişe baktığınızda anlam kazanıyor, olayın içindeyken aslında ne yaptığınızı çok anlamıyorsunuz. Teknopark'lara girerken de bunun benim hayatımı sonsuza kadar değiştireceğini tahmin etmiyordum. Mantıklı geldi, ben de başvurdum.

Teknopark'ta yer almak uzun bir süreç (en az 6 ay diyebilirim) ve benim 3. Teknopark'ım. Benimki gibi dünya görüşü ve bakış açısı olan kişilerle aynı yerde olma isteği bu zorlu süreçleri kolay kılıyor.

► **How did you join the Michael Jackson Monument Design Competition and would you tell us the result?**

Michael Jackson is an artist I have been a fan of since I was a little girl and has had a serious impact on my personality formation. I couldn't imagine that day what it would have brought to me that I understood the point of view of an artist who had crossed the threshold and seen beyond the horizon. I won the world first prize at the Monument Design Competition on the category of "Off The Wall" in Los Angeles after his death and this incident changed everything in my life.

► **You got NASA and Rick Tumlinson's attention, how did you accomplish that?**

Is this an important milestone in architectural history? To me, yes. Although the system engineers have been interested in space missions so far, I can say that I can draw their attention as long as I put forward my ideas and thoughts related to this area.

► **Could you tell us about your Technopark work?**

Your life becomes more important when you look at the past, you do not really understand what you are doing when you are in it. I did not think it would change my life forever as I walked into the technoparks.

Taking part in Technopark is a long process (I would say at least 6 months) and this is my 3rd Technopark. The desire to be in the same place with people like me who have a worldview and perspective makes these difficult processes easy.

► **Uzay Mimarı olarak neler yapıyorsunuz?**

Üzerinde çalıştığım en önemli proje "New Worlds", Rick Tumlinson'la birlikte Türkiye'de New Worlds'ü yapılandırıyorum. Aynı zamanda Kepler Uzay Enstitüsü'nün Türkiye'de yapılanma isteğinin sebebiyim. Bu iki oluşumun alt yapısını ve kurgusunu oluşturuyorum. SpaceDancer artık bir harekete dönüşüyor, ilginin artıyor olması çok sevindirici.

Projemde yanımda yer almak isteyenler lütfen mail atsın. İlgilenmek istediğimiz kesim uzaydan para kazanmayı hedeflemiş uzay ve havacılık üstüne kariyer hedefi kurmuş kişiler. Doğru etkiyi yaratacak ekipleri bir araya getirmek ve ilerlemek hedefindeyim. Yani aslında Amerika'da yaptığımız şey de uzay mimarisinden önce gelecek olan uzay devrimine hazırlanmaktır. Tükenmez kalemde teflona kadar birçok eşya "Apollo Ruhu" sayesinde bulundu ve bugün hayatımızı günlük düzeyde etkiliyor. Uzay mimarisi; mimari hayal gücünü, kullanarak bir vizyon geliştirmektir diyebilirim.

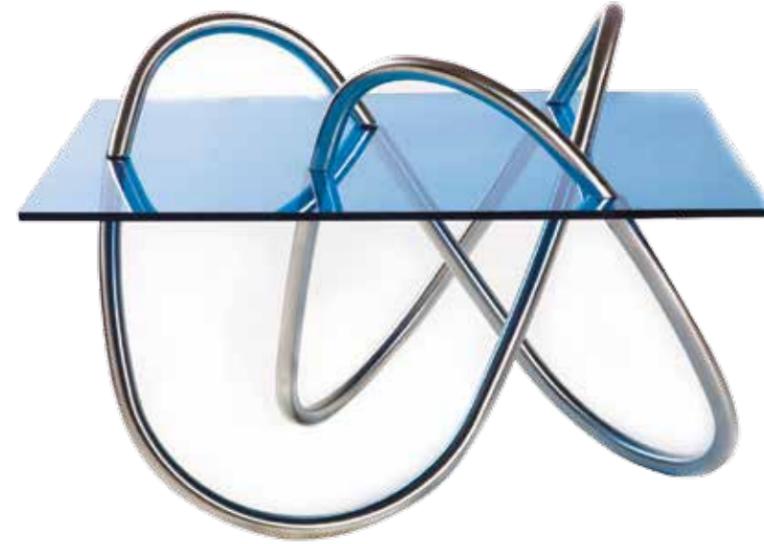
► **Girişimcilik nasıl bir süreç?**

Girişimcilik bana göre devamlı Roller-Coaster'da yaşamaktır. Yeterince dayanırsanız, korkularınızın, endişelerinizin önemli olmadığını asıl olanın bunların arkasında gizli olduğunu fark ediyorsunuz. Neşe bu ara üstünde çok durduğum bir kelime.

► **Tasarım sizin için nasıl bir süreç, siz tasarım yaparken hangi aşamalardan geçersiniz?**

Tasarım da tam yukarıda bahsettiğim gibi bir süreç; fikirle ilk karşılaştığın, araştırma yaptığın ve fikirler oluşmaya başladıkça başkalaşan aşamalar silsilesi. Fikirlerin alt yapısını bulmak için hayata deneysel yaklaşıyorum.

Bilgiyi devamlı öğrenme modunda tutarsan zihnin bir kütüphaneye dönüşür ve sonra bu bilgileri yeni tasarım yapmak için kullanabilirsin. Ben provakatif bir sanatçım, her zaman ufuk çizgisinin

► **What do you do as a Space Architect?**

The most important project I have been working on is "New Worlds", along with Rick Tumlinson, and I am restructure New Worlds in Turkey. I am also the reason why the Kepler Space Institute wants to set up in Turkey. I am setting up the infrastructure and editing of these two formations. SpaceDancer is now becoming a movement, it is very glad to have interest increasing.

Those who want to participate in my project, please drop me an e-mail. We are looking for people who want to make money out of space and seek a career in aviation. I am planning to bring together the teams to create the right effect and to move forward.

So, what we actually do in the U.S is to prepare for the space revolution that will come before space architecture. From the ballpoint pen to the teflon, many items were found thanks to the "Apollo Spirit" and today, it affects our lives on a daily basis. I can say space architecture is to develop a vision via architectural imagination.

► **What kind of process is entrepreneurship?**

Entrepreneurship, to me, is like living permanently on a roller-coaster. If you stand long enough, you realize that your fears, your worries are not significant and that the real thing is hidden behind them. These days, joy is a word I dwell on.

► **What kind of process is the design for you, what stages do you go through while designing?**

The design is exactly the process I mentioned above; first time you come up with idea, as you do research and the ideas begin to develop, it is the sequence of changing situations. I do approach life experiential to find the substructure of ideas.

If you keep your mind in continuous learning mode, it becomes a library and then you can use those information to create a new design. I am a proactive artist, always wondering what's behind the horizon. I wanted to see the big picture. In the field of design, I believe I can solve some problems and add a vision.

gerisinde ne var merak ettim. Daha üstten görmek istedim büyük resmi. Tasarım alanında, bazı sorunları çözüp, bir vizyon katabileceğime inanıyorum.

► **Fransa tarafından geleceğin lideri seçildiniz o süreçten bahsedebilir misiniz?**

Fransa Dışişleri Bakanlığı tarafından “Geleceğin Lideri” seçildim. 2015 yılının Ocak ayında ve 2016 yılının Mayıs ayında Fransa Dışişleri Bakanlığının konukları olarak Fransa’ya çağırıldım. Fransa her gittiğimde hayatımı değiştiren bir ülke. Süreç boyunca; Toulouse Uzay Vadisi’nin yöneticilerinden, Normandie Aerospace- Havacılık ve Savunma Kümelenmesinin Başkanı Philippe Eudeline’a, Louvre Müzesi- Art Decoratif CEO’su Pascal De Seze’ye kadar ulaşmanın çok zor olacağı en üst düzey yetkililerle görüştüm tanıştırdım. Hem onları tanıdım hem kendimi tanıttım. Dünyada nasıl gelişmeler olduğuna canlı şahit oldum ve bu müthiş deneyim için, Fransa Dışişleri Bakanlığın’a tekrar teşekkür ederim. Her geçen sene liderlik vasıflarım daha da artmakta ve yarattığım etki dünya çapında ilerleme göstermekte.

► **Türkiye’yi yurt dışında temsil etmek nasıl bir duygu?**

İlk başlarda korkutucuydu, sonra alıştım. Demek ki böyle bir yapım var, ilk önce adrenalin sonra serotonin. National Space Society NSS’in Astra Dergisi, dünyanın en önemli uzay dergilerinden biridir. Hayatımı ve uzaya bakış açımı ve New Worlds Türkiye’yi nasıl kurduğumu yayınladı. ISDC 2018’de dünyanın en önemli Uzay Konferansı’nda “Uzayda Yaşam” başlığında

► **You were chosen as a ‘Future Leader’ by France, would you tell us about that period?**

I was chosen as a “Future Leader” by the French Foreign Ministry. I was invited to France as a guest of the French Foreign Ministry in January 2015 and May 2016. France is a country that changes my life every time I go.

In this period; I was introduced to the top officials who would be very difficult to reach from the managers of Toulouse Aerospace Valley, Philippe Eudeline of the Normandie Aerospace and Defence Clusters to the Louvre Museum - Art Decoratif CEO Pascal De Seze.

I made them acquaintance and introduced myself. I have witnessed developments in the world. For this wonderful experience, I would like to thank the French Foreign Ministry again. My leadership skills are increasing every year and the impact I have created is making worldwide progress.

► **How does it feel to represent Turkey abroad?**

It was scary at first, and then I got used to it. So this is how I am, first adrenaline, then serotonin. National Space Society NSS’ Astra magazine is one of the world’s most important space magazines. They published my life, my perspective on space, and how I set up New Worlds Turkey.

At the world’s most important space Conference in ISDC 2018, I shared and presented my thoughts in the title of “Living in Space”. I am one of the rare people on this subject in the world and I am creating excitement in those who want to be near me.

düşüncelerimi paylaştım ve sunum yaptım. Konunun dünyadaki nadir insanlarından biriyim ve yanımda yer almak isteyenlerde heyecan yaratıyorum.

► **Bir gün uzayda yaşam kurulacağına inanıyor musunuz?**

“Uzay Çağı”na ilerliyoruz ve bir yandan da “Kadınlar Çağı” başladı bile, peki “Dijital Çağ” bitti mi ki? 2040’lar yeni bir teknoloji devrimi, hepsi bir oluyor. Aslında insan evrimi asıl o zaman olmaya başlayacak, o günün şartları ve koşullarının tohumları bugün atılıyor ve benim de bu tohumların atılmasında katkım olduğunu biliyorum. İnsanlık en olmadık şartlarda, en olmadık yerlere binalar yapmıştır, Sümela Manastırı gibi. O şartlar altında bunları yapabildiysek; Ay’a, Mars’a da yapılar kurabiliriz ve kuracağız da.

► **Sizi etkileyen bir uzay filmi var mı?**

1988 yapımı Moonwalker. O ışılı ayakkabılarıyla geliş anlık bir step dance sonrası pointte durduğu an. Bence Michelangelo’nun “Yaratılış Tablosu” kadar güzel. Özünde biyografi filmi olsa da bir uzay gemisiyle, atmosfer ötesine ilerleyerek biter. Ve bence de çağrı geldi, artık gitme vaktidir.

► **Do you believe that one day life will be established in space?**

We are going to the “Space Era”, and on the other hand, the “Women’s Era” has already begun, what about “Digital Era”, is it over? A new technology revolution in the 2040s, it’s all happening. In fact, human evolution will begin at that time, the seeds of the terms and conditions of that day is being sown today and I know that I have contributed to the sowing of these seeds.

Humanity has built buildings in the toughest places under the most inhospitable circumstances such as the Sumela Monastery. If we could do these under those circumstances, we are able to build structures for the Moon and Mars, and we will.

► **Is there a space movie affecting you?**

Moonwalker-1988. The moment he was approaching with his gleaming shoes, standing at the point after an instant step dance. I think it’s as good as Michelangelo’s “The Creation of Adam”. Essentially, even though it is a biography, it ends with a spaceship, moving beyond the atmosphere. And I think the call has been made and it is time to go.

MUTLU BEYİN

İnsanın acı duymasına veya mutluluğuna dönük yeni bir tez, yorum veya açıklama denilebilir Loretta Graziano Breuning'in Mutlu Beyin'i için.

Ona göre bazı kimyasallar nedeniyle beyin mutlu olur. O salgılar içinse, beyinde nöron yolları ve bağlantıları oluşmaktadır. Ne zaman ki oluşan sinir yollarından tekrar geçilir, aynı mutlu kimyasalların salgılanması sağlanır ve bunun neticesinde mutluluk duyulur. Beyindeki sinir yolları -bunlar otoban genişliğinde de olabilir- yedi yaşına kadar yaşadığımız tecrübelerle dayanır. Yaş ilerledikçe sinir yollarının oluşması zorlaşır ve yavaşlar. Loretta Graziano Breuning öncelikle beyinin nasıl çalıştığını, hangi bölümündeki faaliyetten dolayı acı duyduğumuzu, hangi bölümünün harekete geçmesi sonucunda mutlu olduğumuzu anlatır. Beynin çalışma mekanizmasını çözdükten sonra ne yapılması gerektiği kendiliğinden ortaya çıkar. Örneğin "kısır döngü" diye bir şey vardır. Kısır döngüye düşen duygular, kimyasal salgıyı duraklatır, hatta ortadan kaldırır. Böylelikle yaptığımız şeylerden tat alamayız. Oysa aynı şeyi yaptığımızda mutlu oluyorduk önceleri. Breuning bu tür kısır döngü veya mutlu kimyasalların salınımını engelleyen diğer unsurları da açıklayarak aslında ne yapılması gerektiğine dair bir yol arayışı içine girer.

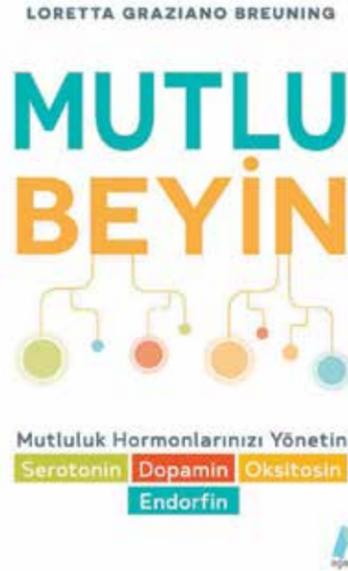
Okuyucusunu da aynı arayışa sürüklemeyi başarır. Kısa, sade, anlaşılır üslubu ve diliyle sürükleyici bir kitap olduğu söylenebilir Mutlu Beyin'in. Breuning'in öne sürdüğü tezlerin çoğu bilimsel araştırmalara dayanır. Daha çok hayvanlar üzerinde yapılmış deneylerdir bunlar. Çünkü hayvanlarda da aynı mutlu kimyasallar bulunmaktadır. Farklılıklarıyla birlikte insandakilerle aynı şekilde çalışır bu hormonlar. O yüzden sık sık hayvan davranışlarından söz eder Breuning. Oradan insana dair çıkarımlarda bulunur. Hepsinden güzeli ise hayvan davranışlarıyla sınırlı kalmayıp, insanların güncel hayatından da örnekler verir. O, ayrıca acının faydalarından da söz etmektedir. Acı olmadığında insanın kendini korumayı öğrenemeyeceğini, dolayısıyla mutlu olmak için gerekli güven ortamına kavuşamayacağını söyler. Mutlu Beyin'de insanın her hareketini bir şekilde anlamlandırma; hiçbir duygunun faydasız olmadığını, her duygunun birbiriyle komplike ilişki içinde olduğunu gösterme çabası da dikkat çekicidir.

HABITS OF A HAPPY BRAIN

It can be called a new thesis, interpretation or an explanation for human suffering or happiness for Loretta Graziano Breuning's Habits of a Happy Brain. According to her, some chemicals make the brain happy. Neuronal pathways and connections are formed in the brain for those hormones. Whenever those pathways are passed again, the secretion of the same happy chemicals is ensured and the result is happiness. The nerve pathways in the brain, which may also be the width of an autobahn, are based on experiences we have experienced up to the age of seven. The formation of nerve pathways becomes more difficult and slower with increasing age. Loretta Graziano Breuning tells us first how the brain works, what part of the brain makes us suffer, what part of the brain makes us happy. After comprehending the brain's working mechanism, what should be done for happiness automatically shows up. For example, there is a fact as "vicious cycle". The emotions that go round the vicious circle, pause the chemical secretion, even stop it. In this way, we cannot enjoy anything we do. However, when we did the same thing before, we were happy with that. Explaining such vicious circles or other elements that prevent the release of happy chemicals, Breuning explores a way of what actually do. She manages to carry away her reader to the same exploration. Habits of a Happy Brain is a thrilling book with its short, simple, understandable style and language. Most of the hypotheses Breuning suggests are based on scientific research. Since, animals have the same happy chemicals, these are experiments conducted on animals. These hormones work the same way as those of humans besides their differences. For this reason, Breuning often mentions animal behaviors. She makes inferences about human from therein. What is good is that it is not limited to animal behaviors, but she also gives examples from daily life of human being. She also discusses on the benefits of suffering. She argues that in the absence of suffer one cannot learn to protect himself, therefore cannot have the confidence to be happy. It is also remarkable in Habits of a Happy Brain that the effort of the human being to think as sense-making every behavior of people; to show no sensation is useless and each sensation is in a complicated relationship with each other.

TR
Mutlu Beyin
Loretta Graziano Breuning

Çeviren
Ebrar Güldemler
Aganta Kitap
İkinci Baskı: 2017
198 sayfa

EN
Habits of a Happy Brain
Loretta Graziano Breuning

Translator
Ebrar Güldemler
Simon & Schuster Publishing
Second Edition: 2017
198 pages

AH BU ŞEKER!

Şeker gerçekten zararlı mıdır? Günümüz insanının en büyük sıkıntılarında biri olan kilo fazlalığının tek sebebi şeker midir? Akademisyenler neden şeker konusunda hemfikir olamıyorlar? Gameau aslında şeker kullanmayan biridir. Fakat bebeğinin dünyaya gelecek olması, onu kaygılandırır. Şekere dair yapılan açıklamalara baktığında ise kafası karışır ve şekerin zararını veya faydasından emin olmak için kendi üzerinde bir deney yapmaya karar verir. Şekerin Avrupa tarihindeki yeri 12. yüzyıla dayanmaktadır. O zamanlar, şeker az bulunan bir gıda. Fakat modern çağa gelindiğinde şeker artık herkesin kolayca ulaşabileceği bir besin olur. Binlerce firma, içinde yüksek oranda şeker bulunan gıdalar üretir ve bunları dünyaya pazarlar. Filmde öğrendiğimize göre bir markette şeker ihtiva eden gıdalar, bütün gıdaların neredeyse % 80'ini oluşturmaktadır.

Bununla birlikte şeker insan bedeninin enerji kaynağıdır. Film, bu konuda da izleyicisini aydınlatıyor. Şekerin glikoz ve früktoz diye iki çeşidi vardır. Vücudun yaktığı özellikle beynin kullandığı enerji kaynağı glikozdur. Glikozun vücuda herhangi bir zararı yok. Früktoz ise, sindirimi zor olduğu için, yağa dönüştürülerek vücutta depolanmaktadır. Sıkıntı da buradan doğar. Sürekli alınan früktoz bir yerden sonra karaciğerin çalışmasını engeller, karın bölgesinde yoğun yağ tabakasının oluşmasına sebep olur. Gameau'nun deneyi çarpıcıdır. 3 yıl şeker yemeyen Gameau, 60 gün boyunca her gün 45 çay kaşığı beyaz şeker tüketir. 45 çay kaşığı şeker ilk etapta fazla sanılabilir. Oysa modern bir insanın abur cubur ve diğer gıdalarla aldığı şeker oranı, 45 çay kaşığı şekerden geçmektedir. İki ayın sonunda Gameau'nun vücudunda meydana gelen değişim ise, hayret vericidir. Oysa günlük egzersizlerine devam etmiştir Gameau. Belgesel sadece Gameau'nun deneyinden ibaret değil. Onda 17 yaşındaki Larry Hammons, Amata kasabesindeki Aborjinler ve daha birçok insanın hikâyesiyle de karşılaşırız. "Ah Bu Şeker"de konu eğlenceli bir şekilde ele alınmış. Fakat filmin dikkat çektiği gerçek, gayet trajiktir.

THAT SUGAR FILM

Is sugar really harmful? Is the only reason for overweight, which is one of the biggest problems of today's people, is sugar? Why aren't academicians able to reach a consensus on sugar?

Gameau is actually a person who does not consume sugar. However, he is concerned about his unborn baby. Having confused about statements on sugar, he decides to embark on an experiment on himself to discover the detrimental and favorable effects of sugar. The position of sugar on the history of Europe dates back to the 12th century. At that time, sugar was a rarely found food. But in the modern age, it becomes a food that everyone can easily reach. Thousands of companies produce foods with high sugar content and market them to the world. The movie teaches us that sugar-containing foods in a supermarket make up almost 80% of all foods. Nevertheless, sugar is the energy source of the human body. There are two types of sugar, as glucose and fructose. The energy source that the body uses, especially the brain, is glucose. Glucose does not cause any harm to the body. As for fructose, it is converted into fat and stored in the body as it is difficult to digest. Therein lies the problem. Constantly consumed fructose prevents the liver from working and causes a dense layer of fat in the abdominal area. Gameau's experiment is striking. Gameau, who does not consume sugar for 3 years, consumes 45 teaspoons white sugar every day for 60 days. 45 teaspoons of sugar can be thought as excessive at first place. However, the amount of sugar that modern people gained from junk food and other foods exceed 45 teaspoons of sugar. By the end of 2 months, Gameau's body change is astonishing, even if Gameau continues his daily exercises. The documentary is not just made up of Gameau's experiment. We meet the story of 17-year old Larry Hammons, Aborigines in Amata town, and many others. The plot is handled in an entertaining way in "That Sugar Film". On the other hand, the fact that the movie highlights is quite tragic.

TR

Yönetmen
Damon Gameau
Senaryo
Damon Gameau

Tür
Belgesel

Yapım
2014 - Avustralya

Süre
1 s 41 dk.

Oyuncular

Damon Gameau, Hugh Jackman, Milla Bakaitis, Richard Davies, Christina Evans, Stephen Fry, Lisa Gloufchis

EN

Director
Damon Gameau
Writer
Damon Gameau

Genre
Documentary

Producers
2014 - Australia

Runtime
1hr. 41min.

Cast

Damon Gameau, Hugh Jackman, Milla Bakaitis, Richard Davies, Christina Evans, Stephen Fry, Lisa Gloufchis

TÜRKİYE KÜLTÜR PORTALI

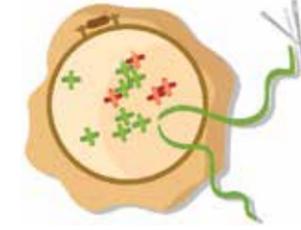
TURKISH CULTURE PORTAL

TR Sadece yabancı turistler için değil yerli turistler için de büyük sorunlardan biri; nereye, nasıl gidileceği, nerede konaklanacağı, yörenin hangi yemeklerinden tadılacağı gibi konuları anlatacak rehber eksikliğidir. Kültür ve Turizm Bakanlığı bu ihtiyaca binaen herkesin kolaylıkla ulaşabileceği ve kullanabileceği sadelikte “Türkiye Kültür Portalı” hazırlamıştır. Türkiye Kültür Portalı’nda, tüm şehirlerimize ulaşmak mümkün. Şehirlerimizin kültürel unsurları; görülmeye değer noktaları, tadılması gereken yöresel yemekleri... Şehirlerimizde bulunan müzelerin adresleri, harita üzerinde gösterimi... Hangi ayda, nerede, ne tür kültür etkinliklerin yapıldığı... Yöresel kıyafetlerin tanıtımı, bu kıyafetlerin nerelerden temin edilebileceği... Halk kültürüyle ilgili bilgilendirme, farklı folklorik özelliklere sahip yörelerin ziyaretçilere hangi şartlarla açıldığı... Şehrin ön plana çıktığı özelliği... Farklı şehirlerde yapılacak farklı turizm faaliyetlerinin tanıtımı ve yönlendirilmesi... Diğer bir ifadeyle Türkiye Kültür Portalı, tüm şehirlerimizde yaşatılmakta olan kültürle ilgili bütün bilgilerin toplandığı bir bilgi havuzudur. Portal hazırlanırken resmi kurumların web sitelerinden istifade edilmiş. Başta gelen bilgi kaynakları arasında il kültür ve turizm müdürlükleri, belediyeler, üniversiteler ve Bakanlık birimleri bulunmaktadır. Türkiye Kültür Portalı’nın diğer önemli bir özelliği ise TRT arşivinden yararlanılarak hazırlanmasıdır. TRT yayınlarıyla tanıtılan Portal, sanatsal fotoğraflar ve yörelere özgü, etnik müzik videolarıyla zenginleştirilmiştir. Sitenin kullanım kolaylığını anlatmak için, “Haritada Keşfet” bölümünü örnek gösterebiliriz. Türkiye Kültür Portalı; güvenilir kaynaklardan derlenmiş bilgilerle dolu, sağlam bir gezi rehberi niteliğinde. Aradığınız her türlü kültür bilgisine Portal’dan ulaşmak mümkün. Site, kültür konularında bilgilenecek isteyenler için de adeta bir bilgi şöleni.

EN One of the biggest problems not only for foreign tourists but also for local tourists is the lack of a guide who tells the issues such as where to go, how to go, where to stay, which food of the region to eat. By virtue of this necessity, “Turkish Culture Portal” has been prepared by Ministry of Culture and Tourism in the simplicity for everyone to access and use easily. It is possible to access information about all the cities of our country on the Turkish Culture Portal. Cultural elements of our cities; worth-seeing places, traditional foods to taste... Addresses of the museums in our cities and their locations on the map... What kind of cultural events are hold in which month and where.... Introducing local clothes and where these clothes can be provided... Information about folk culture, the conditions in which the regions with different folkloric features are opened to visitors... The prominent feature of the city... Guidance of various tourism activities to be held in different cities... In other words, Turkish Culture Portal is an information pool in which all the cultures of all the cities are collected. During the preparation of the Portal, the websites of the official institutions have been utilized. Provincial culture and tourism directorates, municipalities, universities and ministries were the main sources of information. The other significant peculiarity of the portal is that it has been established by utilizing TRT archives. The portal, known for TRT publications, is enriched with artistic photographs and local folkloric music videos. We can give “discover on map” section as an example to explain the website’s ease of use. Turkish Culture Portal has the characteristics of a reliable travel guide compiled from reliable information sources. It is possible to access all kinds of cultural information that you search for in the Portal. The website is also an information festival for those who want to be informed about cultural issues.

<http://www.kulturportali.gov.tr>

GEÇMİŞTEN GELECEĞE MİRAS: EL SANATLARI

GELENEKSEL EL SANATLARI, YÜZYILLARDIR BÜYÜK BİR ÇEŞİTLİLİK İÇİNDE TOPLUMLARIN DUYGULARINI VE SANATSAL BEĞENİLERİNİ AKTARMA ARACI OLMUŞTUR. TEKNOLOJİ DEVRİMİ İLE YENİ BİR DÖNÜŞÜM SÜRECİNE GİREN EL SANATLARI, TKDK DESTEKLERİYLE ANADOLU TOPRAKLARINDA YENİDEN CANLANIYOR.

INHERITANCE FROM PAST TO THE FUTURE: HANDICRAFTS

FOR CENTURIES, TRADITIONAL HANDICRAFTS HAVE BEEN A MEANS TO EXPRESS THE EMOTIONS AND ARTISTIC TASTES OF SOCIETIES IN MANY VARIOUS WAYS. HANDICRAFTS, GOING THROUGH A NEW TRANSFORMATION PROCESS WITH THE DEVELOPMENT OF TECHNOLOGY, IS REVIVING IN THE ANATOLIAN TERRITORY THANKS TO THE GRANTS BY ARDSI.

GÜNÜMÜZDE EL SANATLARI VE EL SANATLARI GELİŞİMİNDE DEVLET DESTEKLERİNİN ÖNEMİ

HANDICRAFT TODAY AND THE IMPORTANCE OF STATE SUPPORT IN DEVELOPMENT OF HANDICRAFT

“ANADOLU EL SANATLARI AÇISINDAN BİR HAZİNE”
“ANATOLIA IS A TREASURE OF HANDICRAFTS”

EL SANATLARI İLE TEKSTİLİ BİRLEŞTİRDİ 14 ÜLKEYE İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİYOR
BY COMBINING THE HANDICRAFTS WITH TEXTILE, HE EXPORTS TO 14 COUNTRIES

GÜNÜMÜZDE EL SANATLARI VE EL SANATLARI GELİŞİMİNDE DEVLET DESTEKLERİNİN ÖNEMİ

HANDICRAFT TODAY AND THE IMPORTANCE OF STATE SUPPORT IN DEVELOPMENT OF HANDICRAFT

Doç. (Assoc.) Dr. Nihan Semen ERSÖZ UZAR
Selçuk Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi / El Sanatları Tasarımı ve Üretimi Bölümü Başkanı
Selçuk University Art and Design Faculty / Head of Handicrafts Design and Production Department

El sanatları her toplumun kültüründe önemli yer alan, toplumların ihtiyaçlarına göre şekillenen, her biri ayrı ayrı zorlukla ve emekle, bir o kadar da sevgiyle üretilmiş eserlerden meydana gelmektedir. Toplumların kendilerini ifade etmede başarı kazanmalarının ilk aşaması geleneksel sanatlardan geçmektedir çünkü sanatın medeniyetlerin eş zamanlı aynası konumunda olduğu tüm dünyaca kabul edilmektedir. Bugün küresel gelişimin toplumları çepeçevre sardığı bir çağda yaşamaktayız. Günümüzde her alanda olduğu gibi sanatsal ve kültürel alanlarda da güçlü ve başarılı bir ülke olarak dünyadaki yerimizi sağlamlaştırmak hepimizin genel amacıdır. Bizi biz yapan kültürel değerlerimizin çağımızın gereklerine göre uyarlanarak yeni ve özgün tasarımlarla biçimlendirilerek bugüne taşınmasının ülkemizin daha ileri seviyelere taşınmasını sağlayacağı kanaatindeyiz. Tarih boyunca her bakımdan zengin olan Anadolu'nun topraklarında yaşayan medeniyetlerle şekillenen farklı kültürlerin birbirleri ile etkileşimleri sonucu oluşan el sanatlarımız, zaman içerisinde kendi üslup özelliklerini kazanarak kendi özgün kişiliğini oluşturmuştur (Özkeçeci, 2000:207). Günümüzde el sanatları, düğünler, bayramlar gibi özel günlerde kullanılan el nakışı ile bezenmiş, dantellerle süslenmiş ürünlerden günlük kullanılan yazmalarımıza, halı-kilim dokumalarından seramik ve çini ürünlerine, hat ve tezhipten ebru ve minyatüre, takı ve süsleme ürünlerinden çarıklara ve deriden yapılan eşyalara, mutfak araç-gereçlerinden keçeden yapılan ürünlere kadar çok geniş bir alana yayılmış durumdadır (Öztürk, 1998:128). Alanın çok geniş olması halile tarihten sanat tarihine, sanat ve tasarımdan halk bilimlerine kadar pek çok sosyal ve kültürel bilim dallarının ilgi odağı olmasına sebebiyet vermiştir. Bu bilim ve sanat dallarının her biri kendi açısından ele aldığı el sanatlarımızı çeşitli şekillerde koruma ve yaşatma çalışmalarını sürdürmektedir (Öztürk, 2000:219).

“DEVLET DESTEKLERİ SAYESİNDE EL SANATLARINA OLAN RAĞBET ARTTI”

Son yıllarda devlet desteği sayesinde özellikle belediyelerce açılan meslek edindirme kursları ve bunların açtığı sergiler ile el sanatlarının halkımızca tekrar değer kazandığını izlemekteyiz. Örnek vermemiz gerekirse İstanbul'da İSMEK, Konya'da KOMEK gibi kurumların açtığı kurslar ve her geçen gün sayısı artan üniversite-lerimizin ilgili bölümleri sayesinde ülkemizde el sanatlarına yönelimin belirgin bir şekilde arttığını görmekteyiz. Bu yönelimlerin özellikle halkımız tarafından el sanatlarının önemini benimsenerek çoğalması bizleri sevindirmektedir. Türkiye'de yaygın olarak “el emeği, göz nuru” diye bilinen el sanatlarımıza günümüz gençlerinin ilgisinin arttığı da dikkat çekici bir gerçektir. Meslek liselerinde ilgili bölümlerde verilen eğitimlerin, meslek yüksekokullarında ve güzel sanatlar ve sanat tasarım fakültelerinin bölümlerinde verdiğimiz eğitimler ile geçmişimizi bugünün sanat anlayışı ve gereksinimlerine uygun şekilde yeni kuşaklara aktararak geleceğe taşımaya çalışıyoruz. Aşırı süs, abartı ve tekrarlardan kaçınılarak yeni ve özgün tasarımlarla geleneksel anlayıştan beslenen el sanatlarımız kültürümüzü yansıtan ve ülkemizin tanıtımında öne çıkabilecek unsurlara sahiptir. Sanatın dilinin evrensel olmasından ötürü her toplumun kendi yaşantılarıyla biçimlenen el sanatlarımız ile ülkemiz

Handicrafts consist of works, which are important in the culture of every society, shaped according to the needs of the societies and produced with difficulty, labour and passion. The first stage of successes of society in expressing themselves is through traditional arts because it is accepted all over the world that art is the simultaneous mirror of civilizations. Today we live in an age when global development has surrounded communities. It is the general aim of all of us to consolidate our place in the world as a strong and successful country in artistic and cultural fields as it is nowadays in every area. We are convinced that bringing cultural values, which made us who we are, into the present by adapting them to the requirements of our time and shaping them with new and original designs will enable our country to move to higher levels. Throughout history, our handicrafts, which are formed as a result of interactions between different cultures shaped by the civilizations living in the lands of Anatolia which are rich in every respect, have gained their own style personality by acquiring their stylistic characteristics over time (Özkeçeci, 2000:207). Today handicrafts spread across wide open space varying from products decorated with hand embroidery used in special days such as weddings and festivals to daily used hijabs, from carpets and rugs to ceramics products, from calligraphy and illuminations to miniatures, from jewels and ornaments to sandals and leather objects, from kitchen equipment to felt products (Öztürk, 1998: 128). The field has become so wide that it has become the focus of many social and cultural sciences, from history to history of art, from art and design to folklore. Each of these branches of science and art continues its efforts to protect and preserve our handicrafts in various forms (Öztürk, 2000: 219).

“DEMAND IN HANDICRAFT HAS INCREASED DUE TO STATE SUPPORT”

In recent years, we are watching that crafts are re-valued by the public with the vocational courses and the exhibitions that are opened by the municipalities thanks to state support. For example, we see that our country has a clear trend towards handicrafts thanks to İSMEK in İstanbul, KOMEK in Konya and the related departments of our universities, which are increasing in number day by day. We are pleased with the proliferation of these trends especially with the adoption of the prominence of handicrafts by our people. It is a remarkable fact that our handicraft known as “labour of hand, splendour of an eye” in Turkey attracts more young people today. We are trying to bring the past to the future by transferring it to the new generations in accordance with the understanding and the needs of today's art via trainings in the related departments in the vocational high schools, the vocational colleges and the faculties of fine arts and art design. Our handicrafts, which are nourished from traditional understanding with new and original designs by avoiding excess ornamentation, exaggeration and repetition, have elements that reflect our culture and stand out in the presentation of our country. Because the language of art is universal, it is possible that we can make a considerable contribution to our country's economy and tourism with our handicrafts shaped by each society's own experiences. However, unfortunately, despite all our work done, we are still not effective enough in preventing the gradual disappearance of our handicrafts one by one every day.

ekonomisine ve turizmüne de oldukça önemli katkı sağlamamız mümkündür. Ancak maalesefine de yapılan tüm çalışmalarımıza rağmen el sanatlarımızın her geçen gün yavaş yavaş ve birer birer yok olmanın eşğine gelmesini önlemekte hala yeterince etkili olmamaktayız.

“GEÇMİŞE DEĞER VEREREK GELECEĞE TAŞIMALIYIZ”

Geçmişimizi bilerek ve hak ettiği değeri vererek bugün yapılanlar ile geleceğe taşımak, eğitilmiş ve bilinçli her bireyin görevi olduğu gibi bizim de görevimizdir. Bu bağlamda özellikle el sanatı eserleri yaygın kullanım alanları sayesinde medeniyetimizi yansıtan eserler olduğundan, bugüne ve geleceğe taşınarak yeni nesillere aktarmamız yeni ve değişik yollarını bulmamız gerekmektedir. Gelişen Türkiye’imizde halkımızın fiziksel ihtiyaçları kadar sanatsal ve kültürel ihtiyaçları da bulunmaktadır. Toplumumuzun bu sanatsal ihtiyaçları yapılan çalışmalar sayesinde büyük şehirlerimizde bir ölçüde giderilebilse de kırsal kesimde yaşayan halkımızın sanatsal ihtiyaçları tam anlamıyla giderilememektedir. Medeniyetin beşiği kabul edilen Anadolu topraklarında yaşayan halkımızın sahip olduğu kültürel mirasın farkına varmasını sağlayabilmek, bizzat halkın içine girilerek ilk elden bilgilendirilmelerinin sağlanması için devletimizin desteği ile yeni ve değişik ücretsiz eğitim projelerinin gündeme getirilmesi ülkemize faydalı olacaktır.

“USTALARIMIZI DAHA FAZLA DESTEKLEMELİYİZ”

Kültürün değişen bir olgu olduğu genel olarak bilinmektedir ve el sanatlarımız bu güne usta-çırak ilişkileri sayesinde gelmiştir. Halkımızın içinde yaşayan el sanatlarımızı sürdürmeye çalışan ustalarımızı destekleyerek, yüreklendirerek özellikle maddi olanak ve imkânlarının artırılmasının sağlanması artık bir gereklilik haline almıştır. Zor şartlarda sanatlarını icra etmeye çalışan ustalarımızı maddi imkânsızlıklar sonucunda günümüzde neredeyse kendilerine

“WE MUST APPRAISINGLY BRING THE PAST INTO THE FUTURE”

Appraisingly and knowingly bringing the past into the future with today’s work is both our and every educated and conscious individual’s duty. In this context, especially since the works of hand art are works reflecting our civilization through its common usage areas, we need to find new and different ways of transferring them to new generations by moving to present and future. Our people in our developing Turkey have artistic and cultural needs as much as physical needs. Although those artistic needs of our society can be reduced to some extent in our big cities thanks to the works done, the artistic needs of our people living in the rural areas cannot be met completely. Ensuring our people living in the Anatolian lands accepted as cradle of civilization become aware of the cultural heritage they have and bringing up new and different free education projects in order to obtain firsthand information within the people will be beneficial for our country.

“WE NEED TO SUPPORT OUR CRAFTSMEN MORE”

It is generally known that the cultures are a changing phenomenon and our crafts have come to this day thanks to the master-apprentice relation. It is now a necessity to support and encourage our craftsmen to continue our handicrafts living in our people by increasing their financial opportunities in particular. Our craftsmen who are trying to perform their art in difficult conditions are hardly able to find apprentices today as a result of financial impossibilities; even their own children prefer to work in other professions instead of continuing their art. Because nowadays, the fact that the craftsmen today cannot easily find the raw materials they could find easily and the materials they used in the past is a very important problem that our handicrafts face. As our craftsmen have difficulty in finding raw materials and materials through which they can

çırak bile bulamamaktadırlar; hatta kendi çocukları bile onların sanatını devam ettirmek yerine başka meslek alanlarında çalışmayı tercih eder durumdadır. Çünkü günümüzde ustaların eskiden kolaylıkla bulabildikleri hammadde ve kullandıkları malzemelerini bugün rahatlıkla bulamayışları, el sanatlarımızın karşı karşıya kaldığı çok önemli bir sorundur. Ustalarımızı sanatlarını geleneksel usullerle icra edebilecekleri hammadde ve malzemeleri bulmakta zorlanınca ihtiyaçlarını daha ucuz ve daha rahat bulabildikleri malzemeleri kullanarak karşılamak zorunda kalmaktadırlar. Kalitesiz ve ucuz malzeme ile yapılan çalışmalarda büyük ölçüde özelliklerini yitirmektedir; dolayısıyla ile özelliğini yitiren bu ürünler alıcı bulmakta zorlanınca ustaların gelir oranları azalmaya başlamıştır. Mesleklerini icra edebilmek için kullanmaları gereken temel malzemelerini bile yeterli ölçüde bulamayan el sanatları ustalarımız kazançlarını arttırabilmek için sanatlarını yaratıcılıkla yapmak yerine kalıplaşmış, makine izlenimi veren birbirinin aynı gibi görünen, seri üretimi andıran ürünler vermeye başlamışlardır.

“YENİ USTALAR YETİŞMİYOR”

Oysa ustalarımızı el sanatlarımızı icra ederken eskiden olduğu gibi hak ettikleri kazançları elde edebilseler, yaratıcılıkları da doğal olarak artacak ve el sanatlarımız tekrar eski günlerine kavuşabilecektir. Kısacası ustalarımızın toplumda hak ettikleri saygı ve ilgiyi arttırabilmek için, onların eserlerini üretirken yaptıkları işe duydukları sevgi ve saygı sayesinde zar zor ayakta kalabilen el sanatlarımızın diğer bir önemli sorunu da az önce belirttiğimiz gibi yeterli yetişmiş eleman bulunmamasıdır. Ustalarımızın kendi mesleklerini öğretebilecekleri ücretsiz meslek kurslarını verebilmeleri için kendi gelirlerinin arttırılması, sonrada gereken düzenlemelerin yapılabilmesi için devletimizin desteği ile halkın içinden çıkan geleneksel sanatlarımızın yine halkın içinde yeni ustalar yetiştirilerek canlılığını sürdürmesinin sağlanabileceğini düşünmekteyiz. Sonuç olarak Kültür ve Turizm Bakanlığımızın çeşitli el sanatlarında üretim potansiyeli çok olan yörelerdeki kültür müdürlükleri aracılığıyla mevcut ustaların saptanmasının sağlanması ve ustalarımızın sorunlarının giderilmesine yönelik projelerin sayılarının arttırılarak Türkiye’nin her yerinde gereken devlet desteklerinin ustalarımıza verilmesi ve gereksinimleri giderilen ustalarımızın icraatlarının ve üretimlerinin çok daha yaratıcı özelliklere sahip ve nitelikli ürünler olacağı kanaatini taşımaktayız. Ayrıca üniversitelerimizde çalışan akademisyenlerimizin yine devletimizce desteklenerek el sanatlarımız ile ilgili paneller, çalıştaylar, sempozyumlar, sergiler, eğitim ve uygulama projeleri düzenlemelerine olanak sağlanmasının el sanatlarımızın yaşatılmasının öneminin Türkiye çapında yediden yetmişe aktarılmasının sağlanması da faydalı olacaktır. Yine ustaların vereceği meslek kurslarında eğitim görenek halkın içinden yetiştireceği çırakların katılabileceği yerel yönetimlerce düzenlenebilecek el sanatlarının çeşitli dallarında yapılan yarışmaların sayılarının arttırılarak cazip ödüllerle teşvik edilmesi de alana çok olumlu katkılar sağlayacaktır. Sadece belli başlı büyük birkaç ilimizde düzenlenen geleneksel el sanatları fuarlarının valiliklerimiz tarafından bütün illerimizde düzenlenmesi el sanatları ustalarımızı olumlu etkileyecektir.

perform their art with traditional ways, they have to meet their needs by using materials they find more cheaply and comfortably. It is losing great features when it is made with poor quality and cheap materials; therefore, as these products, which lose their characteristics, have difficulty finding buyers, the income ratios of the craftsmen have begun to decrease. Instead of creating their arts creatively to increase their profits, craftsmen who cannot even adequately find the basic materials they need to use to perform their professions have begun to come up with products that look like identical, mass-produced and give the impression of machines.

“THE NEW CRAFTSMEN DO NOT GROW”

However, if our craftsmen can gain the income as they used to while performing our handicrafts, their creativity will naturally increase and our handicrafts will be able to regain their old days again. In short, another important problem of our handicrafts, which can barely survive thanks to the love and respect our craftsmen have while producing their works, is that there are not enough trained staff in order to increase the respect and appreciation that our craftsmen deserve in the society. We believe that our traditional arts, which come from within the people with our state’s support, will be able to maintain their vitality by raising new craftsmen within the people again in order to increase our craftsmen’s income so that they can give free vocational lectures where they teach their own professions and to do necessary regulations. As a result, we believe that giving our craftsmen the necessary state support everywhere in Turkey by increasing the number of the projects for identifying existing craftsmen and fixing their problems via directorates of culture of our Ministry of Culture and Tourism in the regions where there is a strong production potential in various crafts will ensure that the works and productions of our craftsmen whose needs are met will have much more creative and qualified characteristics. In addition, giving our academicians working in our universities the opportunities supported by our state to organize panels, workshops, symposia, exhibitions, education and demonstration projects about our handicrafts will be beneficial to convey the importance of sustaining our handicrafts throughout Turkey for people of all ages. Increasing and encouraging the competitions with attractive rewards that can be organized by local authorities that can be attended by apprentices trained in the vocational courses of craftsmen in the various branches of crafts will provide a very positive contribution to the field. Spreading the traditional handicrafts fairs organized by our governorates in only a few big cities over all our cities will positively affect our craftsmen.

KAYNAKÇA / REFERENCES

1. ÖZKEÇECİ, İlhan (2000), “Türk Sanatında İşlevsellik ve Yeni Açılımlar”, Türk Dünyası Kültür ve Sanat Sempozyumu, 07-15 Nisan 2000, SDÜ-İsparta, Türkiye, Bildiriler Kitabı, s.207.
2. ÖZTÜRK, İsmail (1998), Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş, Ankara, Başkent Klîşe Matbaası.
3. ÖZTÜRK, İsmail (2000), “Günümüzde, Türkiye’de Geleneksel El Sanatlarının Bazı Sorunları”, Türk Dünyası Kültür ve Sanat Sempozyumu, 07-15 Nisan 2000, SDÜ-İsparta, Türkiye, Bildiriler Kitabı, s.219.

“ANADOLU EL SANATLARI AÇISINDAN BİR HAZİNE”

“ANATOLIA IS A TREASURE OF HANDICRAFTS”

Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi El Sanatları Bölümü Başkanı
Ankara Hacı Bayram Veli University Head of The Department of Handicrafts Faculty of Art and Design

Geleneksel Türk El Sanatları; Anadolu'nun binlerce yıllık tarihinden gelen çeşitli uygarlıkların kültür mirasıyla, kendi öz değerlerini birleştirerek zengin bir mozaik oluşturmuştur. Teknoloji devrimi ile yeni bir dönüşüm sürecine giren Türk El Sanatlarının dünü, bugünü ve yarınını Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi El Sanatları Bölümü Başkanı Prof. Dr. Melda Özdemir ile konuştuk:

► Geleneksel Türk El Sanatları hakkında bilgi verir misiniz?

Geleneksel el sanatları; bir ulusun ve bir toplumun geçmişten günümüze yaşamışlığının bir değerler birikimidir. Oluşmuş ve olgunlaşmış kültürünün donatılmış bir yansımasıdır. Estetik anlayışının aynası, el emeği ve göz nuru özgün yapıtlardır. Bu yapıtlar, günlük kullanım gereçlerinden süsleme araçlarına ve armağan nesnelere değin değişen çok geniş bir çeşitliğe sahiptir. Her ülkenin kendine özgü el sanatları vardır ve bu el sanatları ülkelerin özelliklerini yansıtır. Türklerde el sanatlarına önem verilmiştir. Türkler, tarihin her evresinde, dünya uygarlığına değerli sanat eserleri armağan etmiş bir ulustur. Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan göçleri sırasında karşılaştıkları kültürlerden etkilenecek günümüze kadar gelen el sanatlarını oluşturmuşlardır. Türkiye'de Geleneksel Türk El Sanatları denince, daha çok Türk toplumunun günlük kullanım eşyaları olan giysi ve süslerinden, mutfak araç-gereçlerine, çeyizlik eşyalardan, dinsel içerikli eşyalara kadar geniş bir yelpazede yer alan kültürümüzün maddi ürünleri akla gelir. Bu tür Türk el sanatları arasında; çeşitli işleme türleri, deri giyim eşyaları, deriden yapılan günlük kullanım eşyaları, takı ve aksesuarlar, farklı materyallerle yapılmış yapma bebekler, çiçek yapımı, dokuma türleri; halı-kilim, el dokusu kumaşlar, çarpana (kolon) dokumalar vb. örgü işleri; çorap, kazak, eldiven vb. örgülerle oya türleri, danteller, işlemler, keçe işleri, el baskıcılığı, taş, ahşap, alçı, metal süslemeleri, halı-kilim, saray kumaşları, kitap sanatları olarak nitelenen hat, tezhip, minyatür ve ebru gibi örnekler sayılabilir.

► Anadolu coğrafyası çok zengin bir kültüre sahip. Bu durum el sanatlarımıza nasıl yansımış?

Toplumların gittiği ve egemen olduğu bölgelerde kendilerine has el sanatlarını ve bu sanata ilişkin kültürlerini de beraberinde götürdükleri bilinmektedir. Türklerin gerek Orta Asya'da, gerekse Anadolu'da kurdukları medeniyetler dolayısıyla büyük ve zengin bir kültür birikimine sahip olmaları ve bu birimi gittikleri her yere taşımaları Anadolu'nun el sanatları hazineleri ile dolu bir kültür merkezi olarak tanınmasında önemli bir etken olmuştur. Yine

Traditional Turkish Handicrafts have created a rich mosaic by combining the cultural heritage of various civilizations coming from the thousands years history of Anatolia and their own values. We talk about the past, present and future of Turkish Handicrafts, which entered into a new transformation process with the technology revolution, with Prof. Dr. Melda Özdemir who is head of the department of Handicrafts, Faculty of Art and Design, Ankara Hacı Bayram Veli University:

► Would you give information about traditional Turkish Handicrafts?

Traditional handicrafts are a collection of values of a nation and a society that have lived from the past to the present. It is a bejewelled reflection of a grown and mature culture of them. It is a mirror of sense of aesthetics, and elbow grease original works. These works have a wide variety ranging from everyday objects to decorative objects and gift objects. Each country has its own handicrafts and these handicrafts reflect the characteristics of the countries. Handicrafts have been given a great deal of importance by Turks. The Turks are the nation who has gifted to the world civilization valuable works of art. They have formed handicrafts that are extant to the present influencing by the cultures that they encountered during their migration from Central Asia to Anatolia. In Turkey, Traditional Turkish Handicrafts are considered mostly as tangible objects ranging from clothing and their ornaments, kitchen utensils, dowry items, and religious items, which are daily use elements of the Turkish society. Among such Turkish handicrafts; various types of needlework, leathern clothing wares, leathern daily use wares, jewellery and accessories, dolls made from different materials, flower making, weaving types; carpet-rugs, hand-woven fabrics, collars (column) weaves etc. knitting work; socks, sweaters, gloves etc. laces, needlework, felt work, hand print, plaster work, wood, metal ornaments, carpet-rug, palace fabrics, calligraphy, illumination, miniature and paper marbling.

► Anatolian geography has a very rich culture. How is this reflected in our handicrafts?

It is known that in the regions where societies migrate and dominate, they brought their own handicrafts and cultures related to this art. The fact that the Turks had a great and rich cultural accumulation due to the civilizations they set up in Central Asia and Anatolia and that they carried this accumulation with themselves is an important factor in recognizing Anatolia as a cultural centre filled with the

Anadolu'nun Asya'yı Avrupa'ya bağlayan bir köprü durumundaki coğrafi konumu ve buranın göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması, bu bağlamda ayrı bir önem arz etmektedir. Geleneksel el sanatları, yüzyıllardır büyük bir çeşitlilik içinde toplumların duygularını ve sanatsal beğenilerini aktarma aracı olmuştur. Ürettikleri dönemin değer yargıları, toplumdaki politik eğilimler, ekonomik durum, din, kişilerarası örgütlenme ve ilişkiler, kişilerin davranış ve tutumları, teknik araç-gereç, beceri, estetik bakış açısı, dünya görüşü, tasarım ürünlerine verilen biçim gibi etkenler el sanatlarının oluşumunu etkilemiştir.

► **Geçmişini bilmeyen toplumların gelecekte söz sahibi olması beklenemez. Bu kültür aktarımında el sanatlarının rolü nedir?**

Anadolu coğrafyasında medeniyetler doğmuş ve yok olmuştur. Bundan dolayı ülkemizde el sanatları motif ve desen açısından çok zengindir. El emeği, alın teri, göz nuru ile üretilen el sanatlarını yaşatıp, ekonomiye kazandırmak, talebi artırıcı çalışmalar yapmak, ayrıca var olan güzellikleri dünyaya gösterip hem kültürel hem de ekonomik olarak hak ettiğimiz seviyeye gelmek için, el sanatlarına gerekli alakayı ciddiyetle göstermemiz gerekmektedir. Toplumların varlıklarını sürdürebilmeleri, kimliklerine sahip çıkmalarına ve muhafaza etmelerine bağlıdır. Toplumumuz her ne kadar hızlı bir kültürel değişimle karşı karşıya kalsa da eski ile yeni iç içe yaşamaktadır. Anadolu kültürünün otantik örneklerinin uzmanlar tarafından belirlenip halk kültürü müzelerinde saklanıp gelecek kuşaklara aktarılması zaman kaybetmeden hayata geçirilmesi gereken bir görevdir. Bir ülkenin kalkınmasındaki en önemli unsurlardan biri ülkenin maddi ve manevi kültürünün araştırılıp, yaşatılıp, tanıtılması ve buna dayalı olarak el sanatlarının geliştirilmesidir.

► **El sanatlarına son dönemde artan bir ilgi var. Bunu neye bağlıyorsunuz? Bu ilgiyi daha da artırabilmek adına neler yapılmalı?**

Son yıllarda el sanatlarına ve bunlara yönelik eğitim veren kurslara olan ilgi giderek artmaktadır. El sanatlarına ilginin artmasında; boş vakitlerin değerlendirilmesi, sanatsal ve estetik değerlerinin

treasures of handicrafts. Moreover, the geographical position of Anatolia as a bridge connecting Asia to Europe and its presence on migration and trade routes has a special importance in this context. Traditional handicrafts have been a means of conveying the feelings and artistic pleasures of the societies with a great diversity for centuries. Factors such as the value judgments of the era in which they were produced, political tendencies in the society, economic situation, religion, interpersonal organization and relations, behaviour and attitudes of people, technical tools and equipment, skills, aesthetic point of view, world view, the form that design products have, affected the formation of handicrafts.

► **Societies that do not know their past cannot be expected to have a say in the future. What is the role of handicrafts in this culture transfer?**

Civilizations were born and disappeared in the Anatolian geography. Hence, handicrafts in our country are very rich in motifs and patterns. We need to pay attention to the handicrafts in order to carry on the handicrafts and earn the economy, work on increasing the demands, show the existing beauties to the world and to reach the level that we deserve both culturally and economically. The ability of continuing existence of societies depends on their ability to retain and preserve their identities. Although our society is faced with a rapid cultural change, the old and the new live together in the society. It is a duty that needs to be implemented that the authentic samples of Anatolian cultures are determined by experts and stored in the folk culture and transmitted to future generations. One of the most important elements in the development of a country is to investigate, sustain and promote material and spiritual cultures of the country, and to develop handicrafts based on this.

► **There is a growing interest in handicrafts in recent times. What do you depend on this interest? What should be done in order to increase this interest?**

In recent years, there is a growing interest in handicrafts and training courses. It is stated that besides making use of spare times, artistic and aesthetic values, creation of employment, evaluation of waste materials available, use of raw materials, not requiring a huge investment capital, making a significant income, and functioning as a therapy for people are effective in the increasing interest in handicrafts. Especially housewives participate in handicrafts courses to produce something and deal with useful things. In order to further increase this interest, it will be useful to develop projects by promoting our handicrafts on national and international level, carrying out exhibition and marketing, evaluating spare times, cooperating with not only educational institutions but also with special public institutions related to handicrafts and to create employment opportunity.

► **As Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Art and Design, what are you doing at the point that the handicrafts are becoming more widespread and are being taught as committed with its essence?**

Department of Handicrafts first started its education and training activities in 1982 by the Higher Education Institution within the Gazi University School of Vocational Education and continued

yanında, istihdam yaratılması, eldeki artık malzemelerin değerlendirilebilmesi, hammaddelerin kullanılması, çok büyük bir yatırım sermayesi gerektirmemesi, önemli bir gelir getirmesinin yanı sıra insanlar için terapi işlevi görmesinin etkili olduğu belirtilmektedir. Özellikle ev hanımları; bir şeyler üretmek, faydalı bir şeylerle uğraşmak için el sanatları kurslarına katılmaktadır. Bu ilgiyi daha da artırabilmek için; el sanatlarımızın ulusal ve uluslararası alanda tanıtım, sergi ve pazarlamasının yapılması, boş zaman işgücünün değerlendirilmesi, sadece eğitim kurumları ile sınırlı kalmayıp, el sanatları ile ilgili özel kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak projeler geliştirmek ve bu bağlamda iş olanağı yaratmak yararlı olacaktır.

► **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi olarak el sanatlarının daha da yaygınlaşması ve özüne bağlı kalarak öğretilmesi noktasında ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?**

El Sanatları Bölümü; öncelikle Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde Yüksek Öğretim Kurumu tarafından 1982 yılında eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlamış, 2009-2010 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi olarak eğitim ve öğretimi devam etmiştir. 18 Mayıs 2018 tarihinde ise Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi olarak devam etmektedir.

► **El sanatlarının yaygınlaşması noktasında TKDK olarak bizler de önemli destekler veriyoruz. Bu desteklerin el sanatları bakımından önemi nedir?**

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun (TKDK) kırsal alanlarda istihdam ve işgücü imkânlarının değerlendirilmesi buralarda yaşayanlara gelir ya da ek gelir temin ederek ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamada yardımcı olması bakımından oldukça önemlidir.

► **Sizin eklemek istedikleriniz neler?**

Türk el sanatları sanayileşme, kentleşme, göç, tüketim kültürü, küreselleşme, üretimin bollaşması gibi sosyo-ekonomik olgulardan etkilenmektedir. Günümüzde teknoloji el sanatlarının varlığını tehdit etmektedir. Ancak; el sanatları sadece ekonomik bir üretim faaliyeti değil; ulusal hafızayı, kültür mirasını, kimliği etkileyen yönleri ile sosyo-kültürel ve folklorik boyutları olan bir kavramdır. El sanatları özellikle kültür turizmi kapsamında korunarak pazarlanabilecek somut olmayan kültürel miras kapsamındadır. Ülke tanıtımı ve kalkınması için el sanatları faaliyetleri ve dolayısıyla turizm sektörü oldukça önemlidir. Ancak turizmin ülke kültürünü özgün haliyle tanıtmaları için yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Kalitesiz ve taklit ürünlerin özgün Türk el sanatı gibi satılmasını önlemek amacıyla esnaf-sanatkâr odalarının denetlenmesi. Turizm merkezlerinde satılan el sanatları ürünlerinin marka ve damga ile özgünlüğü belirlenebilir. El sanatçıların ürünlerini turistlerle buluşturacak festival türü etkinlikler artırılabilir. El sanatçıların özellikle kadınların, KOBİ veya kooperatifler şeklinde kurumlaşarak ürünlerini aracısız pazarlamaları için desteklenmeleri gerekmektedir. Özgün el sanatı satan esnaf ve nitelikli el sanatı üreten el sanatçıları ödüllendirilmelidir.

education and training as Gazi University Art and Design Faculty in 2009-2010 academic year. It continues as Ankara Hacı Bayram Veli University Faculty of Art and Design since May 18, 2018.

► **We, as ARDSI, also give important supports to the point that handicrafts become widespread. What is the significance of these supports to handicrafts?**

The assessment of employment and labour opportunities in the rural areas of the Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI) is very important in terms of helping the people living there to provide income or additional income by accommodating the maintenance economic and social development.

► **Is there anything else you want to add?**

Turkish handicrafts are influenced by socio-economic phenomena such as industrialization, urbanization, migration, consumption culture, globalization, and production abundance. Today, technology threatens the existence of handicrafts. However, handicrafts are not only an economic production activity, but also a concept with socio-cultural and folkloric dimensions, as well as aspects of national memory, cultural heritage and identity. Handicrafts are in the context of intangible cultural heritage that can be marketed by preserving, especially within the context of cultural tourism. The handicraft activities and naturally the tourism sector are very important for the promotion and development of the country. However, new regulations should be arranged in order that the tourism culture originally promotes the country. It can be inspected by artisans and handicrafts chambers in order to prevent the sale of poor quality and imitation products as if they were original Turkish handicrafts. The authenticity of the handicrafts products sold in tourism centres can be determined by brand and stamp. Festival-type events that will bring the handicrafts' products to tourists can be held. Handicraft artists, especially women, need to be institutionalized in the form of SMEs or cooperatives to support their products for unmediated marketing. Handicraftsmen who sell original handicrafts and produce qualified handicrafts should be rewarded.

EL SANATLARI İLE TEKSTİLİ BİRLEŞTİRDİ 14 ÜLKEYE İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİYOR

İŞ HAYATINA 11 YAŞINDA PAZARCILIK YAPARAK BAŞLAYAN HÜSEYİN YILMAZ, O GÜN BUGÜNDÜR ARALIKSIZ ÇALIŞIYOR. KOMŞULARINDAN GÖREREK İHRACAT YAPMAYI İÇİNE UKDE EDİNEREN YILMAZ, TKDK DESTEKLERİYLE EL SANATLARI VE TEKSTİLİ BİRLEŞTİRMİŞ, BUGÜN DÜNYANIN EN ZOR COĞRAFYASINDAKİ 14 ÜLKEYE YILLIK 3 MİLYON DOLARLIK İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİYOR.

BY COMBINING THE HANDICRAFTS WITH TEXTILE,
HE EXPORTS TO 14 COUNTRIES

STARTING TO BUSINESS LIFE AT THE AGE OF 11 BY WORKING IN OPEN-AIR MARKETS, HÜSEYİN YILMAZ IS WORKING AROUND THE CLOCK FROM THAT DAY TO PRESENT. HAVING AN UNFULFILLED DESIRE TO DO EXPORTATION AFTER HE SAW IT FROM HIS NEIGHBOURS, MR. YILMAZ COMBINED THE HANDICRAFTS WITH TEXTILE. TODAY HE EXPORTS ANNUALLY 3 MILLION-DOLAR-PRODUCT TO 14 COUNTRIES IN THE MOST DIFFICULT GEOGRAPHIES OF THE WORLD.

TR El sanatları bir ulusun kültürel kişiliğinin en canlı ve anlamlı belgeleridir. İşte bu nedenle Türk el sanatlarının kökleri çok eskilere gider ve sosyo-kültürel açıdan önem taşır. El sanatlarının en çok kullanıldığı mecralardan biri de tekstil ürünleri. El sanatları işlendikleri ürünlerin değerini artırırken, ihraç edildikleri ülkelerde ülkemizin adeta birer kültür elçisi oluyor.

Bu kapsamda, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), ‘Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi’ kapsamında geleneksel el sanatlarına önemli hibe destekleri sağlıyor. Hüseyin Yılmaz da TKDK’dan aldığı destekle Denizli’nin Merkezefendi ilçesinde tekstil işlemeciliği yapıyor. Çalışma hayatına 11 yaşında pazarcılık yaparak başlayan Yılmaz, bugün tam 14 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Yılmaz ile el sanatlarını, tekstili ve TKDK desteklerini konuştuk:

► **Bize biraz kendinizden bahseder misiniz?**

Benim için hayatın en önemli unsurlarından biri çocukken çalışmaktır. Böyle olan insanlar hayatı ve insanları daha erken tanımaya başlıyor. Ben 11 yaşından itibaren tatillerde haftanın 7 günü pazarlara gittim ama iyi ki gitmişim. Hesap kitap yapma, müşteri ile ilişkiler, zorluklarla mücadele gibi birçok konuyu erkenden öğrenmiş oldum. Şu anda 11 yaşındaki çocuğu bakkala gönderdiğimizde bile şüphe duyuyoruz.

► **Tekstile ne zaman başladınız?**

Ben aslen Malatyalıyım ama küçük yaşta beri Denizli’deyim. Pazarlara gittiğimden bu yana çocuk elbisesi, pantolon gibi tekstil ürünleri satıyorduk. İlkokul hayatım böyle devam etti, daha sonra da Sanat Okulu’nu bitirdim.

► **Futbol sizin hayatınızda çok önemli bir yer tutuyor. Futbolculuk kariyeriniz nasıl başladı?**

25 yıl amatör futbol oynadım. Bizim oraların tabiriyle “Bir topun peşinde 25 yıl koştum”. Denizli futbol camiasında beni herkes tanır. Denizli’de parayla ilk transfer de benimki oldu. Spor yapmayı herkese öneririm. Hem fiziksel hem de kişisel gelişim açısından çok önemli.

► **Havlü ve bornoz üretiminde ilin şartları mı etkili oldu?**

Evet. Komşularımız dünyanın her ülkesine mal satıyordu. Benim de içimde ukde kaldı. 1985 yılında vergi mükellefi olduktan sonra 1997 yılında havlû ve bornoz üretimine başladık ve o yıl ilk ihracatımızı Libya’ya gerçekleştirdik. Bu ülkemizden Libya’ya yapılan ilk ihracat olarak kayıtlara geçti. Bugün dünyanın en zor coğrafyalarındaki; Filistin, Irak, İran,

EN Handicrafts are the most vivid and meaningful documents of cultural personality of a nation. For this reason, the roots of Turkish handicrafts date back to old times and carry socio-cultural importance. One of the most used handicraft field is textile products. While handicrafts increase the value of their products, they become cultural representatives of our country in the countries where they are exported.

In this context, the Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI) provides substantial grant support to traditional handicrafts within the scope of ‘Development of Local Products and Micro-enterprises’. Hüseyin Yılmaz is also working in textile business in Merkezefendi, the town of Denizli, with the support he received from ARDSI. Yılmaz started his business life as an 11-year-old market-seller and now he exports to 14 countries. We have talked to Yılmaz on handicrafts, textile and the ARDSI supports:

► **Could you tell us a little about yourself?**

One of the most important elements of my life is to study when I was a child. People like me starts to get to know life and people in their early lives. I have been going to the open-air markets 7 days a week at the holidays until age 11, but it was good for me. I have learned many things early such as making account books, interacting with customers, struggling with difficulties. We get nervous even when we send an 11-year-old child to a grocery store.

► **When did you start in the textile sector?**

I am originally from Malatya; however I have been in Denizli since my young ages. When I went to the open-air markets, we would sell textile products such as children’s dresses and trousers. I continued doing this job during my primary school life, and then I finished Art School.

► **Football has a very important place in your life. How did your football career start?**

I have played football for 25 years as an amateur. In a manner of speaking of our lands, “I ran for 25 years in pursuit of a ball”. Everyone knows me in the Denizli Football Club. The first transfer with money in Denizli was mine. I recommend sports to everyone. It is very important in terms of both physical and personal development.

► **Are the conditions of the province effective in the production of towels and bathrobes?**

Yes. Our neighbours were selling goods to every country in the world. I had a chip on my shoulders about this matter. We started to produce towels and bathrobes in 1997 after we became taxpayers in 1985 and that year we made our first export to Libya. It was the first export to Libya from our country. Today we are exporting annually 3-million-dollar-product to 14 countries in the most difficult geographies of the world such

Rusya, Bulgaristan, Mısır, Libya, Yemen gibi 14 ülkeye yıllık 3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyoruz. Bu durum da benim için büyük bir gurur kaynağı. Ben burada Denizli'ye de bir parantez açmak istiyorum. Şehrimiz ev tekstili alanında sadece Türkiye'de değil, dünyada da bir numara. Bunun farkında olarak kalitemizi korumalı ve sektörümüzü daha katma değerli hale getirmeliyiz.

► **Ev tekstiline katma değer katan işlemlerden biri de el işçiliği. Bu konuda siz neler düşünüyorsunuz?**

Ev tekstili hem şehrimiz hem de ülkemiz için çok önemli bir sektör. Türkiye tekstil alanında istihdam, ihracat ve üretim anlamında kafa-ya oynuyor. Kalitemiz ve işçiliğimiz bizi rakiplerimizden pozitif anlamda ayırıyor. Ancak bizi bu alanda daha da ön plana çıkaracak alanlardan biri el sanatları. Ev tekstili ürünlerinin nakış, dantel gibi kültürel temalarla işlenmesi ürüne önemli bir katma değer sağlıyor.

“El İşçiliği Yerel Kalkınma Açısından Çok Önemli”

Biz fabrikamızda doğrudan 35 kişiye istihdam sağlıyoruz. Ancak iş yaparken şehrimizdeki insanların da kalkınmasına, refah seviyelerinin artmasına önem veren bir firmayız. Çünkü biliyoruz ki yerel kalkınma bir bütün olarak gerçekleşebilir. Bu doğrultuda el işçiliği gereken ürünleri ilimizdeki kadınlara yaptırıyoruz. Dönemsel olarak 200'e yakın kadın buradan geçimlerini sağlayıp, ev ekonomilerine destek veriyor. Bu kültür Denizli'nin ekonomik gelişimine de önemli katkılar sağlıyor.

► **El sanatları ile zenginleştirilmiş ürünler ihracat pazarlarında beğeniliyor mu? Talep nasıl?**

Bu ürünlerimiz ihracat pazarlarında çok beğeniliyor. Özellikle kaliteli ürünler çok alıcı buluyor. Bilhassa fuarlar burada önemli bir rol üstleniyor. Fuar katılanlar; el sanatları ile zenginleştirilmiş, tasarım ve kalite anlamında birinci sınıf ürünlere yoğun talep gösteriyor. Bu da ticaret ve ihracat anlamında işimizi çok kolaylaştırıyor.

► **TKDK ile nasıl tanıştınız, Kurumdan nasıl haberiniz oldu?**

Şu an fabrikamızın bulunduğu arsayı 2003 yılında satın aldım. 2 yıl sonra inşaat yapmaya karar verdim. Ancak o dönemde ekonomik darboğaza girdim ve bunu erteledim. 2014 yılında kardeşim bir arkadaşından duymuş ve TKDK ile irtibata geçtik. Biz de çevremizden bilgiler aldık ve kısa zamanda müracaatımızı gerçekleştirdik.

► **İş birliği süreciniz nasıl geçti?**

Burada TKDK'ya samimiyetle teşekkür etmek istiyorum. Bize hem dostça yaklaştılar hem de profesyonel olarak önümüz açtılar. Sıkıştığımız her noktada devreye girerek çözümler ürettiler. Bugün gelenler bulunduğumuz bölgeye değer kattığımızı söylüyor. Binamızı ve bahçemizi çok takdir ediyorlar. Bunun için Kuruma bir kere daha teşekkür ediyorum.

as Palestine, Iraq, Iran, Russia, Bulgaria, Egypt, Libya and Yemen. This is a great source of pride for me. At this point, I would like to touch upon Denizli. Our city is in the primary position not only in Turkey, but also in the world in the field of home textiles. We are aware of this situation and we must protect our quality and make our sector more value-added one.

► **One of the processes that add value to home textiles is hand workmanship. What do you think about this subject?**

Home textile is a very important sector for both our city and our country. Turkey plays an important role in employment, production, and exportation in the field of textile. Our quality and workmanship distinguish us positively from our competitors. However one of the areas that will bring us to the forefront of this field is handicrafts. The processing of home textile products with cultural themes such as embroidery and lace provides an important benefit to the products.

“Hand Workmanship is Very Important for the Local Development”

We directly employ 35 people in our factory. We are a company that attaches importance to the development of people in our city and to the increase of prosperity levels in our business.

This is just because of that we know that local development can take place as a whole. In this direction, we get the women in our cities to make the products that need handcraft. About 200 women periodically make their living from here and support the domestic economy. This culture also contributes significantly to the economic development of Denizli.

► **Are the products enriched with handicrafts appreciated in export markets? How is the demand?**

These products are very popular in export markets. Especially products in high quality find many buyers. Fairs are especially important at this point. Participants of the fair make intense demand for first-class products in terms of design and quality, which are enriched with handicrafts. This makes our business much easier in terms of trade and export.

► **How did you get acquainted with ARDSI, how did you hear from the institution?**

I bought the land of our factory in 2003. After two years I decided to build it. However at that time I was in an economic downturn and postponed this plan. In 2014, my brother heard from a friend and we had contact with ARDSI. We also received information from the neighbourhood and made our application in a short time.

► **How was your cooperation procedure?**

At this point, I sincerely would like to thank ARDSI. Their attitude was friendly and they guide us professionally. They created solutions at every point where we got stuck. The guests tell us we have added value to the region. They appreciate our building and garden. I would like to thank the Institution once again for this.

TR
“FUARA KATILANLAR; EL SANATLARI İLE ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ, TASARIM VE KALİTE ANLAMINDA BİRİNCİ SINIF ÜRÜNLERE YOĞUN TALEP GÖSTERİYOR. BU DA TİCARET VE İHRACAT ANLAMINDA BİZİM İŞİMİZİ ÇOK KOLAYLAŞTIRIYOR.”

EN
“PARTICIPANTS OF THE FAIR MAKE INTENSE DEMAND FOR FIRST-CLASS PRODUCTS IN TERMS OF DESIGN AND QUALITY, WHICH ARE ENRICHED WITH HANDICRAFTS. THIS MAKES OUR BUSINESS MUCH EASIER IN TERMS OF TRADE AND EXPORT.”

► **TKDK ile iş birliği konusunda sizden fikir alanlar oluyor mu? Kurumdan destek almak isteyenlere neler tavsiye ediyorsunuz?**

Tabii. Yatırımızı tamamlamamızın ardından birçok kişi gelip TKDK hakkında bizden bilgi aldı. Biz de onlara kurumu hep tavsiye ettik. Standartlarının biraz yüksek olduğunu ama bunun kendileri açısından uzun vadede olumlu bir durum olduğunu anlatmaya çalıştık.

► **TKDK ile önümüzdeki süreçte de çalışmayı düşünüyor musunuz?**

TKDK ile çalışmayı kesinlikle düşünüyorum. Devletimizin bize uzatmış olduğu eli iş camiası olarak bizler daha sıkı tutmalıyız. Fabrikamızın çatısında boş alanlar var. Oraya güneş panelleri yatırımı yapmak istiyoruz. Ayrıca bahçemiz çok güzel, burada şehrimizin yöresel lezzetleri ile ilgili de bir restoran fikrimiz var.

► **Son olarak girişimci adaylarına neler tavsiye ediyorsunuz?**

Her şeyden önce girişimciler bilmediği işle uğraşmasın. Her işin kendine özgü incelikleri var. Başarı için iş adamı değil işinin adamı olacaksın. İşini de çok seveceksin. Bununla birlikte şartlara çok dikkat edilmeli. Bütçe çok iyi planlanmalı. Fıtrı olarak da cesaret, bilgi ve dürüstlük olmazsa olmazdır.

► **Do you ever have advisees who need information about cooperation with ARDSI? What do you recommend to those seeking support from the Institution?**

Of course, there are. After completing the investment, many people came and got information from us about ARDSI. We always recommended them to the Institution. We have tried to explain that the standards of ARDSI are high but that this is a positive situation in the long term for them.

► **Do you intend to work with ARDSI in the future?**

I will definitely work with ARDSI in the future. We must keep the hand more firmly as business community, which our state has extended to us. There are empty spaces on the roof of our factory. We want to invest solar panels these spaces. We also have a nice garden in which we have a restaurant idea about the regional flavours of our city.

► **Finally, what do you recommend to the candidates of entrepreneur?**

First of all, entrepreneurs should not engage in a business that they do not know. Every job has its own technicality. You need to be the man of your business for success, not the businessman. You also need to love your work. Besides this, you should be very careful about the conditions. The budget needs to be well planned. Inherently; courage, knowledge and honesty are indispensable.